Robinsonii Cosmosului

-Francis Carsac-

PROLOG

In această carte nu am de gînd să vă relatez istoria cataclismului şi nici aceea a cuceririi planetei Tellus. Toate acestea le veţi găsi studiate amănunţit în lucrările de istorie ale fratelui meu.

Vreau numai să vă povestesc viaţa mea. Vouă, tuturor celor care coborîţi din mine sau din tovarăşii mei şi trăiţi pe această lume care este a voastră de drept, prin naştere, (căci voi aici v-aţi născut), are să vă facă plăcere, poate, să cunoaşteţi impresiile şi luptele unui om născut pe o altă planetă, Pămîntul, un om adus aci de un fenomen fără precedent, nici pînă astăzi îndeajuns explicat, un om care fusese cuprins de desperare aproape înainte de a înţelege ce măreaţă aventură i se oferea aci.

De ce scriu cartea aceasta? Puţini dintre voi o vor citi, fără îndoială. Voi cunoaşteţi partea ei esenţială. Dar eu scriu mai ales pentru secolele viitoare. Imi amintesc că pe acel Pămînt, care vouă vă este necunoscut şi zace pierdut în vreun colţ neştiut al Spaţiului, curiozitatea istoricilor punea mare preţ pe mărturiile oamenilor din vremile trecute.

După ce se vor fi scurs cinci sute sau şase sute de ani, cartea aceasta va prezenta deosebitul interes de a conţine relatările unui martor ocular despre Marele Inceput.

Pe vremea cînd începe povestirea mea, eu nu eram moşneagul gîrbovit şi niţeluş pisălog de acum. Aveam 23 de ani şi sînt 60 de ani de atunci! 60 de ani care s-au scurs ca o undă repede.

Simt cum îmi scad puterile cu fiecare zi ce trece: mişcările mele nu mai au precizia de altădată, obosesc foarte uşor şi nu-mi mai place mare lucru, în afară de copiii şi nepoţii mei, puţintel geologia şi să mă încălzesc la soare - la cei doi sori mai bine zis - căci aci sînt doi sori care ne luminează. De aceea mă grăbesc să dictez nepotului meu Pierre - mie îmi tremură prea tare mîinile cînd vreau să scriu - istoria neasemuită şi unică a unui destin omenesc. Pentru aceasta îmi este de mare folos jurnalul pe care l-am ţinut de-a lungul vieţii şi pe care îl voi distruge deîndată ce voi fi îndeplinit sarcina pe care mi-am
propus-o.

Tot ceea ce este important va fi spus aci. In ceea ce priveşte restul, n-am de gînd

Robinsonii Cosmosului

-Francis Carsac-

PROLOG

In această carte nu am de gînd să vă relatez istoria cataclismului şi nici aceea a cuceririi planetei Tellus. Toate acestea le veţi găsi studiate amănunţit în lucrările de istorie ale fratelui meu.

Vreau numai să vă povestesc viaţa mea. Vouă, tuturor celor care coborîţi din mine sau din tovarăşii mei şi trăiţi pe această lume care este a voastră de drept, prin naştere, (căci voi aici v-aţi născut), are să vă facă plăcere, poate, să cunoaşteţi impresiile şi luptele unui om născut pe o altă planetă, Pămîntul, un om adus aci de un fenomen fără precedent, nici pînă astăzi îndeajuns explicat, un om care fusese cuprins de desperare aproape înainte de a înţelege ce măreaţă aventură i se oferea aci.

De ce scriu cartea aceasta? Puţini dintre voi o vor citi, fără îndoială. Voi cunoaşteţi partea ei esenţială. Dar eu scriu mai ales pentru secolele viitoare. Imi amintesc că pe acel Pămînt, care vouă vă este necunoscut şi zace pierdut în vreun colţ neştiut al Spaţiului, curiozitatea istoricilor punea mare preţ pe mărturiile oamenilor din vremile trecute.

După ce se vor fi scurs cinci sute sau şase sute de ani, cartea aceasta va prezenta deosebitul interes de a conţine relatările unui martor ocular despre Marele Inceput.

Pe vremea cînd începe povestirea mea, eu nu eram moşneagul gîrbovit şi niţeluş pisălog de acum. Aveam 23 de ani şi sînt 60 de ani de atunci! 60 de ani care s-au scurs ca o undă repede.

Simt cum îmi scad puterile cu fiecare zi ce trece: mişcările mele nu mai au precizia de altădată, obosesc foarte uşor şi nu-mi mai place mare lucru, în afară de copiii şi nepoţii mei, puţintel geologia şi să mă încălzesc la soare - la cei doi sori mai bine zis - căci aci sînt doi sori care ne luminează. De aceea mă grăbesc să dictez nepotului meu Pierre - mie îmi tremură prea tare mîinile cînd vreau să scriu - istoria neasemuită şi unică a unui destin omenesc. Pentru aceasta îmi este de mare folos jurnalul pe care 1-am ţinut de-a lungul vieţii şi pe care îl voi distruge deîndată ce voi fi îndeplinit sarcina pe care mi-am
propus-o.

Tot ceea ce este important va fi spus aci. In ceea ce priveşte restul, n-am de gînd de loc să expun curiozităţii uneori puţin sadice a istoricilor, umilele mele bucurii şi necazuri.

In timp ce dictez, privesc pe fereastră lanurile de grîu care unduiesc sub adierea vîntului, şi mi se pare, pentru o clipă, că am revenit pe Pămîntul natal, pînă în clipa cînd îmi dau seama că aci pomii au două umbre...

PARTEA INTIIA
CATACLISMUL

SEMNELE PREMERGĂTOARE

In primul rînd să vă spun cine sînt. Pentru voi, urmaşii mei direcţi, precizările sînt inutile. Dar în curînd copiii voştri, apoi copiii copiilor voştri vor uita pînă şi faptul că eu am existat cîndva.

Eu însumi cunosc atît de puţine lucruri despre propriul meu bunic!

In acea zi de iulie 1975 tocmai se încheiase cel dintîi an al meu în funcţia de asistent la laboratorul de Geologie al Facultăţii de ştiinţe din Bordeaux, un oraş al Pămîntului. Aveam pe atunci douăzeci şi trei de ani şi, fără să fiu frumos, eram un tînăr bine

dezvoltat. Dacă statura mea de azi, micşorată de bătrîneţe, arată jalnic în lumea de aici, cu tineri uriaşi, pe Pămînt înălţimea mea de un metru optzeci şi trei şi umerii mei laţi impuneau. Pentru voi un metru optzeci şi trei nu este decît o statură mijlocie!

Dacă vreţi să cunoaşteţi înfăţişarea mea de atunci, uitaţi-vă la primul meu nepot, Jean. Ca şi dînsul şi eu eram brun, cu nasul mare, cu mîini mari şi ochi verzi.

Fusesem foarte fericit de numirea mea. Reveneam deci în acelaşi laborator în care, cu cîţiva ani înainte, desenasem primele mele fosile. Aveam să mă distrez de aci înainte cu erorile pe care le comiteau studenţii, confundînd două forme învecinate, care pentru un ochi exersat se diferenţiau imediat.

Sosise aşadar iulie. Examenele se terminaseră şi mă pregăteam să plec împreună cu fratele meu Paul să petrecem o parte din vacanţă la unchiul nostru Pierre Bournat, directorul Observatorului recent construit în Alpi, a cărui oglindă uriaşă, cu o deschidere de 5 m şi 50, avea să permită astronomilor francezi să se ia la întrecere cu colegii lor americani, avînd acum arme egale.

Unchiul nostru avea să fie secondat în lucrările sale de adjunctul său, Robert Menard, un om de patruzeci de ani, cu o înfăţişare ştearsă, deşi prodigios de savant - cît şi de o armată de astronomi, calculatori şi tehnicieni, care nu sosiseră încă, ori se aflau în misiune sau în concediu cînd se produse cataclismul.

El nu avea pe lîngă dînsul, în acest moment, în afară de Menard, decît pe cei doi elevi ai săi, Michel şi Martine Sauvage, pe care eu nu-i cunoscusem încă.

Michel a murit acum şase ani, iar Martine, bunica voastră, m-a părăsit de numai trei luni, după cum ştiţi.

La acea epocă, eram departe de a bănui sentimentele care aveau să ne unească într-o zi.

La drept vorbind, cu firea mea mai degrabă singuratică şi bucuros de a fi împreună cu unchiul şi cu fratele meu - căci Menard nu conta - îi consideram pe cei doi drept nişte intruşi ce ne stinghereau, cu toate că erau tineri, sau poate că tocmai de aceea: Michel avea atunci treizeci de ani şi Martine douăzeci şi doi.

Exact la 12 iulie 1975, la orele 16, luai cunoştinţă de primele semne premergătoare cataclismului.

Terminasem tocmai de făcut valizele, cînd cineva sună la uşă.

Deschisei, şi mă aflai faţă în faţă cu vărul meu Bernard Verilhac, care era şi el tot geolog, ca şi mine.

Cu trei ani în urmă, el făcuse parte din prima expediţie Pămînt - Marte. Apoi plecase din nou, cu un an în urmă.

- De unde vii, de data aceasta? îl întrebai eu.

- Am făcut un mic tur circular, fără escală, pînă dincolo de orbita lui Neptun. Ca o cometă.

- In atît de puţin timp?

- Paul a perfecţionat serios vechea noastră astronavă, *Rosny,* şi acum ea zboară cu 2000 de kilometri pe secundă, fără nici o sforţare.

- Şi aţi făcut vreo treabă?

- Bineînţeles! Am făcut o sumedenie de fotografii extraordinare. Dar reîntoarcerea a fost grea.

- Accident?

- Nu. Am avut o deviere. Atît Paul cît şi Claude Rommier, astronomul de pe bord, pretind că totul s-a petrecut ca şi cînd o enormă masă solidă, dar invizibilă, s-ar fi strecurat în sistemul solar. Este adevărat că Sigurd e de altă părere şi că Mac Lee, ziaristul nostru, pretinde că sărbătorisem

prea mult trecerea dincolo de orbita neptuniană, cînd au fost făcute calculele de întoarcere.

Se uită la ceas:

- 4 şi 20. Trebuie să te părăsesc. Vacanţă plăcută! Cînd vii şi tu cu noi? Obiectivul viitor: sateliţii lui Jupiter. Şi, ştii, va fi de lucru pentru doi geologi - ba chiar şi pentru mai mulţi! Vei avea cu acest prilej un interesant subiect de teză, destul de nou, cred. Mai vorbim noi despre asta. Am de gînd să trec vara aceasta să-1 văd pe unchiul tău.

Uşa se închise în urma lui. N-aveam să-1 mai revăd niciodată. Scumpul meu prieten Bernard! Desigur va fi murit. Ar avea acum 96 de ani. Ce-i drept, el pretindea că Marţienii cunoşteau secretul de a face ca oamenii să trăiască de două ori mai mult, la ei. Poate că şi el trăieşte încă, departe, în Spaţiu. Dacă ar fi ştiut ce avea să mi se întîmple, fără îndoială că nu m-ar fi părăsit!

Luarăm trenul, fratele meu şi cu mine, chiar în aceiaşi noapte. Pe la orele 4 după-amiază, a doua zi, ajunserăm la gara... puţin importă numele, pe care nu 1-am notat şi pe care nu-1 mai pot regăsi în memorie. Era o gară mică şi neînsemnată. Eram aşteptaţi.

Stînd rezemat de un automobil, un tînăr înalt şi blond, mai înalt decît mine, ne făcu semn. El se prezentă:

- Michel Sauvage. Unchiul dumneavoastră vă roagă să-1 scuzaţi că n-a venit, dar este reţinut de o lucrare importantă şi urgentă.

- Din nou prin nebuloase? întrebă fratele meu.

- Prin nebuloase, nu. In Univers poate. Aseară am vrut să fotografiez constelaţia Andromeda pentru o supernovă recent descoperită acolo. Am fixat deci telescopul cel mare conform calculelor şi, din fericire, am aruncat o privire, din curiozitate, prin „cercetător", mica lunetă care se reglează paralel cu telescopul cel mare. Constelaţia Andromeda nu

mai era la locul ei! Am găsit-o la 18 grade distanţă de poziţia ei normală!

- Ce spui? exclamai eu peste măsură de interesat. Bernard Verilhac mi-a spus ieri...

- S-a şi reîntors? mă întrerupse Michel.

- Da, de dincolo de orbita lui Neptun. El mi-a spus deci că se dovediseră greşite calculele lor, sau că ceva îi deviase de la traseul lor, la reîntoarcere.

- Acest fapt îl va interesa mult pe domnul Bournat.

Bernard va trece negreşit vara aceasta pe la Observator. Dar, pînă atunci, îi voi scrie pentru a-i cere amănunte.

In timp ce vorbeam astfel, maşina gonea cu viteză de-a lungul văii. Alături de drum se afla o cale ferată.

- Acum trenul trece prin sat?

- Nu, aceasta este linia construită de curînd pentru uzina de metale uşoare pe care am moştenit-o. Din fericire întregul ciclu de tratare a metalelor se face electric. Dacă s-ar fi produs fum, ar fi trebuit s-o mutăm, sau să mutăm Observatorul.

- Importantă, uzina aceasta?

- 350 de lucrători pentru moment. Dar trebuie să mai sosească - cel puţin de două ori pe atît.

O apucarăm pe drumul în serpetină ce urca spre Observator. La poalele micului pisc pe care era construit Observatorul, într-o vale îngustă şi lungă se ascundea un sătuleţ. Puţin mai sus fusese ridicată aglomerarea formată de uzină şi de casele din prefabricate ale personalului. O linie de înaltă tensiune se întindea pînă în depărtare, prin spatele munţilor.

- Linia aceasta vine de la barajul special construit pentru uzină. Ea ne alimentează şi pe noi, în trecere - ne explică Michel.

Chiar alături de baza Observatorului se înălţau atît casa unchiului meu, cit şi acelea ale asistenţilor săi.

- Ce schimbare, de doi ani încoace! observă fratele meu.

- Astă seară, vom fi mai mulţi la masă: unchiul dumneavoastră, Menard, dumneavoastră amîndoi, sora mea şi cu mine, Vandal biologul...

- Vandal! Dar îl cunosc de cînd eram în faşă! Este un vechi prieten al familiei noastre.

- A venit aici cu unul din colegii lui de la Academie, celebrul chirurg Massacre.

- Ce mai nume pentru un chirurg, glumi fratele meu Paul. Brr! Nu m-aş lăsa operat de el pentru nimic în lume!

- Şi ai greşi. Căci e cel mai iscusit chirurg din Franţa şi poate chiar din întreaga Europă! Mai avem în sfîrşit şi pe unul din prietenii lui care i-a fost în acelaşi timp şi elev - pe antropologul Andre Breffort.

- Breffort, cel cu Patagonii? întrebai.

- Chiar el. Casa, cit e de mare, e plină toată de oaspeţi.

De îndată ce sosirăm, pătrunsei în Observator şi bătui la uşa biroului unchiului meu.

- Intră! strigă el cu un glas tunător. Ah! Tu eşti, zise el pe un ton mai îmblînzit. Se ridică din fotoliu, înălţîndu-şi statura gigantică şi mă cuprinse într-o îmbrăţişare de urs. Parcă îl văd şi acum cu părul şi sprîncenele lui cenuşii, cu ochii de cărbune şi barba mare ca abanosul, răsfirată în evantai pe jiletcă.

Un timid „bună ziua, domnule Bournat", mă făcu să mă răsucesc pe călcîie. Pirpiriul Menard, asistentul, stătea în picioare la masa lui, în faţa unor hîrtii acoperite cu semne algebrice.

Era un omuleţ cu ochelari foarte groşi, cu o bărbuţă de ţap şi cu o imensă frunte brăzdată de cute. Sub această înfăţişare neînsemnată se

ascundea un om capabil, care vorbea douăsprezece limbi, extrăgea în gînd rădăcini de necrezut, un om căruia speculaţiile cele mai îndrăzneţe de matematică şi de fizică transcendentală îi erau tot atît de familiare pe cît îmi erau mie orizonturile bordeleze din împrejurimile oraşului natal. In specialitatea aceasta, unchiul meu, care era totuşi un observator şi un experimentator admirabil, nu-i ajungea nici la călcîie, iar ei doi la un loc reprezentau tot ce exista mai de seamă ca specialişti în astronomie şi fizică nucleară.

Clinchetul unei maşini de calculat îmi atrase atenţia înspre celălalt colţ al laboratorului.

- E drept, zise unchiul meu, am uitat să te prezint. Domnişoară, dumnealui este nepotul meu Jean, un aiurit, care n-a ştiut niciodată să facă o adunare exactă. Ruşinea familiei!

- Nu sînt singurul cu această meteahnă, protestai eu. Nici Paul nu e mai tare ca mine în calcule!

- Este adevărat, recunoscu el. Şi cînd te gîndeşti că tatăl lor jongla cu integralele! Insuşirile familiei noastre scad pe zi ce trece, în sfîrşit, să nu le tăgăduim totuşi calităţile. Jean va deveni un foarte bun geolog şi sînt de părere că Paul publică lucrări destul de bune despre Asirieni.

- Despre Hinduşi, unchiule, despre Hinduşi!

- Tot aia e! Jean, îţi prezint pe Martine Sauvage, sora lui Michel, asistenta noastră.

- Ce mai faceţi? zise ea, intinzîndu-mi mîna.

Fîstîcit niţel, îi strînsei şi eu mîna. Mă aşteptam să văd un şoarece de laborator, cu ochelari puşi pe un nas ascuţit. Şi - cînd colo, aveam în faţa mea o superbă fată robustă, clădită ca o statuie greacă, avînd un păr lung şi pe atît de negru, pe cît era de blond părul fratelui ei cu o frunte cam îngustă poate, dar cu nişte splendizi ochi cenuşii-verzi şi o figură cu trăsături descurajant de regulate, atît era de perfectă.

A spune despre ea că era frumoasă, ar fi prea puţin, căci era de o frumuseţe rară, cu mult mai

frumoasă decît oricare dintre femeile pe care le văzusem vreodată.

Strmgerea ei de mînă fusese sinceră şi scurtă, apoi se cufundă în calculele ei. Unchiul meu mă trase deoparte.

- Văd că frumuseţea Martine! şi-a produs pe loc efectul, mă ironiza el. Cu toţi se întîmplă la fel. Eu cred că impresia e mai puternică prin contrast cu mediul înconjurător. Şi acum, ai să mă scuzi, dar trebuie să-mi termin cercetările încă înainte de a se însera, ca să fiu gata pentru observaţiile pe care le voi face în noaptea aceasta. După cum ştii nu mi-a sosit încă personalul ajutător. Cinăm la orele 7 şi jumătate.

- Şi sînt atît de importante cercetările acestea? întrebai eu. Michel mi-a spus că se petrec fenomene stranii...

- Fenomene stranii! Ar trebui să spui că aceste fenomene răstoarnă întreaga ştiinţă de pînă acum! închipuieşte-ţi numai: Andromeda situată deodată cu 18 grade mai jos de poziţia ei normală! Din doua, una: sau că această nebuloasă s-a mişcat cu adevărat de la locul ei obişnuit, şi în acest caz, cum alaltăieri ea se afla la locul ei, înseamnă că ea ar fi atins o viteză fiziceşte imposibilă; sau că lumina ei a fost deviată de ceva care nu se găsea acolo alaltăieri - şi aceasta din urmă este atît părerea mea, cît şi a colegilor mei de pe Muntele Palomar. Şi nu numai lumina ei a fost deviată: ci şi aceea a stelelor situate în aceeaşi direcţie, lumina lui Neptun şi poate că de asemenea şi... O singură ipoteză stă în picioare, care să nu fie prea absurdă: ştii - sau mai degrabă tu n-ai cum să ştii - că lumina poate fi deviată de cîmpuri de gravitaţie intensă. Totul se întîmplă acolo ca şi cînd o masă enormă şi-ar fi făcut apariţia între Andromeda şi noi, înăuntrul sistemului solar. Şi masa aceasta este invizibilă! E o presupunere nebunească, imposibilă şi totuşi acest fenomen s-a petrecut cu siguranţă acolo!

- Bernard îmi spunea şi el că la întoarcerea din ultima lor expediţie...

- L-ai văzut? Cînd?

- Ieri.

- Şi s-a întors cînd?

- In noaptea de alaltăieri spre ieri, tocmai de dincolo de orbita lui Neptun. Şi el îmi spunea, deci, că ei suferiseră probabil o deviere la întoarcere...

- De cîte grade? Şi cînd?

- Nu l-am întrebat. A trecut pe la mine doar o clipă. Dar va veni aici în cursul acestei veri.

- Auziţi la el, vorbă! în cursul acestei veri! Nu zău! Auziţi-1, în cursul verii! Aleargă fuga şi dă-i o telegramă, spune-i să vie imediat aici împreună cu tovarăşii lui şi cu jurnalul lor de bord. Să se ducă degrabă la poştă băiatul grădinarului. Cheia enigmei se află poate la ei! Auziţi la el, în cursul verii! Dute, aleargă! Mai eşti încă aici?

Plecai deci pe loc şi compusei telegrama pe care micul Benoit porni, tot în fugă, să o ducă în sat, la poştă. Nu voi mai şti niciodată dacă Bernard a primit-o.

După aceea intrai în casa unchiului meu şi acolo întîlnii pe ceilalţi invitaţi, întîi pe Vandal, al cărui elev fusesem, pe cînd îmi pregăteam licenţa; înalt şi adus de spate, el avea părul de un alb-argintiu, deşi abia împlinise patruzeci şi cinci de ani. Imi prezentă pe prietenul său Massacre, un omuleţ brun cu gesturi joviale şi pe Breffort, un găligan lung, osos şi taciturn.

La orele 7 şi 20 precis, unchiul meu şi suita lui sosiră, şi la 7 şi 30 eram cu toţii la masă.

In afară de unchiul meu şi de Menard, amîndoi vizibil preocupaţi, noi ceilalţi eram veseli, chiar şi Breffort care ne povesti cu umor cîte dificultăţi avusese de învins pentru a evita o căsătorie care-1 onora, fireşte, dar care lui îi displăcea, evident, cu fiica unui şef de trib Ona din Ţara de Foc. Cit despre mine, eram ca electrizat de Martine. Cînd

rămînea serioasă, obrazul ei frumos era ca o marmură îngheţată, dar cînd rîdea, ochii ei scînteiau, îşi scutura părul bogat, dînd capul puţin pe spate şi atunci, pe legea mea, era şi mai frumoasă.

Dar n-aveam să mă bucur prea mult timp de tovărăşia ei, în acea seară. Căci la 8 şi 15 unchiul meu se ridică şi îi făcu semn. Ei plecară împreună cu Menard şi, pe fereastră, văzui cum se îndreptau spre Observator.

II
CATACLISMUL

Trecurăm pe terasă să luăm cafeaua. Seara era blinda. Soarele ce apunea înroşea munţii înalţi, destul de departe la răsărit. Michel vorbea despre lipsa de utilitate a studiilor de astronomie planetară, de cînd, după cum se exprima el, *Misiunea Paul Bernadac* se dusese „la faţa locului". Apoi Vandal ne puse la curent cu ultimele cercetări în biologie. Se înnoptase. Luna, în semilună, strălucea deasupra munţilor, stelele scînteiau.

Răcoarea nopţii ne făcu să intrăm în sala comună, fără să aprindem lumina. Eram aşezat cu faţa spre fereastră, alături de Michel. Toate amănuntele din acea seară îmi sînt extraordinar de prezente în memorie, deşi a trecut de atunci atît de mult timp! Vedeam cupola Observatorului desenîndu-se clar pe cer, flancată de micile turnuleţe ce adăposteau lunetele accesorii. Invitaţii se răzleţiseră în grupuri; eu vorbeam cu Michel. Fără să ştiu de ce, mă simţeam fericit şi uşor. Aveam impresia că plutesc, ca un fulg, şi mă simţeam în fotoliu

tot atît de la largul meu, ca un înotător bun în apă.

La Observator, la o ferestruică, o lumină se aprinse, se stinse, se aprinse din nou.

- Şeful are nevoie de mine, zise Michel. Mă duc la el. Se uită la ceasornicul său fosforescent.

- Cît e ceasul? întrebai eu.

- 11 şi 36.

Se ridică, şi, spre uluirea lui şi a noastră, acest simplu gest îl azvîrli la perete, care se afla la mai mult de 3 metri distanţă.

- Dar... nu mai cîntăresc nimic!

Mă ridicai şi eu, şi cu toate precauţiile pe care le luasem, mă lovii cu capul de perete.

- Ah! Dar ce înseamnă asta! Izbucnirăm toţi deodată în exclamaţii de uimire. Căci, timp de cîteva momente, cu toţii furăm învîrtiţi prin sală, ca nişte fire de praf măturate de vînt. Şi avurăm toţi aceeaşi senzaţie înspăimîntătoare, de vid interior, de ameţeală, de pierdere aproape totală a noţiunii de sus şi jos. Agăţîndu-mă de mobile, mă dusei la fereastră. Nu, eram nebun!

Stelele păreau că dansează o sarabandă deşuchiată, aşa cum ar fi făcut-o imaginea lor într-o undă agitată de apă. Ele se legănau, se măreau, se stingeau, apoi iarăşi apăreau, alunecau brusc dintr-un loc într-altul.

- Priviţi! strigai eu.

- A sosit sfîrşitul lumii, gemu. Massacre.

- Şi eu cred că într-adevăr ne-a sosit sfîrşitul - îmi suflă Michel. Şi simţii cum degetele lui mi se înfigeau în umăr.

Lăsai ochii în jos, obosiţi de dansul stelar.

- Munţii!

Vîrfurile munţilor dispăreau! Cei situaţi mai aproape erau încă intacţi, dar cei mai îndepărtaţi, colo la stînga, fuseseră retezaţi tot atît de perfect ca o bucată de brînză tăiată cu cuţitul. Şi toate acestea păreau că se prăvălesc asupra noastră!

- Sora mea! ţipă deodată Michel cu o voce răguşită şi se repezi spre uşă.

Il văzui urcînd, cu paşi imenşi şi nesiguri, mai mari de 10 m fiecare, pe poteca ce ducea la Observator. Cu creierul ca golit, dincolo chiar de senzaţia de spaimă, înregistram fenomenul. Părea că o lamă uriaşă venea spre noi, de sus în jos, o lamă invizibilă, deasupra căreia totul dispărea.

Toate acestea durară, poate, douăzeci de secunde. Auzeam exclamaţiile înăbuşite ale tovarăşilor mei. Văzui pe Michel dispărînd ca o furtună în Observator. Deodată, brusc, pieri şi Observatorul! Mai avui timpul să văd, la sute de metri în jos, cum muntele fu retezat dintr-o dată, ca de un brici uriaş, arătîndu-şi straturile ca pe o imensă diagramă geologică. Şi totul era luminat de o stranie lumină lividă, o lumină ca de pe altă lume. In clipa următoare, cu un zgomot asurzitor, cataclismul fu deasupra noastră. Casa se zgudui ca zgîlţîită. Mă agăţai strîns de o mobilă. Fereastra se sparse în ţăndări, ca împinsă dinăuntru de un genunchi gigantic. Fui aspirat în afară, dus de o furtună de o forţă nemaipomenită, de-a valma cu tovarăşii mei, rostogolit pe pantă, izbindu-mă de pietre şi de arbuşti, zguduit, simţind că mă înăbuş şi sîngerînd abundent din nas. Cîteva secunde încă şi totul luase sfîrşit. Mă pomenii la 500 m mai jos, în mijlocul a tot soiul de rămăşiţe împrăştiate: rămăşiţe de lemn, de geamuri, de ţigle. Observatorul reapăruse, intact după cîte se părea. Şi era ziuă, o zi bizară, arămie. Ridicai ochii şi zării un soare micşorat, roşietic, îndepărtat. Urechile îmi vîjîiau, genunchiul sting îmi era umflat, aveam ochii injectaţi de sînge. Aerul era îmbibat de o duhoare ciudată.

Primul meu gînd fu îngrijorarea pentru soarta fratelui meu. El zăcea pe spate, la cîţiva metri de mine. Mă repezii spre el, uimit de a-mi simţi din nou greutatea corpului. Paul avea ochii închişi şi îi curgea sînge din pulpa dreaptă, adînc rănită de un

ciob de geam. Pe cînd îi legam rana strîns, cu batista mea, el îşi reveni din leşin.

- Mai sîntem încă în viaţă?

- Da, tu eşti rănit, dar nu e ceva grav. Mă duc să văd ce-i cu ceilalţi.

- Du-te!

Vandal se şi ridicase. Massacre avea vînătăi sub ochi, dar asta era tot ce păţise. El se îndreptă spre Paul, îl examina.

- Nu e mare lucru. Legătura este aproape de prisos. Nici o arteră importantă atinsă.

Breffort era mult mai grav rănit. Primise o lovitură în cap şi zăcea leşinat.

- Trebuie să-1 îngrijim de urgenţă, zise chirurgul. Am tot ce trebuieşte la unchiul dumitale.

Privii casa. Rezistase destul de bine. O parte din acoperiş lipsea, ferestrele erau sparte şi obloanele smulse, dar restul părea intact. Transportînd pe Breffort şi pe fratele meu, intrarăm, înăuntru, mobilele răsturnate aruncaseră afară pe parchet tot conţinutul lor.

De bine, de rău, ridicarăm masa cea mare şî-1 întinserăm pe ea pe Breffort, Vandal îi ajută lui Massacre.

Deodată, îmi dădui seama că nu mă interesasem încă de soarta unchiului meu. Uşa Observatorului era deschisă, dar nu se vedea nici o mişcare acolo.

- Mă duc să văd, zisei eu şi plecai şchiopătînd. Pe cînd înconjuram casa, apăru grădinarul, moş Anselme, pe care-1 uitasem cu totul. Era rănit la faţă şi sîngera abundent, îl trimisei să fie pansat şi îngrijit. Ajuns la Observator urcai scara. Cupola era goală, telescopul cel mare părăsit. In. birou, Menard îşi potrivea ochelarii cu un aer mirat.

- Unde-i unchiul meu? îi strigai.

In timp ce-şi freca sticlele ochelarilor cu batista, el îmi răspunse :

- Cînd s-a întîmplat fenomenul, au vrut să iasă afară şi acum nu ştiu unde sînt.

Mă repezii afară strigînd:

- Unchiule! Michel! Martine!

Un „ohe" îmi răspunse. In dosul unui morman de stînci prăvălite, găsii pe unchiul meu stînd jos, rezemat de un bloc de piatră.

- Are glesna scrîntită, îmi explică Martine.

- Şi Michel?

Cu toată gravitatea situaţiei, admirai rotunjimea umărului ei frumos sub rochia sfîşiată.

- S-a dus să aducă apă de la izvor.

- Ei bine, unchiule, cum îţi explici dumneata toate acestea?

- Ce vrei să-ţi spun? Nu pricep nimic. Dar ceilalţi ce fac?

Il pusei la curent.

- Va trebui să mergem jos în sat, să vedem ce s-a întîmplat şi acolo, reluă el.

- Din nenorocire, soarele apune.

- Soarele apune? Nicidecum, eu văd că abia răsare.

- Apune, unchiule dragă. Mai adineauri, era mult mai sus pe cer.

- Ah! Vrei să vorbeşti de acest biet lampion arămiu? Priveşte mai bine în spatele tău!

Mă întorsei şi văzui un soare albăstrui strălucitor, în dosul munţilor prăbuşiţi. Trebuia să mă plec în faţa evidenţei: ne aflam pe o planetă care poseda doi sori.

Ceasul meu arăta ora 0 şi 10 minute.

PARTEA A DOUA

ROBINSONII SPATIULUI

I

DARIMATURILE

A descrie avalanşa de sentimente ce se abătură atunci asupra mea, nu, nu o pot face! In mod inconştient, cu toată strania ei desfăşurare, eu asimilasem catastrofa la normele terestre: pustiire din cauza unui flux puternic, cutremure, erupţii, Şi mă găseam deodată în faţa acestui fapt imposibil, nebunesc, dar real totuşi: mă aflam pe o planetă luminată de doi sori! Nu, nu voi putea descrie niciodată spaima înnebunitoare care puse stăpînire pe mine. Incercam să neg evidenţa.

- Dar... sîntem cu toate acestea pe Pămînt! Iată muntele, şi Observatorul, şi satul colo, jos!

- Este sigur că stau pe o porţiune a Pămîntului, răspunse unchiul meu. Dar ar trebui să fiu prea neştiutor în astronomie ca să nu cunosc un fapt de o asemenea importanţă: sistemul nostru solar nu are decît un singur soare, şi aici sînt doi sori!

- Dar atunci, unde ne aflăm oare, unchiule?

- Nu ştiu nici eu nimic, ţi-am mai spus-o odată. Ne aflam toţi trei în Observator. Observatorul s-a clătinat puternic; am crezut că e vorba de un cutremur de pămînt şi am ieşit afară, noi doi, Martine şi cu mine. L-am găsit pe Michel pe scară şi am fost cu toţii azvîrliţi afară. Ne-am pierdut cunoştinţa şi nu am mai văzut nimic,

- Eu, eu am văzut totul, spusei tremurînd. Am văzut munţii dispărînd, ba chiar şi Observatorul învăluit de o lumină lividă. Apoi m-am pomenit azvîrlit afară şi eu, la rîndul meu, iar Observatorul era acum din nou aici, la locul lui!

- Şi cînd te gîndeşti că din patru astronomi, nici unul n-a asistat la desfăşurarea fenomenului, se văicărea unchiul meu.

- Michel a văzut începutul. Dar unde o fi el oare? Intîrzie cam mult...

- Intr-adevăr, aşa e, zise Martine. Mă duc să văd ce-i cu el.

- Nu, eu trebuie să mă duc. Dar, unchiule, fie-ţi milă, spune-mi, unde crezi că ne aflăm?

- Iţi mai repet încă o dată că nu ştiu nimic. Dar cu siguranţă că nu ne mai aflăm pe Pămînt. Nici măcar în Universul *nostru,* poate, adaogă el cu jumătate glas.

- Şi atunci Pămîntul? E pierdut pentru noi?

- Tare mă tem că e pierdut! Dar ocupă-te mai degrabă să-1 găseşti pe Michel.

Abia făcusem cîţiva paşi, că îl şi văzui. Era însoţit de doi oameni, unul brun, ca de vreo treizeci de ani, celălalt roşcovan, părînd cu zece ani mai mare decît primul. Michel făcu prezentările, ceea ce mi se păru de-a dreptul comic, date fiind încercările prin care trecusem. Unul era Simon Beuvin, inginer electrician şi celălalt, Jacques Estranges, inginer metalurgist, directorul uzinei.

- Veneam tocmai să vedem ce s-a întîmplat, zise Estranges. Am coborît mai întîi în sat, unde echipele de ajutor s-au şi organizat cu repeziciune. Am trimis şi pe muncitorii noştri să-i ajute. Biserica s-a prăbuşit. Primăria a îngropat sub dărîmături pe primar cu întreaga lui familie. Din primele rapoarte reiese că am avea vreo 50 de răniţi, dintre cari unii destul de grav. 11 morţi, în afară de primar şi de familia sa. Totuşi majoritatea caselor au rezistat.

- Dar la dumneavoastră, la uzină? întrebă unchiul meu.

- Puţine pagube. Ştiţi, casele astea prefabricate sînt atît de uşoare, încît sînt de neclintit. Cîteva maşini desprinse de platforma lor în uzină, atît. Soţia mea are cîteva tăieturi nu prea adînci. Ea este singurul nostru rănit, răspunse Beuvin.

- Avem cu noi un chirurg. Vi-1 vom trimite în sat, zise unchiul meu.

Apoi, întorcîndu-se către Michel şi către mine:

- Ajutaţi-mă, voi doi. Vreau să mă duc acasă. Martine, condu-1 pe Menard. Veniţi cu noi, domnilor.

Cînd ajunserăm acasă la unchiul meu, văzurăm că Vandal şi Massacre lucraseră foarte bine. Totul era din nou în ordine. Pe două paturi se odihneau fratele meu şi Breffort. Massacre îşi pregătea trusa.

- Mă duc jos în sat să văd cu ce le pot fi de folos, zise el. Trebuie să fie mult de lucru pentru mine.

- Intr-adevăr, răspunse unchiul meu. Aceşti domni tocmai vin de acolo; sînt mulţi răniţi.

Mă aşezai alături de patul lui Paul.

- Cum te mai simţi, prietene?

- Bine. Abia dacă mă doare puţin piciorul.

- Dar Breffort?

- Şi el e mai bine. Şi-a revenit din leşin. Rana lui este mai puţin gravă decît ne-am fi putut teme.

- Atunci, eu cobor în sat, spusei.

- Foarte bine faci, zise unchiul meu. Duceţi-vă şi voi cu el, Michel, Martine, Vandal. Menard şi cu mine vom sta de veghe aici.

Plecarăm. Pe drum întrebai pe ingineri:

- Se cunoaşte oare întinderea catastrofei?

- Nu. Trebuie să aşteptăm. Să ne ocupăm mai întîi de sat şi de cele cîteva ferme învecinate. Vom cerceta pe cele mai îndepărtate, după aceea.

Uliţa principală era aproape în întregime acoperită de casele prăbuşite. Celelalte uliţe, perpendiculare, erau aproape intacte. Stricăciunile atinseseră punctul lor maxim în piaţa din centrul satului, unde Primăria şi Biserica nu mai erau decît o grămadă de ruine. Pe cînd soseam, tocmai era scos de sub dărîmături corpul primarului. Eu remarcai printre echipele de salvare un grup de oameni, a căror muncă era mai bine coordonată. In aceeaşi clipă, un om se desprinse din acest grup şi veni spre noi.

- In sfîrşit, ne sosesc forţe noi! zise el pe un ton bucuros. Se simţea atît de mare nevoie!

- Era tînăr, îmbrăcat într-o salopetă albastră. Mai scund decît mine, era foarte viguros şi trebuie să fi avut o forţă puţin obişnuită. Avea părul negru şi ochi cenuşii străpungători, ce străluceau pe faţa lui cu trăsături puternice.

Simţii pe loc o vie simpatie pentru el, simpatie pe care evenimentele ulterioare aveau să o transforme într-o prietenie nezdruncinată.

- Unde sînt răniţii? întrebă Massacre.

- In sala de festivităţi. Sînteţi medic? Con fratele dumneavoastră va fi tare bucuros dacă îi veţi da o mînă de ajutor.

- Sînt chirurg.

- Un adevărat noroc! Hei, Jean-Pierre! Condu-1 pe domnul doctor la infirmerie!

- Merg şi eu cu dumneavoastră, zise Martine.

Vă pot fi de folos.

Michel şi cu mine ne alăturarăm acelora care curăţau terenul de darimaturi.Tînărul de adineaori vorbea inginerilor cu însufleţire. Apoi reveni către noi.

- A fost greu să-i conving că cea mai importantă muncă a lor trebuie să fie aceea de a ne procura apă şi electricitate, cît mai urgent posibil. Voiau numaidecît să cureţe şi ei terenul! Dacă nu se folosesc de cunoştinţele lor acum, cînd au s-o facă
oare? De fapt, dumneavoastră doi ce profesiune aveţi?

- Geolog.

- Iar eu astronom.

- Bun, asta ne poate fi de folos mai tîrziu. Pentru moment avem alte treburi mult mai urgente. La lucru!

- Mai tîrziu? Ce voiaţi să spuneţi?

- Cred că dumneavoastră trebuie să ştiţi că nu ne mai aflăm pe Pămînt? Nu e nevoie să fii mare savant pentru a-ţi da seama de asta. Oricum e destul de ciudat. Ieri îmi dădeau ei mie porunci,

şi azi, eu sînt acela care le-am indicat inginerilor munca pe care o au de făcut!

- Cine sînteţi dumneavoastră? întrebă Michel.

- Louis Mauriere, contramaistru la uzină. Dar dumneavoastră?

- El e Michel Sauvage, iar eu, Jean Bournat.

- Sînteţi rudă cu bătrînul? E un tip foarte reuşit.

In timp ce vorbeam, începusem să curăţăm ruinele unei case. Ni se alăturaseră şi doi muncitori,

- Sst, făcu Michel. Parcă aud ceva.

De sub grămada de dărîmături se auzeau gemete slabe.

- Ia spune, Pierre, întrebă Louis pe unul din muncitori, cine locuia aici?

- Bătrîna Ferrier şi cu fiica ei, o fetişcană frumoasă. Are numai şaisprezece ani. Ia stai. Am fost odată pe la ele. Aici era bucătăria. Ele trebuie să se afle în camera care era acolo!

Şi ne arătă o bucată de perete pe jumătate dărîmat. Michel se aplecă şi strigă printre spaţiile libere:

- Curaj! Sosim îndată!

Ascultam cu toţii, plini de teamă.

- Salvaţi-ne mai repede, ne răspunse o voce tinără şi înspăimîntată.

Cu foarte mare grabă, dar metodic, săpărăna un tunel în dărîmături, proptindu-l uneori cu obiectele cele mai de necrezut: cu o mătură, cu o cutie de lucru, sau cu aparatul de radio. După o jumătate de oră, chemările încetară. Noi continuarăm cu o viteză şi mai mare, chiar cu riscul de a fi striviţi şi reuşirăm să o scoatem la timp dintre ruine pe Rose Ferrier. Mama ei murise.

Dacă am vorbit mai ales despre salvarea acestei fete, printre atîtea alte salvări izbutite sau nu în acea zi, am făcut-o fiindcă Rose avea să joace mai tîrziu, fără voia ei bineînţeles, rolul Elenei din

Sparta, devenind pretextul celui dintîi război pe Tellus.

O transportarăm la infirmerie şi, cum eram tare flămînzi, ne aşezarăm jos şi începurăm să mîncăm. Soarele albastru era la zenit, cînd ceasul meu arăta orele 7 şi 17. El răsărise la ora 0.

Deci aci ziua albastră dura cu aproximaţie 14 ore 30'.

Toată după-amiaza lucrarăm pe nerăsuflate. Spre seară, cînd soarele albastru apuse la orizontul de la vest, iar soarele roşu, minuscul, răsărea la est, nici un rănit nu mai rămăsese îngropat sub ruine. Numărul lor total se ridica la 81. Găsisem şi 21 de morţi.

In jurul fîntînii, secată de altfel, ridicarăm un cantonament pitoresc. Din cearşafuri întinse pe pari, făcurăm corturi pentru cei rămaşi fără adăpost. Louis dădu dispoziţie să se monteze unul şi pentru muncitorii care luaseră parte la lucrările de salvare.

Ne aşezarăm în faţa unui cort, şi luarăm o cină rece, alcătuită din carne şi pîine, bînd un vin roşu care mie mi se păru cel mai bun din viaţa mea. Apoi mă dusei pînă la infirmerie, cu speranţa, nerealizată, de a o vedea pe Martine: ea dormea. Massacre era satisfăcut; puţine cazuri erau grave. El poruncise să fie aduşi aci pe brancarde Breffort şi fratele meu. Amîndoi se simţeau acum mai bine.

- Scuză-mă, aproape leşin de oboseală, îmi zise chirurgul, şi mîine am de făcut o operaţie, care va fi foarte grea în imprejurările în care ne aflăm.

Mă întorsei în cort, şi nu întîrziai să adorm şi eu pe un strat gros de paie. Am fost deşteptat de zgomotul unui motor. Era încă „noapte", adică acea jumătate de zi purpurie pe care voi o cunoaşteţi sub numele de „noapte roşie". Automobilul se afla în dosul unei case prăbuşite. Ii dădui ocol şi văzui pe unchiul meu.

Coborîse după veşti, împreună cu Vandal.

- Ce noutăţi? întrebai eu.

- Nimic. Din lipsă de electricitate cupola este inutilizabilă. Am trecut şi pe la uzină. Estranges mi-a spus că nu putem spera să avem curent electric prea curînd. Barajul a rămas pe Pămînt. Pe de altă parte, te anunţ că sîntem pe o planetă care se învîrteşte în jurul axei sale în 29 de ore şi a cărei axă este puţin sau de loc înclinată pe planul orbitei sale.

- De unde poţi şti asta?

- E simplu. Ziua albastră a durat 14 ore şi 30. Soarelui roşu i-au trebuit 7 ore şi 15 pentru a ajunge la zenit. Deci durata totală a nycthemerului* este de 29 de ore. Pe de altă parte, zilele şi „nopţile" sînt egale, şi totuşi noi nu ne aflăm la ecuator, asta e sigur; am putea fi mai degrabă, cam pe la 45° latitudine nordică. Din asta deduc deci că axa planetei este foarte puţin înclinată, afară numai de cazul că noi am fi căzut aci tocmai în timpul echinoxului. Soarele roşu este exterior orbitei noastre, şi se învîrteşte, probabil, ca şi noi, în jurul soarelui albastru. Deci am sosit aci într-un moment în care cei doi sori sînt în opoziţie cu noi. Mai tîrziu, trebuie să ne aşteptăm să fim luminaţi uneori de ambii sori în acelaşi timp, iar altădată de nici unul. Vom avea deci nopţi negre, sau mai de grabă nopţi numai cu lună.

- Cu lună? Există oare aci vreuna?

- Priveşte cerul!

Ridicai ochii. Palide, pe cerul niţel roşu, se aflau două lune, una cu mult mai mare decît vechea noastră lună terestră, cealaltă cam de mărimea ei.

- Pînă mai adineaori erau chiar trei lune, reluă unchiul meu. Cea mai mică a şi apus.

- Cit timp va mai dura oare „noaptea" aceasta?

- Abia o oră. La uzină, au venit cîţiva fermieri din împrejurimi. Au fost puţine victime. Dar mai departe...

*Unitate fiziologică pentru măsurarea timpului care cuprinde un ciclu de o zi şi o noapte, (n. tr.)

- Ar trebui să mergem să vedem ce este şi pe acolo, zisei eu. Voi lua automobilul dumitale şi voi pleca împreună cu Michel şi cu Mauriere. Trebuie să ştim pînă unde se întinde teritoriul nostru.

- Atunci, vin şi eu cu voi.

- Nu, unchiule. Ai piciorul scrîntit. Putem avea vreo pană, şi astfel să fim obligaţi să mergem pe jos. Vom da doar o raită ultrarapidă. Mai tîrziu...

- Fie. Atunci, ajută-mă să cobor şi du-mă la infirmerie. Vii, Vandal?

- Tare mi-ar fi plăcut să iau şi eu parte la acest raid, zise biologul. Presupun că partea terestră nu este prea întinsă, şi că dumneavoastră aveţi intenţia de a-i da ocol de jur împrejur, nu?

- In măsura în care vom găsi drumuri practicabile. Fie, veniţi cu noi. Vom găsi o faună necunoscută. Acest raid, de altfel, poate fi primejdios, şi experienţa dumneavoastră căpătată în Noua Guinee ne poate fi de folos.

Deşteptai pe Michel şi pe Louis.

- Bine, mergem, ne spuse Louis, dar trebuie, mai întîi, să vorbesc cu unchiul dumneavoastră. Domnule Bournat, aţi vrea dumneavoastră, în lipsa noastră, să daţi dispoziţii să se facă recensămîntul populaţiei şi al proviziilor de alimente, arme, unelte etc? De cînd a murit primarul, dumneavoastră sînteţi aci singurul de care vor să asculte toţi. Vă aflaţi de asemenea în termeni buni atît cu preotul cît şi cu
institutorul. Nu cred să existe cineva care să nu ţină la dumneavoastră, în afară de Jules cîrciumarul, şi acela, poate, pentru motivul că n-aţi călcat niciodată pe la el. Dar mă însărcinez eu să-l fac să se poarte cum trebuie. Bineînţeles că noi

vom fi înapoi cu mult înainte ca dumneavoastră să fi terminat.

Ne urcarăm în automobil, un model vechi decapotabil, foarte rezistent. Pe cînd mă aşezam la volan, unchiul meu îmi strigă:

- Ascultă, Jean, ia din servieta mea ce am pus eu acolo.

O deschisei şi găsii un revolver militar de calibrul 45.

- Este arma mea de ofiţer de artilerie. Ia-o cu tine, cine ştie cu ce vă puteţi întîlni? In buzunarul uşii automobilului se găsesc două cutii cu gloanţe.

- Asta e o idee bună, zise Louis. N-aveţi şi alte arme?

- Nu dar cred că trebuie să se găsească puşti de vînătoare în sat.

- Aveţi dreptate. Opriţi-vă la moş Boru. Este un fost subofiţer din armata colonială si un vînător îndrăcit.

Scularăm din somn pe moş Boru, şi în ciuda protestelor lui, puserăm mîna pe o bună parte din arsenalul lui: o armă Winchester şi două puşti de vînătoare, cu cartuşe de alice.

Plecarăm la răsăritul soarelui, spre est.Urmarăm drumul atît cit se putu; pe alocuri, el era tăiat de falii supărătoare, dar cu deschideri mici, astfel că reuşirăm, de fiecare dată, să trecem. O prăbuşire mai adîncă ne opri în loc timp de o oră. După trei ore de la plecare, ajunserăm jntr-o zonă haotică: cît vedeai, cu ochii, numai munţi prăbuşiţi, imense îngrămădiri de pămînt, stînci, pomi.

- Probabil că ne aflăm aproape de margine, zise Miche. Să mergem pe jos.

Lăsînd în drum maşina fără paznic, poate cam neprevăzători, ne luarăm armele, cîteva provizii, şi intrarăm în zona devastată.

Pentru un geolog, spectacolul era uluitor: un talmeş-balmeş de roci sedimentare, magme din era primară, secundară, terţiară, amestecate în aşa hal, încît descoperii, pe o porţiune de numai cîţiva

metri un trilobit*, un amonit cenomanian** şi numuliţi***.

Louis şi Vandal, mergînd în frunte, urcară o pantă, în timp ce eu mă opream să culeg fosile. Cînd ajunseră în vîrf îi auzirăm scoţînd strigăte de uimire.

In citeva clipe, Michel si cu mine ii ajunseram. Cit puteai cuprinde cu privirea se intindea o mlastina cu ape uleioase, populata de o vegetatie formata din ierburi

---

*fosilă caracteristică pentru era paleozoică.

**fosilă caracteristică perioadei cretacice era mijlocie (mezozoic).

***fosile caracteristice pentru terţiarul vechi.

ţepene ce băteau în cenuşiu, ca acoperite de pulbere. Peisajul era sinistru şi grandios. Vandal îşi luă binoclul, şi privind prin el făcu înconjurul orizontului.

- Se văd munţi, zise el.

Imi împrumută aparatul lui de optică. Foarte departe, la sud-est, o linie albăstrie se profila pe cer.

In jurul ridicăturii pe care o forma zona terestră, nămolul ţîşnise grămadă ca nişte colaci, dînd peste cap vegetaţia şi, îngropînd-o. Cu mare precauţie, coborîrăm la malul apei. Văzută de aproape, ea era destul de transparentă; mlaştina părea adîncă şi apa ei era sălcie.

- Totul e aci pustiu, observă Vandal. Nici peşti, nici păsări.

- Ia priviţi colo, zise Michel.

El arătă spre un banc de nămol, pe care se vedea o fiinţă verzuie, lungă de aproape un metru. O gură ieşită în afară, la una din extremităţi, era înconjurată de o coroana de şase tentacule moi; la baza fiecărui tentacul, avea cîte un ochi fix de culoare verde-albăstruie. La cealaltă extremitate a corpului,

coada puternică îi era turtită ca o înotătoare. Nu o puturăm examina mai de aproape, bancul de nămol fiind inaccesibil pentru noi. Pe cînd urcam panta, un animal identic trecu, foarte repede, la suprafaţă, cu tentaculele strînse de-a lungul corpului. Abia avurăm timpul să-l întrezărim, că se şi cufundă în apă.

Inainte de a ne înapoia la maşină, mai aruncarăm o ultimă privire înspre mlaştină. Atunci, pentru întîia oară de la sosirea noastră în această lume nouă, zărirăm pe cer un nor. El plutea foarte sus şi era verzui. Aveam să aflăm mai tîrziu toată groaznica lui semnificaţie.

Găsirăm farurile automobilului aprinse.

- Totuşi, sînt absolut sigur, zisei eu, că le-am lăsat stinse. Trebuie să fi fost careva pe aci să scotocească în maşină!

Dar, de jur împrejurul ei, în praful drumului, nu era nici o altă urmă în afară de acelea lăsate de paşii noştri.

Intorsei butonul ca să sting farurile şi scosei o exclamaţie: maneta era mînjită cu o substanţă lipicioasă şi rece, ca balele de melc.

Ne întoarserăm pînă la o ramificaţie a drumului care se îndrepta spre nord, şi, foarte curînd, furăm opriţi de nişte munţi prăbuşiţi.

- Cel mai bun lucru ce-l avem de făcut, zise Louis, este să ne întoarcem în sat şi să o luăm pe drumul ce duce la carieră. Aci sîntem prea aproape de zona moartă.

Găsirăm pe unchiul meu stînd într-un fotoliu, cu piciorul bandajat, vorbind cu preotul şi cu institutorul. Anunţarăm că nu ne vom înapoia mai curînd de a doua zi şi o pornirăm drept înspre nord. Drumul urca mai întîi către o mică trecătoare, apoi cobora într-o vale paralelă. Găsirăm cîteva ferme, care nu avuseseră prea mult de suferit; ţăranii îşi îngrijeau vitele, şi îşi vedeau

de treburi, de parcă nimic nu s-ar fi întîmplat. La cîţiva kilometri mai departe, am fost din nou opriţi de alte scufundări ale terenului. Dar aci zona distrusă era mai mică şi în mijlocul ei se înălţa un mic munte intact, îl urcarăm, şi puturăm astfel să ne dăm seama de aspectul general al împrejurimilor. Şi aci, o mlaştină mărginea „pămîntul". Deoarece se lăsa noaptea roşie, ne culcarăm la o fermă, epuizaţi de urcuşurile făcute. După şase ore de somn, plecarăm înspre apus. De data aceasta, nu am mai fost opriţi în loc de o mlaştină, ci de o mare, jalnic de pustie.

Apoi plecarăm spre sud. „Pămîntul" se întindea pe o lungime de doisprezece kilometri înainte de a ajunge la zona moartă. Printr-un adevărat miracol, drumul era aproape intact în mijlocul scufundărilor, ceea ce înlesni enorm explorarea noastră.

Eram totuşi obligaţi să mergem cu o viteză redusă, deoarece, din timp în timp, drumul era pe jumătate barat de stînci. Deodată, brusc, după o cotitură, ajunserăm într-un colţ crutat. Aci era o vîlcea, înconjurată de păşuni şi păduri, în fundul căreia se găsea un lac format de un torent barat de o scufundare. La jumătatea pantei se înălţa un mic castel, înspre el ducea o alee umbrită. Intrai cu maşina pe această alee, şi observai o tăbliţă : *Intrarea interzisă, proprietate particulară.*

- Cred, zise Michel, că, avînd în vedere împrejurările...

Tocmai ajunsesem în faţa castelului, cînd, la intrare, apărură un tînăr şi două tinere fete. Trăsăturile tînărului exprimau o uimire amestecată cu furie. Era destul de înalt, brun, solid, frumos. Una dintre tinere, cea mai frumoasă, era evident sora lui. Cealaltă mai în vîrstă, era într-adevăr prea blondă pentru ca să fi avut părul natural. Tînărul coborî cu repeziciune treptele scării de intrare:

- Nu ştiţi să citiţi?

- Gîndeam că, începu Vandal, în asemenea împrejurări...

- Nu mă interesează nici un fel de împrejurări! Aci este o proprietate particulară şi nu vreau să văd intrînd la mine nici un nepoftit.

Pe vremea aceea, eram tînăr, repezit şi prea puţin politicos.

- Ia ascultă, viţeluşule, venisem să vedem dacă nu cumva acest glorios castel, care probabil nu a aparţinut strămoşilor dumitale, se va fi dărîmat peste ceea ce îţi serveşte drept cap! Şi ne primeşti în felul acesta?

- Ieşiţi afară din proprietatea mea, urlă el, sau de nu, pun să vă zvîrle afară pe voi cu hodorogitura voastră cu tot!

Voiam să sar jos, cînd Vandal interveni:

- N-are nici un rost să ne certăm. Vom pleca fără păreri de rău. Dar, dă-mi voie, tinere, să te avertizez că sîntem pe o altă lume, şi că banii dumitale riscă să nu aibă curs aci...

- Dar ce s-a întîmplat?

Un om în floarea vîrstei, cu umeri laţi, tocmai apăruse, urmat de o duzină de indivizi destul de puţin simpatici ca înfăţişare.

- Uite, tată, oamenii aceştia au intrat aci fără încuviinţarea noastră, şi...

- Taci din gură, Charles! Apoi, adresîndu-se lui Vandal: Vorbeaţi de o altă lume. Care e situaţia ?

Vandal îl informă.

- Aşadar, nu mai sîntem pe Pămînt? Este foarte interesant. Sîntem într-o ţară virgină?

- Pentru moment, trebuie să vă spun că din toată această lume, noi n-am văzut decît o mlaştină în cele două direcţii în care am mers, şi o mare în cea de a treia direcţie. Ne-a mai rămas să explorăm şi cea de-a patra direcţie, aceasta în care vă aflaţi dumneavoastră, dacă, bineînţeles, fiul dumneavoastră o permite!

- Charles este tînăr şi nu a ştiut nimic despre aceste evenimente. Noi n-am înţeles absolut nimic

din tot ce s-a întîmplat. Credeam mai întîi că este un cutremur de pămînt. Dar cînd am văzut cei doi sori şi cele trei lune... Vă mulţumesc că ne-aţi explicat situaţia. Vă rog să poftiţi să luaţi o gustare cu noi...

- Mulţumim. Dar nu avem timp.

- Ba da! Vă rog! Ida, dă poruncă să se pregătească...

- Cu toată sinceritatea, vă rog să ne credeţi că nu avem timp, zisei eu. Trebuie să mergem măcar pînă la margine, şi să ne reîntoarcem în sat chiar în astă-seară...

- In cazul acesta nu mai insist. Am să vin mîine să văd rezultatul explorărilor dumneavoastră.

Pornirăm din nou la drum.

- Nu sînt prea simpatici oamenii aceştia, zise Michel.

- Eh! nişte ticăloşi grosolani, zise Louis. Nu-i ştiţi? Aceştia sînt Honnegerii. Elveţieni - după cum pretind ei. Miliardari, îmbogăţiţi din traficul cu arme. Fiul e mai rău decît tatăl. Şi e convins că toate fetele îi vor cădea în braţe, de dragul banilor lui. N-avem noroc! Mai bine ar fi fost striviţi: ei, în locul bunului nostru primar!

- Şi frumoasa blondă?

- Este Madeleine Ducher, zise Michel. O actriţă de cinema, mai celebră prin aventurile ei scandaloase decît prin arta sa. Fotografia ei se afla în toate jurnalele.

- Şi duzina de indivizi cu mutre de puşcăriaşi?

- Probabil simbriaşi, care să le ajute la matrapazlîcurile lor, zise Louis.

- Tare mă tem că oamenii aceştia ne vor da de furcă, declară, pe gînduri, Vandal.

Pătrunserăm într-o altă zonă moartă. Ne trebuira patru ore de mers pentru a o străbate, dar de data aceasta avurăm plăcerea să vedem că ea se termina la capăt cu întinderi mari de pămînt sănătos.

Mă simţii mişcat. Stînd în picioare, pe un bloc calcaros pe jumătate acoperit de o vegetaţie

necunoscută, ezitam un moment înainte de a călca cu picioarele mele pământul unei alte lumi. Dar Louis şi Michel, mai puţin impresionabili, mi-o luaseră înainte. Culeserăm unele soiuri de plante. Erau nişte ierburi verzui, aspre şi tăioase, fără inflorescenţă, arbuşti cu tulpinele foarte drepte şi cu scoarţa de un cenuşiu metalic.

Avurăm de asemenea prilejul să examinăm şi un reprezentant al faunei de aci. Louis fu acela care-l descoperi. Avea forma unui şarpe turtit, lung de aproape 3 m, orb şi nevertebrat. „Capul" îi era prevăzut cu două mari mandibule ascuţite şi tăioase, tubulare, asemânîndu-se cu cele ale larvei dyticului ne spuse Vandal. N-avea nici un corespondent în fauna terestră. Părea uscat. Observai cu interes că tegumentul său avea un orificiu ciopîrţit, în jurul căruia se uscaseră balele strălucitoare. Vandal ar fi dorit tare mult să ia cu el acest soi de document. Dar examinîndu-l mai de aproape, noi văzurăm - şi mai ales simţirăm - că numai tegumentul era uscat şi că interiorul era în plină descompunere. Ne mulţumirăm deci să-l fotografiem numai. Deoarece ierburile înalte puteau să ascundă alte specimene din acestea, dar vii şi primejdioase, băturăm în retragere şi o apucarăm din nou pe drumul satului.

Cîmpia se întindea cît vedeai cu ochii; în depărtare plutea un nor verde.

II

SINGURATATE

Inainte de a ne gîndi să explorăm planeta trebuia mai întîi să ne stabilim temeinic pe colţul de pământ care venise o dată cu noi aici, şi să organizăm o societate. O veste bună ne aştepta în sat: fîntina avea din nou apă. La analiza făcută de

Vandal ea se dovedi perfect potabilă, abia niţel sălcie.

Recensământul era în curs. Se dovedise uşor de făcut pentru oameni, mai greu pentru vite şi mergea foarte greu pentru resursele materiale. Căci aşa cum bine spusese unchiul meu: „Ei mă cunosc cu toţii, dar eu nu reprezint nimic pentru ei, căci nu sînt nici primar, nici măcar consilier municipal".

Din numărătoare reieşea că populaţia satului şi a împrejurimilor lui era în total de 943 de bărbaţi, si 1007 femei, 877 copii sub şaisprezece ani, în total 2847 de suflete.

Vitele păreau numeroase, mai ales bovinele.

Louis zise atunci:

- Mîine dimineaţă trebuie să ţinem o adunare generală.

El chemă pe vătăşelul public şi îi dădu în mînă o bucăţică de hîrtie, pe care era scris textul cu creionul. Iată exact conţinutul, căci mai am încă în posesia mea, într-adevăr, acea bucată de hîrtie subţiată şi îngălbenită toată:

„Cetăţene şi cetăţeni: mîine dimineaţă, în piaţa Fîntînii, adunare generală. Dl. profesor Bournat, astronom, ne va da lămurivi despre catastrofă. Louis Mauriere si tovarăşii săi vă vor spune rezultatul explorărilor lor. Intrunirea va avea loc la două ore dupa rasaritul soarelui albastru. Vor trebui luate hotărîri pentru viitor. Prezenţa indispensabilă."

Imi amintesc foarte bine de această primă adunare. Louis luă cuvîntul primul.

- Mai înainte ca domnul Bournat să vă explice, în măsura posibilului, cele întîmplate, am să vă spun eu cîteva cuvinte. Desigur că dumneavoastră v-aţi dat seama că noi nu ne mai aflăm pe Pămînt. Acum cînd salvarea răniţilor s-a terminat, ne vom găsi cu toţii în faţa unor sarcini foarte grele. Mai întîi trebuie să ne organizăm. *Nici o comunitate omenească nu poate trăi fară legi.* Din tot globul

pămîntesc o bucată s-a rupt şi ne-a adus împreună cu ea aici: această bucată măsoară aproximativ 30 km lungime şi 17 km lăţime, are forma unui romb rudimentar şi o suprafaţă de aproape 300 km^2. Dar nu trebuie să ne facem iluzii: numai un sfert din ea, cu aproximaţie, va fi bună de cultivat, restul nu e decît un amestec de munţi răsturnaţi. Cred că această suprafaţă va fi îndestulătoare pentru a ne hrăni, cu toate că numărul nostru poate creşte simţitor la terminarea recensămîntului. Adevărata problemă nu este aceea a pămînturilor, pămînt va fi atît de mult încît toată lumea va putea să aibă mii şi mii de hectare: căci o *planetă întreagă ne aşteaptă s-o luăm în stăpînire!* Adevărata problemă este aceea a mîinii de lucru. Deci, începînd chiar de acum, toată lumea este indispensabilă şi toată lumea *trebuie să muncească.* Printr-un noroc nemaipomenit avem cu noi tehnicieni şi savanţi. Dar trebuie să ne considerăm pionieri cu toţii şi să adoptăm mentalitatea şi entuziasmul pionierilor. Acela care în loc să-şi ajute vecinul îi dăunează, este un criminal, şi trebuie să fie considerat ca atare. Vrînd-nevrînd aceasta trebuie să fie legea noastră de acum înainte şi vom fi obligaţi să ne conformăm ei - sau să pierim! Imediat după adunare, voi organiza, cu voluntari, un birou de recensămînt pentru meserii. Cei care sînt aici vor da informaţii şi despre cei care lipsesc acum. Poimîine se va întruni Adunarea care va alege pe deputaţii împuterniciţi să constituie Guvernul nostru, treburile curente rămînînd de resortul Consiliului Municipal.

Şi acum, dau cuvîntul domnului Bournat.

Unchiul meu se sculă, sprijinindu-se în baston:

„Dragii mei prieteni, aşa cum ştiţi, un cataclism fără precedent ne-a smuls, mă tem că pentru totdeauna, de pe bătrînul nostru Pămînt şi ne-a azvîrlit în această lume necunoscută. Ce fel de lume este aceasta? N-aş şti să v-o spun. Aţi putut

constata şi dumneavoastră că aici sînt doi sori şi trei lune! Dar acest lucru să nu vă sperie. Atît preotul dumneavoastră, cît şi institutorul dumneavoastră, care au venit adeseori pe la mine să mă vadă la Observator, vă pot spune că astfel de fenomene se întîmplă frecvent în cer. Printr-o întîmplare providenţială - aci preotul dădu din cap cu un aer aprobator - am căzut pe o planetă care posedă un aer respirabil pentru noi, prea puţin diferit, la drept vorbind, de; aerul de pe Pămînt. După primele mele calcule, această planetă trebuie să fie numai cu puţin mai mare decît Pămîntul. Louis Mauriere, mai înainte, ne-a schiţat admirabil de bine ceea ce ne rămîne de făcut.

De îndată ce voi afla ceva nou despre această lume care este acum a noastră, vă voi aduce-o la cunoştinţă şi dumneavoastră."

Reacţia ascultătorilor a fost bună în general. Ţăranii era vădit că acceptaseră cataclismul. Gospodari, iubindu-şi casa şi legaţi sufleteşte de pămîntul pe care-1 munceau, cei mai mulţi dintre ei scăpaseră teferi împreună cu întreaga lor familie. La cei din sat însă, neîncrederea fu mai mare:

- Dar ştiu că ne toarnă la poveşti, bătrînul, auziţi-1 despre o altă lume! Despre o altă planetă! Mai întîi că nu ajungi pe o altă lume decît cînd eşti mort!

- Cu toate acestea, cei doi sori?

- Ei, e mic de tot cel de al doilea. Şi apoi, s-au văzut atîtea, cu ştiinţa lor şi atîtea noi descoperiri! Dacă vrei să-mi cunoşti părerea, apoi eu cred că şi asta este tot o ispravă de a nemţilor fascişti, ceva în genul bombei atomice.

In sat se petrecuseră mai ales cele mai multe drame familiare. Un tînăr era distrus la gîndul că nu-şi va mai revedea niciodată logodnica, plecată în călătorie la o verişoară. El voia să-i telegrafieze cu orice preţ. Alţii aveau părinţii îngropaţi sub munţii prăbuşiţi sau sub ruinele caselor lor.

A doua zi era duminică. Dis-de-dimineaţă, furăm deşteptaţi de dangăte de clopote. Preotul, ajutat de credincioşii săi, reuşise să scoată clopotele dintre ruinele bisericii şi acum, atîrnate de craca cea mai groasă a unui stejar, ele erau trase din toate puterile şi răsunau tare. Pe cînd noi soseam, preotul tocmai termina celebrarea liturghiei, oficiată în aer liber. Preotul acesta era un om tare de treabă şi avea să ne dovedească mai tîrziu că persoana lui grăsuţă ascundea mari posibilităţi de eroism. Mă apropiai de el.

- Ei bine, monseniore, vă felicit. Clopotele dum neavoastră ne-au reamintit în chip plăcut, Pămîntul.

- Monseniore, mi-aţi zis? întrebă el.

- Bineînţeles, căci acum sînteţi episcop. Ce spun? Papă!

- Oh! Doamne, nici nu m-am gîndit la asta! Este o responsabilitate teribilă, adăugă el, pălind.

- Aş! Totul va merge foarte bine!

Il părăsii brusc, lăsîndu-l tulburat, şi mă dusei să-l găsesc pe Louis, instalat la şcoală. El era ajutat de institutor şi de soţia lui, amîndoi foarte tineri.

Recensămîntul tău merge bine?

- Aşa şi aşa. Totuşi cînd unul nu vrea să spună adevărul, celălalt îl spune pentru el. Iată o situaţie provizorie:

2 institutori
2 căruţaşi
3 zidari
l dulgher
l ucenic-dulgher
l garajist autovelo
l preot şi un abate
l dascăl de biserică
3 cafegii
1 brutar
2 bucătari

2 vînzători de mărunţişuri
3 băcani
1 fierar şi două calfe
6 pietrari
2 jandarmi
5 contramaiştri
350 muncitori
5 ingineri
4 astronomi
l geolog - tu
l chirurg
l doctor
l farmacist
l biolog
l istoric - fratele tău
l antropolog
l veterinar
l ceasornicar radiofonist
1 croitor şi 2 ucenici
2 croitorese
l ofiţer al poliţiei judiciare.

Ceilalţi sînt plugari. Cît despre moş Boru, el a ţinut să fie recenzat ca „braconier"! Ah! era să uit. Mai avem şi: un castelan cu fiul şi fiica lui, apoi amanta lui, şi cel puţin doisprezece zbiri, fără să punem la socoteală personalul de serviciu. Ehe! Ăştia nu ne vor produce decît mari porc... necazuri!

- Dar resursele noastre materiale?

- 11 automobile în stare de funcţionare, în afară de cel al unchiului tău, şi cel de douăzeci cai-putere al lui Michel, care consumă prea mult. Trei tractoare, dintre care unul pe şenile; 18 autocamioane, dintre care 15 la uzină, 10 motociclete, vreo sută de biciclete. Din nenorocire numai 12 000 litri de benzină şi 13 600 de litri de gazolină. Destul de puţine cauciucuri de rezervă.

- Nu e nimic, dacă n-avem benzină, o să le facem să meargă cu gazogen.

- Şi cum ai să construieşti tu instalaţiile acelea pentru gazogen?

- Dar uzina?

- N-are electricitate! Are ea, bineînţeles, generatoarele de ajutor, cu aburi. Dar avem atît de puţin cărbune - şi n-avem prea multe lemne.

- Ştiu că se găsea huilă, nu prea departe de aici, în munţi. Cred că „a venit cu noi", probabil. Foarte greu de exploatat, cu siguranţă. Dar n-avem de ales.

- Găseşte-ne această huilă. E specialitatea ta. In ceea ce priveşte alimentele, sîntem asiguraţi, totuşi va trebui să fim prevăzători pînă la recolta viitoare. Va trebui probabil să introducem cartele de raţionalizare. Mă întreb cum vom proceda ca să-i facem să accepte această măsură!

Primelealegeri pe Tellus avură loc a doua zi. Ele se făcură fără un program precis: alegătorii fură pur şi simplu înştiinţaţi că vor trebui să aleagă un Comitet al Salvării publice. Acesta trebuia să se compună din 9 membri, aleşi cu majoritate relativă, fiecare alegător avînd de votat o listă cu nouă nume.

Rezultatul fu o surpriză. Primul ales, cu 987 de voturi din 1302 alegători, fu Alfred Charnier, primul locţiitor al primarului, un ţăran bogat. Al doilea fu institutorul, văr mai de departe cu el, cu 900 voturi, al treilea preotul cu 890 voturi. Apoi venea Louis Mauriere cu 802 voturi. Mărie Presle, o ţărancă cu şcoală, fostă consilieră comunală cu 801 voturi, unchiul meu cu 798 voturi, Estranges cu 780 voturi, şi spre uimirea noastră, Michel cu 706 voturi - el era foarte popular printre elementele feminine - şi în sfîrşit eu, cu 700 voturi.

Am aflat mai tîrziu că Louis făcuse multă propagandă pentru mine, zicînd că eu le voi putea găsi fierul şi cărbunele atît de necesare nouă. Spre marea ciudă a cafegiului principal, el nu obţinu decît 346 de voturi!

Ceea ce ne mirase cel mai mult fu slaba proporţie de ţărani aleşi. Poate că, în aceste împrejurări deosebite, stranii, alegătorii se îndreptaseră spre aceia pe care îi socotiseră, datorită cunoştinţelor ce posedau, ca fiind cei mai capabili să pună în valoare toate resursele existente; sau poate că ei nici nu aveau prea multă încredere unii într-alţii şi preferaseră să aleagă oameni străini de certurile din sat.

Noi oferirăm deci preşedinţia lui Charnier, aşa cum de altfel se şi impunea de drept. El se recuză, şi pînă la urmă, ea avea să fie asigurată pe rînd de preot şi de institutor. In aceeaşi seară, Louis care dormea în aceeaşi cameră cu mine şi cu Michel, ne vorbi astfel:

- Trebuie să fim uniţi ca un bloc. Unchiul, dumneavoastră va fi alături de noi. Cred că putem conta şi pe institutor. Vom fi deci cinci, adică ma joritatea. Va trebui să ne impunem punctele noastre de vedere, ceea ce se prea poate să nu fie întotdeauna uşor de realizat. Vom avea sprijinul muncitorilor şi chiar al unui număr oarecare de săteni, poate şi pe acela al inginerilor. Nu vă vorbesc din ambiţie personală, dar cred sincer că noi sîntem singurii care ştim destul de precis ceea ce trebuie făcut pentru a conduce bine acest fragment de omenire.

- De fapt, zise Michel, tu ne propui o dictatură?

- O dictatură? Nu, ci un guvern de mină forte.

- Nu prea văd deosebirea, spusei eu, dar cred că ceea ce ne propui este necesar, într-adevăr. Vom avea o opoziţie...

- Preotul... începu Michel.

- Nu cred neapărat că el ne va face opoziţie, îi tăie vorba Louis. Este inteligent, şi de vreme ce noi vom lăsa complet la o parte chestiunea religioasă... Vom putea chiar să-1 facem să ni se alăture. Ţăranii ? Vor avea atît de mult pămînt, cît de mult vor putea să cultive. Nu, dificultăţile vor veni mai degrabă din partea celor învechiţi în

rutină. Cel puţin pentru viitorul apropiat. Mai tîrziu, peste cîteva generaţii, problema se poate să fie complet alta. Astăzi esenţialul este să trăim. Şi dacă începem să ne dondănim între noi, sau să îngăduim să se instaureze dezordinea...

- Fie, sînt de acord.

- Şi eu de asemenea, zise Michel. Dacă mi s-ar fi prezis vreodată că într-o zi voi face parte dintr-un Directorat!

In cea dinţii întrunire a Consiliului ne ocupărăm de repartizarea portofoliilor.

- Să începem cu Educaţia Naţională, zise Michel. Propun pe domnul Bournat ca ministru. Nu trebuie să lăsăm să se piardă, cu nici un preţ, moştenirea noastră culturală. Fiecare dintre noi, fie ei savanţi sau doar oameni de ştiinţă, va trebui să
alegem dintre elevii şcolii pe aceia care ni se vor părea cei mai înzestraţi. Le vom preda mai întîi latura practică a ştiinţelor noastre respective. Partea teoretică va fi predată elementelor excepţional înzestrate, dacă printre ei vom găsi dintre aceştia. Vom mai trebui de asemenea să compunem cărţi, pentru a completa atît biblioteca Observato
rului, din fericire bogată şi eclectică, cît şi pe aceea a şcolii.

- Foarte bine, zise Louis. Propun la Industrie pe domnul Estranges. Agricultura domnului Charnier. Tu, Jean, vei lua Minele, post foarte important. Dumneavoastră, părinte, veţi lua Justiţia, domnul institutor Finanţele, deoarece studiul economiei politice era pasiunea dumisale în timpul liber. Va trebui de asemenea să păstrăm o monedă, un mijloc oarecare de schimb.

- Dar eu? întrebă Michel.

- Tu vei lua Poliţia.

- Eu, copoi?

- Da. Vei avea un post greu: recensăminte, rechiziţii, ordinea publică etc. Ai popularitate, asta te va ajuta mult.

- Cu un astfel de post, n-o s-o păstrez multă vreme! Dar tu ce iei?

- Aşteaptă. Mărie Presle se va ocupa de Sănătatea publică, ajutată de doctorul Massacre şi de doctorul Julien. Cît despre mine, dacă sînteţi de acord, eu iau Ministerul Armatei.

- Armatei? De ce nu pe acela al Flotei?

- Cine ştie ce ne aşteaptă pe această planetă? Şi aş fi tare uimit dacă sinistrul individ de la castel nu-şi va da în curînd arama pe faţă.

Louis nici nu-şi închipuia cîtă dreptate avusese făcînd această presupunere. Căci, a doua zi chiar, un afiş, *tipărit,* era lipit în nenumărate exemplare pe ziduri. Iată ce cuprindea el:

Săteni si ţărani,

Un aşa-zis Comitet al Salvării Publice a luat puterea, sub aparenţă de democraţie. Din cine se compune acest Comitet? Dintre cei nouă membri, cinci vă sînt străini. Un muncitor, trei intelectuali, un inginer, un institutor! Asta înseamnă şase voturi faţă de cele trei voturi ale ţărănimii si acela al preotului, tîrît fara sa vrea în această aventură. Ce pot înţelege oamenii aceştia din aspiraţiile voastre legitime? Din contra, cine oare ar putea sa le înţeleagă şi să le împărtăşească mai bine decît mine, mare proprietar agricol? Treceţi de partea mea, măturaţi această clică. Veniţi alături de mine la Valon.

Şi era semnat: *Joachim Honneger.*

Louis exclamă triumfător:

- Ce vă spuneam! Trebuie să luăm grabnic măsuri.

Prima măsură fu aceea de a rechiziţiona toate armele şi de a le distribui unei gărzi de încredere,

aleasă dintre elementele sigure. Ea fu întocmită din cincizeci de oameni şi pusă sub comanda lui Sirnon Beuvin, locotenent în rezervă. Acest embrion de armată, echipată cu puşti disparate, era cu toate acestea o forţă poliţienească apreciabilă

Cam la aceeaşi epocă se situează şi confirmarea totalei noastre singurătăţi. Inginerii noştri, ajutaţi de Michel şi de unchiul meu, reuşiseră să monteze un post emiţător destul de puternic, Radio-Tellus. Noi numisem noua noastră lume: Tellus, în amintirea Pămîntului, al cărui nume latinesc era acesta. Cea mai mare dintre cele trei lune fu numită Phebe, cea de a doua Seleiie şi cea de a treia Artemis. Soarele albastru fu numit Helios, cel roşu Sol. Sub aceste nume le cunoaşteţi şi voi.

Cu mare emoţie Simon Beuvin emise undele în spaţiu. Cincisprezece zile în şir noi repetarăm experienţa, pe o gamă foarte variată de lungimi de undă. Nici un răspuns nu ne parveni. Deoarece aveam prea puţin cărbune, distanţarăm chemările noastre, nemaiemitînd decît o singură chemare pe săptămînă. Apoi trebuirăm să ne resemnăm: în jurul nostru nu era nimic altceva decît singurătatea. Sau poate doar cîteva mici grupări care nu aveau radio.

III
HYDRELE

In afară de alte noi afişe, scrise în acelaşi stil, şi rupte de noi imediat, Honneger nu mai dăduse alt semn de viaţă. Nu puturăm prinde asupra faptului pe cei care lipeau afişele. Dar castelanul avea să ne reamintească în curînd despre existenţa sa într-un mod tragic. Vă amintiţi de Rose Ferrier, tînăra fată pe care noi o scosesem dintre ruinele casei ei, în prima zi? Deşi foarte tînăra - ea avea atunci 16 ani - era cea mai frumoasă fată din sat. Institutorul ne

înştiinţase că înainte de cataclism, Charles Honneger îi dăduse tîrcoale de multe ori. Intr-o noapte roşie, furăm deşteptaţi din somn de împuşcături. Michel şi cu mine sărirăm imediat jos din pat, dar Louis sărise totuşi înaintea noastră. Abia ieşirăm afară, că ne şi lovirăm de oameni înspăimîntaţi, ce alergau sub slaba lumină purpurie a nopţii. Cu revolverele în mînă, alergarăm în direcţia zgomotului. Pichetul de gardă se şi afla acolo şi auzirăm pocniturile puştilor lor de vînătoare amestecîndu-se cu împuşcăturile Winchester-ului lui moş Boru, angajat în armata noastră ca sergent. O lumină vie se înălţă, crescu: o casă ardea! Bătălia părea nedesluşită. Pe cînd intram în piaţa Fîntînii, cîteva gloanţe şuierară pe la urechile noastre, urmate de plesniturile unei arme automate: asediatorii aveau mitraliere! Tîrîndu-ne pe burtă ajunserăm lîngă moş Boru.

- Am şi doborît unul, ne spuse el mîndru. Din zbor, aşa cum trăgeam altădată în caprele sălbatice!

- Unul? Pe cine? întrebă Michel.

- Habar n-am. Pe unul dintre netrebnicii care ne atacă!

Cîteva împuşcături mai pocniră încă, urmate de un strigăt de femeie:

- Ajutor! Salvaţi-mă! Săriţi!

- Rose Ferrier, zise Louis. Canalia de Honneger e acela care o răpeşte!

O rafală de puşcă-mitralieră ne făcu să aplecăm capul. Ţipetele descrescură îndepărtîndu-se. Se auzi motorul unui automobil pus în mişcare.

- Stai, porcule! urlă Michel.

Un rîs batjocoritor îi răspunse, în apropierea incendiului văzurăm căzuţi cîţiva morţi şi un rănit care se tîra. Spre stupefacţia noastră, recunoscurăm pe croitor. Era rănit la pulpe de alice şi găsirăm în buzunarul lui un încărcător de mitralieră. Interogatoriul fu rapid. Crezînd că-şi salvează

pielea, el ne dezvălui planurile lui Honneger, sau cel puţin ceea ce cunoştea el din ele. Profitînd de armele lor perfecţionate, şi sprijiniţi de o bandă de aproximativ cincizeci de gangsteri, Honneger spera să poată cuceri satul şi să le dicteze locuitorilor legea lui.

Din fericire pentru noi, fiul lui, care o dorea pe Rose de mai mult timp, n-avusese răbdare să aştepte, şi venise s-o răpească în fruntea a doisprezece bandiţi. El, croitorul, era spionul lor şi ar fi trebuit să plece o dată cu ei. Ajutat de Jules Maudru, cîrciumarul cel voinic, el lipea afişele.

In aceeaşi noapte vinovatul fu spînzurat, împreună cu complicele lui, de craca unui stejar. Acest incident ne-a costat trei morţi şi şase răniţi. Trei tinere fete, Rose, Michelle Andouy şi Jâcqueline Presle, nepoata Mariei, dispăruseră. In schimb această agresiune avu efectul să strîngă în jurul nostru atît satul întreg, cît şi pe fermieri. Bandiţii avuseseră doi morţi, în afară de cei doi complici ai lor spînzuraţi de noi.

Recuperarăm pe cîmpul de luptă două mitraliere, un revolver şi o cantitate destul de mare de muniţii. Inainte de a se ivi zorile albastre, Consiliul, in unanimitate, decretă punerea în afara legii a lui Charles şi Joachim Honneger, a complicilor lor, cît şi mobilizarea armatei.

Totuşi, evenimente grave aveau să ne întîrzie atacul asupra castelului.

Căci, dis-de-dimineaţă, pe cînd armata se aduna, un om înspăimîntat apăru pe drum venind cu motocicleta. Cu trei zile înainte, acelaşi om,: un agricultor trăind cu soţia şi cu cei doi copii ai lui într-o fermă izolată, la cinci kilometri de sat, ne semnalase că una dintre vacile lui murise în împrejurări ciudate. Dimineaţa fusese perfect sănătoasă, iar seara o găsise la păşune, lungită la pămînt, golită de sînge şi chiar şi de carne! Pielea ei era ca ciuruită de zeci de găuri.

De cum sosi, omul coborî de pe motocicletă cu atît de mare grabă, că se rostogoli în praf. Era livid.

- Au apărut nişte fiare care ucid! Seamănă cu nişte caracatiţe zburătoare şi ucid dintr-o singură lovitură!

După ce îi dădurăm să bea un pahar mare de rachiu, puturăm să obţinem de la el informaţii mai precise.

- Azi-dimineaţă, cum vă spuneam, în zori, am dat drumul vacilor afară. Voiam să curăţ complet staulul. Fiul meu Pierre le-a dus la păşunat. Drace, văzusem eu prea bine un nor verde, foarte sus, deasupra capului meu, dar nici nu îl luasem în seamă. Deh, ce-mi zisei, într-o lume care are doi sori şi trei lune, norii pot fi foarte bine verzi! Ei bine, da! Şi apoi, ce oroare! Pierre se înapoia spre casă, cînd deodată norul verde a căzut! Da, a căzut! Aşa e, cum vă spun! Şi am văzut cu ochii mei că el era format din vreo sută, pe puţin, de caracatiţe verzi cu braţe care se agitau necontenit. Ele s-au năpustit asupra vacilor si bietele animale s-au prăbuşit moarte la pămînt. I-am strigat imediat lui Pierre să se ascundă. Dar n-a mai avut timpul s-o facă, nenorocitul de el! Una din caracatiţe „înota" în aer, şi cînd a ajuns la trei metri de Pierre, a azvîrlit asupra lui ca un fel de limbă ţepuşe cu care 1-a atins drept în şira spinării şi Pierre al meu a căzut jos, murind pe loc! Atunci am încuiat în casă pe soţia şi pe cel de al doilea fiu al meu, le-am strigat să nu se mişte cumva şi am sărit pe motocicletă. Şi m-au urmărit spurcăciunile, dar am putut să scap din ghearele lor. Fie-vă milă, veniţi! Mă tem să nu intre şi în casă!

Din descrierea făcută de ţăran, noi recunoscusem imediat asemănarea cu animalul din mlaştină. Ceea ce ne uimea, era faptul că putea să zboare. In toate privinţele ele erau pentru noi o primejdie groaznică.

Mă urcai împreună cu Michel într-un automobil închis şi luarăm cu noi şi cele două puşti-mitraliere. Vandal, înştiinţat, veni cu noi din proprie iniţiativă şi ocupă scaunul din spate. Beuvin luă cu el un detaşament din gardă, îi urcă într-un camion acoperit, si plecarăm.

După doi kilometri, întîlnirăm prima hydră. Acesta este numele pe care Michel li-1 dete, şi care le-a rămas pînă azi. Hydra zbura de ici-colo, urmărind un miel. Un foc de puşcă cu alice o doborî. Cu toate implorările ţăranului, care voia să nu ne mai oprim, totuşi noi oprirăm convoiul.

- Trebuie să-ţi cunoşti duşmanii înainte de a te lupta cu ei, explică Vandal.

Animalul măsura cam vreo patru metri lungime şi avea forma unui burduf subţiat înspre partea dinapoi, cu o coadă puternică şi turtită, în partea dinainte, şase braţe scobite pe dinăuntru, purtau la extremităţile lor cîte o deschizătură înconjurată de dinţi îndoiţi la vîrf, deschizătură care secreta nişte bale lipicioase. La baza celor şase tentacule se aflau şase ochi. In centrul coroanei formate de tentacule, o umflătură conică susţinea un filament lung terminat printr-un tub cu o îndoitură, tăiat oblic, ca un ac de făcut injecţii.

- Desigur, un aparat cu venin, zise Vandal. Vă sfătuiesc să duceţi lupta cu ele fără să ieşiţi din camion, prelata din pînză groasă a acoperămîntului vă va proteja poate.

Este absolut acelaşi soi de animal ca şi cel de zilele trecute, dar mult mai mare şi zburător. Cum de pot ele zbura, oare?

In partea superioară a corpului, hydra avea doi saci mari dezumflaţi, sfîşiaţi de alice. In spatele coroanei de tentacule, grosul încărcăturii făcuse o gaură cît pumnul în carnea verde.

Pornirăm din nou. Eu tocmai lăsasem puţin în jos geamul dinspre partea unde stăteam, ca să trec ţeava puştii-mitraliere.

Michel conducea. Vandal luase celaltă armă şi supraveghea partea stingă. Camionul venea în urma noastră. La o cotitură a drumului, cam pe la trei metri înălţime, între pomi, zărirăm o altă hydră. Ea plutea în aer, nemişcată, cu tentaculele atîrnîndu-i de-a lungul corpului şi legănîndu-se uşor. De spaimă, prima mea rafală a fost prost calculată; hydra dădu în aer o violentă lovitură cu coada, apoi zbură în zigzag, înălţîndu-se în aer, cu mare viteză : cel puţin 60 pe oră! Nu o puturăm doborî. La şase sute de metri de acolo se afla ferma. Un rotocol de fum ieşea liniştit pe horn.

Trecurăm de fermă, luînd-o pe un drum desfundat ale cărui gropi şi băltoace ne făcură să derapăm. In dosul sticlei uneia dintre ferestre întrezărirăm chipurile înspăimîntate ale fermierei şi al celui de al doilea fiu al ei, un băieţaş de vreo unsprezece sau doisprezece ani.

Mergînd peste câmpuri, ajunserăm la păşuni.

Vreo şaizeci de hydre erau ocupate în jurul leşurilor vacilor. Fiecare din ele îşi înfipsese cîte una sau două tentacule în carnea vacilor.

- Mai erau aci şi alte hydre adineaori, ne strigă fermierul. Fiţi cu băgare de seamă!

Pînă la primele noastre împuşcături, hydrele nu se mişcară de loc. Unele, îngreuiate, părăseau cadavrele şi mergeau să se adape; cel puţin aşa interpretarăm noi comportarea lor în acel moment. Căci ele zburau spre o baltă, îşi cufundau în apă un tentacul special, mai mare decît celelalte, şi pompau apa în corpul lor. După cîteva momente ele păreau umflate şi zborul lor era, vizibil, mult mai uşor.

Fiecare dintre noi ne aleserăm obiectivul. Eu ţintii cu atenţie grupul cel mai apropiat, compus din şase jivine, aşezate la ospătat în jurul aceleiaşi vaci.

- Foc! strigă Beuvin.

O salvă ţîşni cu un zgomot de mătase sfîşiată. Cartuşele goale din mitralieta mea se loveau pîrîind de parbriz. Una din ele, fierbinte, pătrunse prin gulerul deschis al cămăşii lui Michel, care înjură. Printre hydre se produse panică. Un mare număr dintre ele, lovite de moarte, se prăbuşiră la pământ, dezumflate. Rafalele mele mergeau drept la ţintă. Vandal, şi mai norocos decît mine, sau mai îndemînatic, ucise două cu o singură salvă. Alicele le ciopîrţiră, bucăţele.

Cele care nu fuseseră rănite se înălţară în aer cu o viteză care ne uimi. După cîteva secunde, nu se mai vedea decît o pată verde foarte sus pe cer. Cu armele din nou încărcate, ne dădurăm jos din maşină, împreună cu Michel şi Vandal. Ceilalţi rămaseră în camion, gata să ne apere cu focurile lor. Pielea vacilor moarte era găurită de numeroase deschizături aproape rotunde, făcute, evident, de dinţii îndoiţi la vîrf aşezaţi la extremitateâ tentaculelor jivinelor. Carnea fusese transformată într-un soi de noroi negricios.

- Digestie externă, explică Vandal, ca la larva dyticului. Hydra ucide prin aparatul cu otravă, apoi ea injectează în corpul victimei sale, prin tentacule, sucurile digestive care transformă această carne într-un terci nutritiv. După care, ea suge, pompînd acest terci.

Voind să examineze monstrul mai de aproape, el se aplecă ghemuindu-se jos alături de jivină. Pe cînd făcea această mişcare, mîna lui abia de atinse puţin carnea verde. El scoase un ţipăt de durere.

- Atenţie! Nu te atinge de ea. Frige.

Mîna lui stingă se acoperi de băşici albicioase.

- La fel ca şi celenteratele, ele urzică! Desigur cunoaşteţi amîndoi puterea urzicătoare a meduzelor. Aci, vedem acelaşi rezultat, chiar dacă nu este acelaşi procedeu. *Cine se atinge,* se *frige!*

Mîna i se umflă imediat şi deveni dureroasa dar efectul nu se prelungi decît două zile.

In acest timp, sus pe cer, norul verde al hidrelor stătea nemişcat. Noi eram tare încurcaţi ezitînd să plecăm, de teamă ca ele să nu ataci ferma şi temîndu-ne totodată că profitînd de absenţa noastră, Honneger să nu încerce un atac asupra satului. Hydrele aveau să ne scoată ele înşile din această nehotărâre.

- In retragere strigă deodată Michel care le observa. Alergarăm spre automobil. Vandal se

urcă primul, apoi Michel şi ultimul eu. Pe cînd trînteam uşa, o hydră se năpusti asupra maşinii, strivindu-se de acoperiş, care din fericire rezista. Celelalte, într-o horă drăcească, se învîrteau în jurul camionului, cu mare viteză, ca un fantastic carusel.

Ridicai în grabă geamul, apoi privii la cele ce se întîmplau, gata să intervin. Salve de împuşcături dese izbucniră. Bineînţeles că gărzile nu făceau economie la praful de puşcă. Hydrele lovitei se zvîrcoleau la pămînt, celelalte îşi continuau hora lor nebunească în jurul nostru. La un moi ment dat, ca la un semnal, ele trecură la atac, cu acul-ţepuşe întins înainte. Un ţipăt se auzi din camion: o hydră îşi trecuse aparatul cu otravă; printr-o despicătură a prelatei acoperişului şi probabil că un om fusese înţepat. Camionul se puse în mişcare. Atunci deschiserăm noi focul, în puţin timp făcurăm treabă bună. Şi era greu să le lovim, aşa cum stăteau ele lipite de camion, fără să rănim pe camarazii noştri, dar cum nici una din ele nu ne lua în seamă, trăgeam în ele ca la exerciţiul de tir.

Reuşirăm să distrugem vreo treizeci, care adăugate la cele ucise de noi la primul atac, ridicară totalul pierderilor lor la mai mult de şaptezeci. De data aceasta lecţia ce le-o dădusem îşi atinse scopul şi ele îşi luară zborul fără să se mai reîntoarcă.

Una dintre ele, moartă, dar nedezumflată, plutea în aer de ici-colo, la doi metri înălţime. Cu îndemînare, unul dintre oamenii noştri îi încercui corpul cu un lassou şi o aduserăm în sat astfel morcată, ca pe un balon captiv.

Mai aduserăm cu noi şi pe fermier cu soţia şi cel de al doilea fiu al lor, cit şi cadavrul pe jumătate digerat al fiului lor cel mare.

Cele douăsprezece vaci moarte rămaseră pe cîrnp, de asemeni şi hydrele, în afară de una singură, pe care Vandal dădu dispoziţia să fie

legată cu sfori, ca să o poată diseca. Contrar temerilor noastre, nimeni nu fusese înţepat şi ţipătul pe care-1 auzisem nu fusese decît un ţipăt de spaimă. Oricum, începînd din această zi, noi cunoşteam toată gravitatea ameninţării pe care fauna sălbatică de pe Tellus o făcea să planeze asupra noastră.

Ne reîntoarserăm în sat triumfători. Gărzile cîntau, şi deoarece erau muncitori, cea mai mare parte dintre ei intonau imnuri revoluţionare. Michel şi cu mine răcneam cît ne ţinea gura aria trompetelor din Aida, în chipul cel mai zgomotos posibil. Dar veştile rele pe care ni le comunică Louis răciră puţin frumosul nostru entuziasm.

IV

VIOLENTE

O recunoaştere efectuată de doisprezece a omeni de ai noştri din gardă în direcţia castelul fusese primită de cei de acolo cu rafale de mitrtlieră de 20 mm. Un proiectil neexplodat era dovada acestui calibru.

- Faptul este de netăgăduit, zise Louis. Acesti scîrbavnici au un armament mult mai puternic decît al nostru. Impotriva acestuia - el arătă obuzul - puştile noastre de iepuri sau o sarbacană... Noi avem o singură armă serioasă: Winchesterul lui taica Boru.

- Şi două mitraliere, spusei eu.

- Bune pentru lupta de la treizeci de metrii! Şi cîtă muniţie ne-a mai rămas oare pentru ele? Totuşi nu-i putem lăsa să-şi facă de cap! De fapt Michel, să ştii că sora dumitale nu este în siguranţă la Observator!

- Ah! Măgarii! Dacă ar îndrăzni...

- Vor îndrăzni, prietene! Noi avem cam vreo 50 de oameni înarmaţi ca vai de lume şi cartuşi puţine. Iar ei sînt 60 şi foarte bine înarmaţi. Mai avem de luptat şi cu hoiturile astea de caracatiţe pe deasupra. Ah! Dacă Constant ar fi fost aici!

- Despre cine vorbeşti?

- Despre Constant, inginerul care se ocupa de rachete. Ah! Aşa e, tu nu eşti la curent cu această chestiune: printre multiple alte lucruri, uzina trebuia să fabrice şi arme-rachete pentru avioane. Avem un lot întreg din aceste rachete, dar numai corpurile metalice, nu şi încărcăturile lor.

Oh! cu siguranţă că trebuie să se găsească la laboratorul de chimie cu ce să le încărcăm, dar ne lipseşte personalul în stare să o facă.

Il apucai de mîini şi îl învîrtii într-o horă nebunească.

Louis, prietene, sîntem salvaţi! Ştii că unchiul meu a fost maior în rezervă, la artilerie?

- Ştiu, şi ce-i cu asta? Doar nu avem tunuri!

- Ei bine, află că el şi-a făcut ultima concentrare la aruncătoarele de rachete antiaeriene! Şi este la curent perfect cu toată această chestiune!

Totul va merge bine dacă avem cu adevărat şi produsele chimice necesare. El şi cu Beuvin îşi vor asuma această sarcină.

La nevoie, cred că am putea face rachetele să acţioneze şi cu praf de puşcă negru, pentru ceea ce vrem să facem cu ele!

- Bun, dar asta ne va întîrzia cu zece pînă la cincisprezece zile. Şi în acest timp...

- Aşa e, în acest timp, trebuie să le dăm de lucru. Aşteaptă numai puţin.

Alergai la spital, unde fratele meu era pe cale de vindecare completă, ţinîndu-i tovărăşie lui Breffort.

- Ia spune, Paul, ai putea tu să ne reconstitui o catapultă romană?

- Desigur, e foarte uşor. Dar de ce?

- Ca să atacăm cu ele castelul. Şi pînă la ce distanţă le poţi tu face să tragă?

- Oh! Totul depinde de greutatea pietrelor pe care dorim să le aruncăm. De la treizeci la o sută de metri, cu uşurinţă.

- Bun, desenează imediat planurile.

Mă reîntorsei la Louis şi la Michel şi le expusei planul meu.

Nu e rău, zise Louis, dar totuşi, o sută de metri sînt numai o sută de metri, şi o mitralieră de douăzeci, bate mult mai departe.

- Lîngă castel este o adîncitură la care se ajunge pe un drum îngust, dacă-mi amintesc bine. Totul este să instalăm catapulta în această adincitură.

- Dacă am înţeles bine, zise Michel, tu vrei să arunci asupra lor încărcătură cu explozivi si fier. Dar unde vei găsi explozivii?

- Avem trei sute de kilograme de dinamită in cariera de piatră. Tocmai fusese aprovizionata înainte de cataclism.

- Dar numai cu asta nu vom putea cuceri castelul, zise Michel, clătinînd din cap.

- Nici nu avem această intenţie! Trebuie numai să cîştigăm timp şi să-i facem să creadă ca ne risipim muniţiile în atacuri neînsemnate. In acest timp, rachetele vor fi gata.

Şi îi explicai lui Michel ceea ce îmi spuses Louis.

Din ordinul Consiliului, Beuvin trimise patrule, care să sondeze apărarea inamicului. Aceste patrule trebuiau totodată să ne semnaleze şi eventuala reîntoarcere a hydrelor. Patrulele fusesera înzestrate şi cu un mic post de radio, realizat de Estranges în timpul liber. Apoi începurăm să construim o catapultă. Un frasin tînăr fu sacrificat si transformat în resort. Batiul fu construit şi catapulta fu încercată cu blocuri de stînci. Bătaia se dovedi satisfăcătoare.

Mica noastră armată sub comanda lui Beuvin o porni spre castel, cu trei camioane şi cele trei

tractoare care remorcau catapultele. Timp de opt zile, nu avură loc decît hărţuieli. Uzina lucra cu febrilitate. In cea de a noua zi mă dusei pe front cu Michel.

- Ei bine, ne întrebă Beuvin, sînt gata?

- Primele rachete vor fi aci astăzi sau mîine răspunsei.

- Uf? Acum pot să vă spun că nu eram liniştit de loc. Dacă le-ar fi dat prin gînd să iasă să ne atace...

Ne duserăm la avanposturi.

- De cum trecem creasta, ne spuse taica Boru, care în calitate de fost subofiţer, veteran din razboiul 1939 - 1945, comanda avangarda, cădem sub focul mitralierelor lor. După cîte ştim, ei au patru: două de 20 mm şi alte două de 7,5 mm probabil. Mai au de asemenea şi puşti-mitraliere.

- Cu o bătaie mai lungă decît aceea a catapultelor noastre?

- N-am încercat să ajungem pînă la ele. Ne-am ferit cu mare grijă de a le dezvălui bătaia exactă a armelor noastre, zise Beuvin,

- Dar de cealaltă parte a castelului?

- Şi-au fortificat terenul cu trunchiuri de copăci. Ceva mai mult, drumul este în bătaia focurilor lor. Imposibil să aducem pe acolo armament greu.

- Să aşteptăm.

Tîrîndu-ne, ne duserăm pînă sus pe creastă. O mitralieră grea ţinea creasta sub focul ei.

- Am putea încerca să lovim această mitralieră, zise Michel.

- Da, dar nu îi vom ataca decît atunci cînd rachetele ne vor fi sosit aici. In zorile albastre de mîine, cred!

La momentul indicat, un camion sosi din sat, aducîndu-i şi pe unchiul meu, pe Estranges şi Breffort. Ei descărcară din camion mai multe lăzi.

- Iată aici grenade, zise Estranges. Ele erau făcute dintr-un tub de fontă pe care era montat un detonator.

- Şi iată şi rachetele, zise unchiul meu, Le-am încercat. Bătaie: 3 km 500. Precizie destul de bună. Capul lor conţine un kilogram de sfărîmături de fontă şi cantitatea necesară de T.N.T. Un alt camion ne urmează, aducînd caprele de lansare şi alte lăzi cu încărcătură. Avem în total 50 de rachete din acest model. Acum fabricăm altele şi mai puternice.

- Ehei! zise Beuvin. Artileria noastră se îmbogăţeşte.

Pe cînd spunea acestea, unul din oamenii noştri coborî panta.

- Aceia flutură un drapel alb, ne spuse el.
- Se predau? zisei eu, neîncrezător.
- Nu, parlamentari.
- Răspunde-ţi-le, le porunci Beuvin.

Dinspre inamic, un om se ridică şi înainta, fluturînd o batistă. Taica Boru trimise să-l întîmpit la jumătatea drumului, în ţara nimănui, şi ni-l aduse. Era chiar Charles Honneger în persoană.

- Ce doriţi? întrebă Beuvin.
- Să vorbesc cu şefii dumneavoastră.
- Sîntem aici patru din Consiliu.
- Pentru a evita vărsarea de sînge zadarnica noi vă propunem următoarele: să vă dizolvaţi Coisiliul. Să predaţi armele, şi noi să prelum puterea. Nu vi se va face nici un rău.
- Da voiţi să ne coborîţi la starea de sclavagism, zisei eu. Iată şi contrapropunerile noastre. Ne redaţi pe tinerele fete răpite de dumneavoastra. Depuneţi armele. Oamenii dumneavoastră vor fi puşi sub supraveghere, iar dumneata şi tatăl dumitale veţi fi băgaţi în închisoare pentru a fi judecaţi.
- Ei, dar ştiţi că nu vă lipseşte îndrăzneala! N-aveţi decît să ne atacaţi, cu rablele voastre de vînătoare.
- Vă avertizez, zise atunci Michel, că dacă veti fi învinşi şi vom avea morţi dintre ai noştri, veti fi spînzuraţi!

- O să-mi amintesc de asta!

- Atunci vă fac o altă propunere, pentru că nu voiţi să vă predaţi, zisei eu. Puneţi la adăpost pe cele trei fete ale noastre, cît şi pe sora dumneavoastră şi pe domnişoara Ducher, de exemplu pe vîrful muntelui de colo...

- Nici vorbă nu poate fi despre aşa ceva! Sora mea nu este fricoasă şi nici Mad, şi dacă celelalte sînt omorîte puţin îmi pasă. Voi găsi eu altele dupa victorie; pe sora dumneavoastră de pildă...

Se pomeni la pămînt, cu faţa învineţită. Michel fusese mai prompt decît mine. Se ridică.

- Ai lovit un negociator, zise el, livid.

- Dumneata nu eşti un negociator, ci un măgar. Haide, şterge-o!

Fu recondus *manu militari.* Abia trecuse de creastă că ne sosi şi al doilea camion. Caprele de lansare fură montate în mare grabă.

- Peste zece minute deschidem focul, zise Beuvin. Ce păcat că nu avem un punct de observaţie!

- Şi muncelul acela de colo, zisei eu arătînd înspre o ridicătură înaltă de vreo cincizeci de metri, situată cam la o sută de metri în spatele nostru.

- Se află sub focul inamicului.

- Da, dar de acolo trebuie să se vadă chiar şi castelul. Eu am ochi buni şi văd excepţional de de parte. Mă duc eu acolo şi iau cu mine şi telefonul. Firul pare îndeajuns de lung.

- Merg şi eu cu tine, zise Michel.

Plecarăm amîndoi, desfăşurînd firul. La jumătatea drumului, o bubuitură bruscă şi sfărîmături de pietre ce zburau în toate părţile ne dete de veste că fusesem reperaţi. Ne trîntirăm la pămînt, şi tîrîndu-ne, înconjurarăm colina urcîndu-ne pe versantul adăpostit.

Ajunşi sus, vedeam foarte bine liniile inamice. Micul fortuleţ al mitralierei grele era legat cu spatele frontului printr-o tranşee, şi flancat de

cuiburi de puşti-mitraliere. Ici, colo, gropi în care se mişcau oameni.

- După spusele croitorului, ei ar avea doar 50 - 60 de oameni. Dar judecind după sistemul lor de fortificaţii, ei trebuie să fie cu mult mai numeroşi, îmi atrase atenţia Michel.

Cam la vreun kilometru depărtare în linia dreaptă, în luminişul pajiştei, la jumătatea pantei se înălţa castelul. Nişte mici forme negre, oamenii, se zăreau intrînd şi ieşind.

- Ce păcat că Vandal şi-a spart binoclul!

- Of! Şi din păcate nu mai avem decît telescoape. Sînt puternice, dar greu de mînuit!

- Ia stai, ar fi trebuit să demontez un mic „cercetător".

- Ai tot timpul să o faci. M-aş mira să putem cuceri castelul astăzi!

„Alo! Alo! se auzi o voce nazală la telefon. Peste un minut, deschidem focul asupra castelului Observaţi!"

Aruncai o privire asupra taberei noastre. Jumatate din oameni se desfăşurau în tiraliori, exact în spatele crestei. Alţii erau ocupaţi în jurul catapultelor. Estranges şi cu unchiul meu reglau cu minuţiozitate batiurile aruncătoarelor de rachete. Camioanele plecaseră din nou.

La orele 8 şi 30 precis, şase ţîşnituri de foc porniră din întăriturile noastre.

Ele urcară în sus, lăsînd o dîră de fum, care se risipi apoi. Rachetele îşi consumaseră încărcătura lor propulsivă. 6 mici fulgere se aprinseră pe peluza castelului şi se transformară în 6 noruleţi de fum. După cîteva secunde ne parveniră şi detunăturile lor seci.

- Prea scurtă cu 30 de metri, semnalai eu.

Acolo, 4 forme negre apăruseră pe treptele scării albe de la intrare.

Din nou, 6 rachete îşi luară zborul. De data aceasta, ele loviră drept la ţintă. Una din ele explodă în plin la intrarea castelului şi micile

forme negre căzură la pămînt. Trei se ridicară clătinîndu-se şi tîrîră pe cea de a patra înăuntru. Una dinitre rachete dispăru printr-o fereastră. Celelalte se izbiră de zid, fără să producă prea mari stricăciunii după cît se părea.

- Ţintit, strigai eu.

Una după alta, 18 rachete se răspîndiră; una dintre ele lovi automobilul lui Honneger, în dreapta casei, şi-l incendie.

- Stop pentru rachete, telefona Beuvin. Observaţi efectul catapultelor.

Trei încărcături zburară. Ele căzură foarte aproape de fortuleţul mitralierei, dar fără să-l atingă.

- Puţin prea lung, semnală Michel.

Il trîntii la pămînt. Căci neputînd ţinti în oamenii noştri ascunşi în dosul crestei, mitraliera şi puştile-mitraliere trăgeau acum asupra noastră. Timp de cîteva minute, nu cutezarăm să mişcăm, deasupra noastră vîjîia o ploaie de gloanţe ce şuierau. Obuzele de 20 mm răscoleau pămîntul puţin mai jos de noi.

- Din fericire nu au obuze fuzante*.

- Va trebui să amenajăm acest post de pîndă. Hai să coborîm puţin.

Mitraliera încetă de a mai trage, puştile-mitraliere tăcură.

- Tir de hîrţuială pe teritoriul inamic, observaţi.

Rachetele loviră la întîmplare pămîntul, sau dispărură între brazi, fără alt rezultat vizibil decît incendierea unui stog de paie.

Impuşcăturile reîncepură, dar de data aceasta ele vizau creasta.

Unul din oamenii noştri, rănit, se lăsă să alunece în josul pantei. Un alt camion sosise aducînd rachete de un calibru mai mare. Massacre coborî din camion.

- Atenţie la trageri cu catapultele!

De data aceasta o încărcătură explodă în plin pe fortuleţul inamic. Se auziră ţipete de durere, dar

mitraliera îşi continuă tirul.

- Superioritatea armelor cu tirul curb asupra celor cu tirul drept pentru războiul de tranşee, remarcă Michel. Mai curînd sau mai tîrziu, tot le vom dărîma cocioaba, iar ei nu ne pot face nimic.

- Mă întreb de ce oare nu vor fi ocupat ei creasta?

- Prea lesne poate fi încercuită. Uite, ce-ţi spuneam! „Atenţie în stînga, telefona el. Şase oameni se tîrăsc pe acolo!"

Patru oameni din gardă se duseră înspre locul ameninţat. Vîrful crestei, bătut de focul armelor automate, nu mai putea fi ţinut de noi, şi taica Boru se repliase de acolo cu oamenii lui. Din tranşeele inamice apărură vreo treizeci de oameni. Alergară şi se ascunseră.

- Atac din faţă !

In partea stingă, împuşcăturile şi începuseră sa pocnească. Beuvin lăsă pe inamic să se apropie pina la cincisprezece metri, apoi dădu ordin să fie aruncate grenadele. Tuburile de fontă umplute cu explozivi îşi împliniră bine rolul. Unsprezece morţi sau răniţi rămaseră pe teren, înainte ca inamicul să se fi retras, Winchesterul lui moş Boru făcu şi el înca două victime. In flancul stîng, am avut noi un mort şi doi răniţi, iar inamicul trei morţi şi un rănit care fu făcut prizonier. El avea braţul drept complet ciopîrţit de alice şi muri în timp ce Massacre încerca să-i oprească hemoragia cu un pansament strîns.

Timp de un sfert de oră, catapultele nu încetară nici o clipă! La a douăsprezecea tragere, o încărcătură căzu în cuibul mitralierei, reducînd-o definitiv la tăcere. Trei puşti-mitraliere din cele patru ale lor fură scoase din luptă şi cea de a patra se blocase fără îndoială, căci ea încetă de a mai trage. Oamenii noştri atacară, şi cu preţul a doi

răniţi cuceriră liniile inamice, făcînd şi trei prizonieri. Ceilalţi reuşiră să fugă.

In timp ce trupele noastre de recunoaştere mergeau cu prudenţă tot înainte, noi împroşcarăm castelul cu rachete. Vreo zece din aceste lovituri îşi atinseră ţinta. Plin de curiozitate, urmării traiectoria primelor şase din modelul cel mare. De data aceasta, zidurile cedară şi o aripă se nărui.

---

*Explodează în aer; obuzele Prizărite explodează în atingere cu pămîntul. (n. tr.)

Un rapid interogatoriu luat prizonierilor ne informă asupra fortelor inamicului. Pierderile lui erau de 17 morţi şi 20 de răniţi. Mai rămăseseră ca apărători la castel cam vreo 50 de oameni. Prima noastră victorie ne aducea două puşti-mitraliere, o mitralieră de 20 mm intactă şi muniţii din belşug. Mica noastră armată, începînd din acea clipă, încetă de a mai fi considerată drept o glumă. Aşteptînd întoarcerea celor plecaţi în recunoaştere, continuarăm să lovim castelul în care izbucni un incendiu.

Oamenii noştri se întoarseră în sfîrşit din recunoaştere.

Cea de a doua linie a inamicului, situată la 200 de metri de castel, se compunea din tranşee, cu trei mitraliere şi un oarecare număr de puşti-mitraliere. Taica Boru, după ce ne raportase acestea, adăugă:

- Mă întreb ce voiau ei oare să facă cu toate aceste arme?

Nu prevăzuseră totuşi cele ce aveau să se întîmple. Va trebui să semnalăm aceasta poliţiei.

- Dar bine, prietene, acum poliţia sîntem noi!

- Ei, aşa e. Asta simplifică lucrurile!

Beuvin ne însoţi pe colină, studie cu minuţiozitate peisajul şi rugă pe Michel, care era un excelent desenator amator, să-i facă o schiţă a împrejurimilor. Apoi ne spuse:

- Dumneavoastră rămîneţi aci cu doi oameni şi cu artileria. Eu iau cu mine pe ceilalţi, cît şi catapultele şi mitraliera. Mai iau şi trei rachete cu artificii. Cînd le veţi vedea înălţîndu-se, încetaţi focul. Linia inamicului se află pe creasta aceea mică, la marginea peluzei. Trageţi cu precizie!

- Il iei şi pe Massacre cu dumneata?

- Nu, el rămîne aci. Este singurul nostru chirurg pe această lume nouă!

- Bine. Dar aminteşte-ţi că eşti inginer!

Tîrînd mitraliera şi catapultele, trupa lor plecă. Trimisei artileriei ordinul să înceapă focul asupra întăriturilor inamice. Timp de 3 sferturi de oră, cu o cadenţă de 2 rachete pe minut - trebuiam să economisim muniţiile căci n-aveam decît 21 rachete, deşi uzina făcuse minuni! - noi loviräm în inamic fără încetare. Din postul nostru de observaţie, ne-avînd binoclu, nu ne puturăm da seama precis de pagubele pricinuite. In general tirul era bine grupat asupra mijlocului şi asupra celor două extremităţi, acolo unde ni se semnalase prezenţa mitralierelor. Ajunsesem la cea de a 35-a salvă, cînd mitraliera noastră îşi începu tirul. Cea de a 45-a salvă se abătuse tocmai foarte precis deasupra crestei, cind văzui înălţîndu-se coloana de fum a unei rachete cu artificii.

- Incetaţi focul!

De cealaltă parte a castelului izbucniră împuşcaturi. Ai noştri atacau şi din partea aceea. Constatai cu uşurare lipsa armelor automate. Timp de 20 de minute, bătălia fu crîncenă, punctată de exploziile grenadelor şi de zgomotul surd al şarjelor de catapulte. Apoi se făcu din nou linişte. Ne privirăm a teamă, întrebîndu-ne dacă atacul reuşise şi care erau pierderile noastre.

Ieşind din pădure, apăru un gardian, fluturînd îi mînă o hîrtie. Doar cit coborî în goană panta si ajunse la noi.

- Merge bine, ne spuse el, gîfîind. Ne întinse mesajul. Cu febrilitate, Michel îi despături şi citi cu glas tare: „Am străpuns liniile. 5 morţi, 12 răniţi. Pierderile inamicului - grele. Vreo 20 de oameni s-au retras în castel. Luaţi un camion şi aduiceţi-ne aici aruncătoarele de rachetă şi pe doctor. Opriţi-vă la casa pădurarului. Fiţi prudenţi, se poate să se fi ascuns în pădure elemente inamice."

Găsirăm pe Beuvin în casa pădurarului.

- Intreaga operaţiune a fost scurtă, dar înfierbîntată. Rachetele dumneavoastră au dat un rezult minunat, spuse el unchiului meu. Fără ele... si fără catapultele dumneavoastră... adăugă el, întocîndu-se spre mine.

- Cine a fost omorît dintre ai noştri?

- Trei muncitori: Salavin, Freux şi Robert. Doi ţărani, al căror nume nu îl cunosc încă. Avem trei grav răniţi în camera de alături.

Massacre trecu imediat acolo.

- Nouă răniţi uşor, printre care şi eu (ne arăta mîna sa stingă bandajată): o schijă la baza degetui lui mare.

- Dar la ei?

- Mulţi morţi şi răniţi. Ultimele trei salve au căzut în plin asupra tranşeelor lor. Veniţi să vedeţi.

Intr-adevăr, făcuseră „treabă bună". Nici artileria nu ar fi făcut mai bine - sau mai rău de fapt. Pe cînd ridicam capul, o rafală de gloanţe ne reaminti să fim mai prudenţi.

- Au reuşit să ia cu ei o mitralieră uşoară şi o puşcă-mitralieră. Domnule Bournat, vă rog să arătaţi la doi din oamenii noştri mînuirea suporturilor
dumneavoastră de aruncat rachete.

- Nicidecum, mă duc chiar eu acolo!

- Nu am de gînd să vă las să vă expuneţi!

- Am făcut toată campania din Italia în '43. Nu vor fi aceştia mai răi decît Fritz-ii lui Hitler. In al

doilea rînd, avem o pletoră de astronomi! Şi în al treilea rînd, eu sînt maior de rezervă şi dumneata nu eşti decît locotenent! Haide, stînga-mprejur, încheie el glumind.

- Fie, dar să fiţi prudent...

Aruncătoarele de rachete fură puse în baterie în tranşea situată doar la 200 de metri de castel. Falnica locuinţă era tare distrusă. Toată aripa dreaptă arsese. Ferestrele şi uşa erau baricadate. Pe peluză, o carcasă răsucită şi înnegrită era tot ce mai rămăsese din luxosul automobil al lui Honneger.

- Ştiţi oare ceva despre soarta tinerelor noastre fete? întrebă Michel.

- Unul dintre prizonieri ne-a afirmat că ele ar fi fost încuiate în pivniţa boltită, chiar de la începutul luptei. Domnişoara Honneger nu pare să împărtăşească ideile familiei sale. Se pare că şi ea a fost zăvorită, pentru că a încercat să ne dea de ştire despre cele ce puneau la cale tatăl şi fratele ei. Ţintiţi
uşa şi ferestrele, zise el către unchiul meu.

Salutaţi cu cîte o rafală de fiecare dată cînd ridicam capul, noi fixarăm caprele de lansare.

Unchiul meu puse contactul electric. O izbucnire scurtă, o explozie violentă.

- Ţintit!

O a doua salvă pătrunse prin deschizăturile astfel făcute şi rachetele explodară în interior. Mitraliera amuţi. Alte trei salve urmară, în spatele nostru, mitralierele noastre îşi scuipară rafalele în ferestrele desfundate. La o ferestruică a podului un braţ apăru fluturînd o rufă albă.

- Se predau!

In chiar interiorul castelului auzirăm o serie di împuşcături. După toate aparenţele, partizanii luptei pe viaţă şi pe moarte şi cei ce voiau să se predea se băteau între ei. Drapelul alb dispăru, apoi iarăşi apăru, împuşcăturile încetară.

Neîncrezători, noi nu părăsirăm tranşeea, dar încetarăm focul. In uşa cu tocurile smulse, apăru un om cu o batistă desfăcută

- Apropie-te, porunci Beuvin.

El se supuse. Era blond, foarte tînăr, frumos, dat cu trăsăturile obosite şi cu ochii adînciţi în orbite,

- Dacă ne predăm, ne salvăm oare viaţa?

- Veţi fi judecaţi. Dacă nu vă predaţi, veţi fi morţi cu toţii în mai puţin de o oră. Predaţi-ne pe cei doi Honnegeri şi ieşiţi afară pe peluză, cu mîinile
ridicate.

- Charles Honneger a murit. Şi am fost nevoiţi să-1 doborîm cu o lovitură pe tatăl lui, dar acesta din urmă este în viaţă. A tras asupra noastră, cînd am înălţat drapelul alb.

- Dar fetele noastre?

- Sînt în pivniţă, cu Ida cu domnişoara Honneger şi cu Madeline Ducher.

- Tefere?

El înălţă din umeri.

- Bine. Ne-am înţeles.

PARTEA A TREIA
CUCERIREA
I
JUDECATA

Fără alt incident, cei doisprezece supravieţuitori se aliniară pe peluză, cu mîinile la ceafă, după ce aruncaseră armele la pămînt. Ultimii doi duceau pe braţe pe Honneger tatăl, leşinat încă. El fu ţinut sub supraveghere cu multă grijă. Cu mitraliera în mînă, pătrunsei în castel, împreună cu Michel,

conduşi de unul din prizonieri. Interiorul era într-o stare jalnică. Picturile maeştrilor, agăţate în rame luxoase pe pereţii salonului, spînzurau jalnic, spintecate. Două stingătoare cu spumă carbonică, golite, dovedeau că un început de incendiu fusese stins cu ajutorul lor.

Găsirăm cadavrul lui Charles Honneger, pe jumătate tăiat în două, în vestibul. In parchet şi in pereţi erau înfipte schije. Pe o scară de piatră in spirală, coborîrăm în pivniţă, a cărei uşă de fier răsuna sub loviturile date în ea de cei dinăuntru.
Abia o întredeschisei că Ida Honneger ţîşni afară. Michel o prinse de mînă.

- Unde te duci?

- Tatăl meu? Fratele meu?

- Fratele dumitale a murit. Iar tată dumitale... Este încă în viaţă.

- Nu aveţi cumva de gînd să-1 ucideţi?!

- Domnişoară, zisei eu, vreo zece oameni de ai noştri au murit din cauza lui - fără să mai punem la socoteală şi morţii dumneavoastră.

- Oh! Este îngrozitor. Pentru ce au făcut ei toate acestea? Pentru ce? zise ea, izbucnind în plîns.

- Este încă un mister pentru noi, răspunse Michel. Dar unde sînt tinerele fete pe care ei ni le-au răpit? Şi domnişoara... în sfîrşit, starul de cinema!

- Mad Ducher? Aici, în pivniţă. Celelalte sînt încuiate în cealaltă pivniţă, în stingă, cred.

Pătrunserăm în subterană. O lampă cu petrol o lumina slab. Madeline Ducher stătea jos într-un colt şi era foarte palidă.

- Nu cred că are conştiinţa prea liniştită, zise Michel, care adăugă, răstindu-se: scoalăte şi ieşi afară!

Eliberarăm pe cele trei sătence ale noastre. Urcîndu-mă din nou la parter, găsii pe Louis, sosit aci cu ceilalţi membri ai Consiliului.

- Bătrînul Honneger şi-a revenit. Vino să-i luaum interogatoriul.

Acesta stătea jos pe peluză, avînd pe fiica lui alături de el. Cînd ne văzu venind, se ridică.

- V-am subapreciat, domnilor. Ar fi trebuit să mă gîndesc să cîştig de partea mea pe tehnicieni. Am fi stăpînit toată această lume!

- Şi în ce scop? spusei eu.

- In ce scop? Dar nu vedeţi oare că aveam aici o ocazie unică de a dirija evoluţia umană? In câteva generaţii, noi am fi putut produce supraoameni!

- Cu materialul dumneavoastră uman? îi spusei eu batjocoritor.

- Materialul meu uman nu era lipsit de calităţi curaj, înverşunare, tenacitate, dispreţ faţă de primejdii, netemător de moarte. Iar dumneavoastră aţi fi jucat un mare rol în proiectele mele. Greşeala mea a fost aceea de a crede că voi putea cuceri puterea:

luptînd *împotriva* dumneavoastră. Ar fi trebuit să o fac *împreună* cu dumneavoastră.

El se aplecă spre fiica lui, care plîngea.

- Să nu fiţi prea aspri cu ea. Nu cunoştea nimic din toate proiectele mele, şi a încercat apoi să le zădărnicească. Şi acum adio, domnilor.

Cu un gest iute, el duse ceva la gură.

- Cianură, zise, prăbuşindu-se.

- Ei bine, cu asta vom avea un vinovat mai puţin de judecat, zise Michel, în loc de orice discurs funebru.

Oamenii noştri se apucaseră să încarce capturile în camioane: 4 mitraliere, 5 puşti-mitraliere, 150 de puşti şi mitraliate, 50 ele revolvere, muniţii din belşug. Casa asta. era un adevărat arsenal. Lucru preţios, găsirăm aci o mică presă tipografică, intactă.

- Mă întreb ce voiau ei oare să facă pe Pămint cu tot acest material?

— După spusele unui prizonier, Honneger comandita o ligă fascistă, zise Louis.

— Cu atît mai bine pentru noi, în fond. Acum avem cu ce lupta împotriva hydrelor.

— Ei, şi fiindcă veni vorba de ele, ştii că n-a mai revenit niciuna? Vandal tocmai disecă pe cea mică, păstrată într-un butoi cu spirt, ajutat de Breffort. E preţios băiatul acesta. A şi predat cîtorva tineri arta olăritului, în felul meşteşugarilor indigeni din America de Sud.

Ne reîntoarserăm în sat. Erau orele 16. Bătălia nu durase nici măcar o zi întreagă!

Ajuns acasă, adormii istovit. Revăzui în vis vechiul meu laborator din Bordeaux, figura „patronului" urîndu-mi vacanţă plăcută. („Sînt sigur că vei găsi şi acolo unde te duci cîteva mici lucruri de studiat." Oh! ironie a soartei! O întreagă planetă!); spatele lat şi masiv al vărului meu Bernard în pragul uşii la mine acasă, apoi muntele retezat dintr-o dată, la sute de metri mai jos de mine. Pe la orele 6 după-amiază, fratele meu mă deşteptă şi plecai să-1 văd pe Vandal. El se afla într-una din sălile şcolii; pe o masă, în faţa lui, hydra mirosind puternic a alcool, pe jumătate disecată.

Vandal desena scheme cînd pe tablă, cînd pe hîrtie. Breffort şi Massacre îi ajutau.

- Oh! iată-te, în sfîrşit, Jean, îmi zise el. Mi-aş da zece ani din viaţă ca să pot prezenta Academiei acest specimen! O conformaţie extraordinară!

Mă conduse în faţa schemelor sale.

-N-am început decît rudimentar studierea anatomiei acestor animale, doar în linii mari, şi totuşi au ieşit la iveală mai multe lucruri importante. Aceste hydre nu ar putea fi comparate mai nimerit, din unele puncte de vedere, decît cu nişte animale foarte inferioare. Ele au ceva din coelenteratele noastre, de n-ar fi decît mulţimea de nematociste, celulele urticante, aflate în tegumentele lor. Sistem circulator foarte simplu: o inimă cu două buzunare, sînge albăstrui. O singură

arteră ce se ramifică, restul circulaţiei este cavernos. O singură venă groasă ce duce la inimă. Zonele cavernoase joacă un rol foarte mare aci; chiar şi atunci cînd sînt dezumflate, densitatea acestor hydre este remarcabil de slabă. Aparat digestiv cu digestie externă, prin injectarea sucurilor digestive în pradă şi sugerea hranei printr-un stomac-faringe. Intestin foarte simplu. Dar; două lucruri sînt curioase. Primul: dimensiunea si complexitatea centrilor nervoşi. Aci există un creieri veritabil aşezat într-o capsulă chitinoasă, în spatele coroanei de tentacule. Acestea sînt bogat înzestrate cu o reţea de nervi, la fel ca şi acest organ curios, aşezat sub creier, şi care seamănă puţin cu aparatul electric al peştelui torpilă. Ochii sînt tot atît de perfecţionaţi ca şi acei ai mamiferelor noastre. Nu m-ar mira ca această jivină să fie inteligentă, într-o oarecare măsură. Al doilea: buzunarele cu hidrogen! Căci hidrogen conţin aceşti enormi saci cu membrane care îi umflă partea superioară a corpului şi ocupa patru cincimi din tot volumul lui. Şi acest hidrogen provine din descompunerea catalitică a apei, la temperatură joasă! Apa este adusă printr-un tub hidrofor, venind dintr-un tentacul special, în acest organ, unde probabil se face descompunerea. Presupun că oxigenul trece în sînge, căci organul este înconjurat de nenumărate vase capilare arteriale. Ah! Dacă vreodată am putea stăpîni secretul acestei catalize a apei!

De îndată ce buzunarele cu hidrogen sînt umflate, densitatea animalului este inferioară aceleia a aerului şi el pluteşte în atmosferă. Puternica lui coadă turtită îi serveşte de aripă înotătoare, dar mai ales de cîrmă. Principalul mijloc de propulsie se află în nişte saci contractili, care aruncă aer amestecat cu apă înspre spate cu o violenţă nemaipomenită, prin nişte adevărate ţevi!

Pe specimenul pe care nu 1-am conservat în alcool, am excitat cu ajutorul electricităţii muşchii

din sacii contractili; pusesem înainte de asta înăuntrul lor un inel de fier. Priveşte ce a devenit!

El îmi întinse un inel gros îndoit în opt.

- Forţa acestor fibre musculare este prodigioasă.

*

* *

A doua zi dimineaţa fui deşteptat de ciocănituri în uşă. Louis îmi trimitea vorbă că judecata prizonierilor valizi avea să înceapă îndată şi că în calitatea mea de membru al Consiliului făceam parte din Completul de judecată al acestui Tribunal Suprem. Ieşii. Soarele albastru răsărea.

Completul de judecată se întrunise într-un hangar mare, transformat în Tribunal. El se compunea din membrii Consiliului, la care se adăugaseră oamenii mai de seamă.

Printre aceştia erau Vandal, Breffort, fratele meu Paul, Massacre, cinci ţărani, Beuvin, Estranges şi şase muncitori.

Noi ocupam o estradă cu o masă, iar notabilităţile erau aşezate de o parte şi de cealaltă a mesei noastre. Apoi un spaţiu gol în care aveau să stea acuzaţii, în sfîrşit locul rezervat publicului, cu bănci. Toate ieşirile erau păzite de oameni înarmaţi. Inainte de a fi introduşi acuzaţii, unchiul meu, care datorită vîrstei şi ascendentului său moral fusese desemnat ca preşedinte, se ridică şi zise:

- Nici unul dintre noi n-am avut încă prilejul să ne judecăm semenii, în cazul de faţă noi formăm o curte marţială extraordinară. Acuzaţii nu vor avea avocaţi, căci noi nu avem timp de pierdut în discuţii interminabile. De aceea avem datoria de a fi cît mai drepţi, cît mai imparţiali posibil. Cei doi criminali principali au murit. Şi vă reamintesc că oamenii sînt rari şi preţioşi pe această planetă. Dar să nu uităm totuşi că doisprezece dintre ai noştri au murit din vina acuzaţilor, şi că trei dintre tinerele

noastre fete au fost maltratate în mod odios. Introduceţi pe acuzaţi.

Ii strecurai:

- Menard de ce n-a venit?

- Lucrează cu Martine la o teorie a cataclismu lui. Este ceva foarte interesant. Vom mai vorbi noii despre asta.

Unul cîte unul, între gărzi înarmate, cei treizeci şi unul de supravieţuitori valizi intrară, Ida Honneger şi Madeline Ducher fiind ultimele. Unchiul meu luă din nou cuvîntul:

- Sînteţi acuzaţi în colectiv: de omor, răpire şi agresiune armată. Şi în subsidiar de complot împotriva securităţii Statului. Se află vreun şef printre voi?

Ei ezitară un moment, apoi, împins de ceilalţi, un colos roşcovan ieşi în faţă.

- Eu comandam, cînd patronii lipseau.

- Numele dumitale, vîrsta, profesia?

- Biron Jean. Treizeci şi doi de ani. Altădată eram mecanic.

- Recunoşti faptele de care eşti acuzat?

- Fie că le recunosc, fie că nu, tot aia e. Oricum, tot o să ne împuşcaţi.

- Acest lucru nu este sigur. Ş-ar putea ca voii să fi fost induşi în eroare. Scoateţi-i afară pe ceilalţi! Cum de aţi ajuns să acţionaţi în felul acesta?

- Ei bine, după prăpădul cel mare, patronul ne-a ţinut un discurs, spunînd că satul este pe mîinile - scuzaţi-mă - unor canalii, că noi ne aflăm pe o altă planetă, că trebuie să apărăm civilizaţia, şi - el ezită - că dacă ascultăm de el, vom fi cu toţii ca seniorii din vremurile vechi.

- Aţi luat parte la atacul asupra satului?

- Nu. Ii puteţi întreba şi pe ceilalţi. Toţi cei care au luat atunci parte, au murit. Aceia erau oamenii fiului patronului. De altminteri, patronul a fost furios. Charles Honneger pretindea că le-a luat doar ca ostatece. In realitate de mult timp o dorea

el pe această fată. Patronul nu era de acord. Şi nici eu. Levrain este acela care 1-a împins.

- Care erau scopurile patronului vostru?

- V-am mai spus-o. Voia să fie stăpînul acestei lumi. Avea cantităţi mari de arme la castel - făcea contrabandă de arme pe Pămînt - şi apoi ne avea şi pe noi aceştilalţi. A riscat lovitura. Ne avea la mînă. Toţi făcuserăm prostii pe vremuri. El ştia că dumneavoastră aproape că nu aveaţi arme de loc. Nu-şi închipuia că le veţi fabrica atît de repede!

- Bine. Ieşi! Următorul.

Următorul fu tînărul blond care fluturase drapelul alb.

- Numele dumitale, vîrsta, profesia?

- Beltaire Henri. Douăzeci şi trei de ani. Student în ştiinţe.

- Ce dracu căutai pe această corabie?

- Cunoşteam pe Charles Honneger. Intr-o seară îmi pierdusem la pocher toţi banii de pe întreaga lună. El mi-a plătit datoriile. M-a invitat la castel, şi în cursul unei excursii în munţi, mi-a salvat viaţa. Apoi s-a întîmplat cataclismul. N-am aprobat proiectele tatălui său, nici purtarea lui. Dar nu-1 puteam părăsi pe Charles, îi datoram viaţa. N-am tras nici măcar un singur foc împotriva dumneavoastră!

- Vom verifica. Altul la rînd. Ah! încă o întrebare. Ce ocupaţie ai?

- Voiam să devin aerodinamist.

- Asta ne-ar putea fi de folos într-o zi, cine ştie?

- Mai voiam să vă spun, de asemeni, ştiţi... Ida Honneger... ea a făcut tot ce a putut ca să vă în ştiinţeze.

- Ştim, şi vom ţine seama de asta.

Perindarea acuzaţilor continuă. Erau printre ei amestecaţi oameni de aproape toate profesiunile! Marea majoritate a acuzaţilor făcuseră parte dintr-o ligă mai mult sau mai puţin fascistă. Nu ştiu ce gîndeau ceilalţi în acel moment, dar eu eram tare

stînjenit. Mulţi dintre oamenii aceştis păreau sinceri, iar unii dintre ei, chiar cinstiţi. Era evident că vinovaţii principali muriseră. Beltairt îmi devenise simpatic prin devotamentul lui faţa de prietenul său. Nici unul dintre ceilalţi acuzaţi nu spusese nimic rău despre el. Dimpotrivă, ei confirmaseră în parte, că el nu luase parte la luptă. Fu adus cel de al douăzeci şi nouălea acuzat. El declara că se numeşte Jules Levrain, ziarist, în vîrstă de patruzeci şi şapte de ani. Era un om mic de statură, slab, cu faţa aspră. Louis răsfoi hîrtiile.

- Din declaraţiile martorilor, reiese că nu făceai parte dintre oamenii „de acţiune" ai lui Honneger. Erai numai musafir, dar unii presupun că erai chiar adevăratul, marele patron. Dumneata nu poţi pretinde că nu ai tras asupra noastră. Ba ceva mai mult, martorii se plîng de... să zicem... violenţe din partea dumitale!

- Este fals. Nu i-am văzut niciodată. Şi nu eram amestecat cu nimic, în tot ce, s-a întîmplat. Ma aflam la castel numai ca simplu musafir!

- Ei bine, dar ştiţi că are un tupeu! striga gardianul de la uşă. Chiar eu 1-am văzut la mitraliera din mijloc, aceea care ne-a omorît pe Salavin şi pe Robert!

L-am ochit de trei ori, fără să-1 pot nimeri, pe acest triplu măgar!

In sală, mulţi din gardă veniţi ca spectatorii aprobară. Cu toate protestările lui fu scos şi Levrain afară.

- Introduceţi pe domnişoara Ducher.

Ea intră, şi cu tot fardul, avea aerul abătut. Părea îngrijorată, descumpănită.

- Madeline Ducher, douăzeci şi opt de ani, actriţă. Dar n-am făcut absolut nimic!

- Aţi fost iubita lui Honneger-tatăl, nu este aşa?

- Ba chiar a amîndorura, da, da, strigă o voce în sală. O furtună de rîsete se dezlănţui.

- E fals, strigă ea. Oh! E odios! Lăsaţi să fiu insultată în halul acesta!

- Bine, bine. Linişte în sală! Vom vedea. Următoarea.

Ida Honneger, nouăsprezece ani, studentă. Ochii ei înroşiţi de plîns nu o împiedicau totuşi de a eclipsa cu totul pe actriţă.

- Studentă în ce?

- In drept.

- Mă tem că aceste studii nu vă vor fi de prea mare folos aci. Ştim că aţi făcut tot ce aţi putut ca să evitaţi drama de la casei. Dar, vai, nu aţi reuşit. Cel mult aţi îndulcit prizonieratul celor trei tinere fete ale noastre. Puteţi să ne daţi relaţii despre cei pe care trebuie să-i judecăm?

- Pe cei mai mulţi dintre ei nu-i cunosc. Biron nu era un om rău. Şi Henri Beltaire merită indulgenţa dumneavoastră. El mi-a spus că nu a tras, şi îl cred. Avea multă prietenie pentru fratele meu... Ea îşi înăbuşi un suspin. Atît tatăl meu, cît şi fratele meu nu erau nici ei oameni răi, în fond. Erau violenţi, ambiţioşi. Cînd m-am născut eu, tata era foarte sărac. Bogăţia ne-a venit deodată, şi i-a îmbătat pe amîndoi. Oh! Omul acesta, Levrain, el este cauza tuturor relelor. El e acela care i-a dat tatălui meu să-l citească pe Nietzsche*, şi bietul tata s-a crezut un supraom. Tot el i-a insuflat proiectul acela nebunesc de a cuceri această lume nouă! Omul acesta e capabil de orice! Oh! cît îl urăsc!

Ea izbucni în plîns.

- Staţi jos, domnişoară, îi spuse cu blîndeţe unchiul meu. Vom delibera. Dar să n-aveţi nici o teamă. Noi vă considerăm mai degrabă ca martoră.

Ne retraserăm după o perdea asistaţi de corpul notabilităţilor. Discuţia fu lungă. Louis şi ţăranii erau pentru pedepse cît mai severe. Michel, unchiul meu, preotul şi cu mine susţineam moderaţiunea.

Oamenii erau rari, aci pe Tellus. Acuzaţii, nepricepînd nimic din tot ce se întîmplase, îşi urmaseră în chip firesc şefii.

Pînă la urmă căzurăm de acord. Unchiul meu citi verdictul în faţa tuturor acuzaţilor, aduşi din nou în sală:

„Jules Levrain: aţi fost considerat vinovat de omor, răpire şi violenţe cu premeditare. Sînteţi condamnat la moarte prin spînzurătoare. Sentinţa se va executa pînă într-o oră."

Banditul se stăpîni, dar păli îngrozitor. Un freamat prelung trecu prin rîndurile acuzaţilor.

„Henri Beltaire: sînteţi recunoscut nevinovat de orice activitate dăunătoare colectivităţii noastre. Dar fiindcă nu aţi făcut nici o încercare de a net preveni..."

- Nu puteam...

„Linişte! Spun deci: fiindcă nu ne-aţi prevenit, sînteţi clasat ca cetăţean minor, fără dreptul de vot, pînă cînd vă veţi ispăşi vina de a fi avut această atitudine".

- In afară de aceasta sînt liber?

- Da, liber ca şi noi, dar dacă vrei să rămîi în sat va trebui să munceşti.

- Oh! Dar asta şi doresc!

„Ida Honneger; sînteţi recunoscută nevinovata. Dar timp de zece ani nu aveţi dreptul de a fi aleasă."

„Madeline Ducher: nimic n-a fost menţinut împotriva dumneavoastră decît că aţi avut o moralitate dubioasă şi legături, să zicem, sentimentale - se auziră rîsete - cu principalii criminali. Linişte! Vi se ridică orice drept politic şi sînteţi repartizată din oficiu la bucătării."

„Toţi ceilalţi: sînteţi condamnaţi la muncă silnică, pe un timp de maximum cinci ani tereştri, pedeapsă ce va putea fi redusă prin purtarea pe care o veţi avea. Vi se ridică toate drepturile politice pe viaţă şi nu le veţi putea recăpăta decît în cazul cînd aţi face acţiuni strălucite în folosul colectivităţii.

O undă de bucurie se ridică din grupul condamnaţilor, care se temuseră că vor fi pedepsiţi

cu mult mai multă asprime.

- Sînteţi toţi nişte oameni de ispravă, ne strigă Biron.

- Şedinţa se ridică! Duceţi-i de aci pe condamnaţi!

Preotul se duse lingă Levrain, la cererea acestuia. Oamenii care asistaseră la proces, unii aprobînd, alţii furioşi, se împrăştiară.

Coborîi de pe estradă, îndreptîndu-mă spre Beltaire. Il găsii lîngă Ida, încercînd s-o consoleze.

- Bun, spusei unchiului meu. Acum înţeleg de ce se apărau unul pe celălalt cu atîta foc.

Mă apropiai de ei:

- Unde veţi locui oare? Femeia Ducher va dormi la cantină, vrînd-nevrînd. Pentru dumnea voastră însă situaţia e alta. Nici vorbă nu poate fi să vă reîntoarceţi la castel: aşa cum este pe jumătate distrus, aţi fi expuşi atacului hydrelor. Aci locuinţele sînt rare, cu atîtea case dărîmate. Va trebui, de asemenea, să vă găsiţi şi de lucru. Legea interzice lenevirea, acum!

- Unde se află înscrisă această lege? întrebă Ida. Noi vrem să fim cetăţeni buni şi pentru asta trebuie s-o cunoaştem.

- Vai, domnişoară, ea n-a fost încă redactată. Avem un teanc întreg de texte în procesele-verbale ale Consiliului. De fapt, dumneavoastră sînteţi juristă?

- Abia îmi terminasem anul II de Facultate.

---

*filozof reacţionar german, inspirator al ideologiei fasciste (1844—1900). (n. r.)

- Iată deci că am găsit o muncă potrivită pentru dumneavoastră. Veţi redacta Codul nostru. Am să vorbesc despre aceasta Consiliului. Cît despre dumneata, zisei eu lui Beltaire, te iau pe lîngă mine. Mă vei ajuta în munca mea de ministru al Minelor. Cu pregătirea dumitale ştiinţifică vei

deveni repede un prospector foarte folositor. Salariu: mîncarea la cantină şi o locuinţă, la fel ca mine.

Michel ne ajunse din urmă.

- Dacă vrei să-l angajezi pe Beltaire, îi zisei eu, e prea tîrziu, l-am angajat eu înaintea ta.

- Cu atît mai rău pentru mine. O voi lua pe sora mea să mă ajute.

Astronomia mai poate aştepta! De fapt ea a coborît aici cu Menard, care
trebuie să ne facă astă-seară o comunicare despre teoriile lui.

Priveam spre soarele Helios sus pe cer.

- Deci comunicarea nu va avea loc imediat! Ia spune, Michel, oare ar deranja-o pe sora dacă această tînără fată ar împărţi cu ea locuinta pînă cînd îi vom găsi noi una?

- Iat-o că vine. Poţi s-o întrebi chiar tu.

- Să faci tu asta pentru mine. Ştii, mă intimidează astronoama ta de soră.

- N-ar trebui, e o fată minunată, şi are multa simpatie pentru tine!

- De unde ştii tu asta?

- Mi-o spune ea destul de des!

Şi plecă rîzîiid.

II
ORGANIZAREA

După-amiază, Academia de Ştiinţe de pe Tellus se întruni în sala mare a şcolii. Menard trebuia să-şi ţină expunerea. Erau de faţă Michel şi Martine, Massacre, Vandal, Breffort, unchiul meu, inginerii, preotul, institutorul, Henri cu Ida, Louis, fratele meu Paul, eu, şi cîţiva curioşi.

Menard se urcă pe catedră:

- Vă voi expune rezultatul observaţiilor şi calculelor mele. Ne aflăm, aşa cum ştiţi cu toţii, pe

o altă lume. Să o numim Tellus, pentru că acest nume a avut precădere. Ecuatorul său trebuie să măsoare cam vreo 50 000 de kilometri. Intensitatea greutăţii la suprafaţa sa este de aproximativ 0,9 g terestre; Tellus posedă trei sateliţi, la distanţe pe care eu nu le cunosc încă decît aproximativ. Cam la 100 000 kilometri - cel mai mic, Phebe, care nouă ni se pare a fi cel mai mare. La vreo 530 000 kilometri, Selene, mai mare decît vechea noastră Lună, şi pe la vreo 780 000 kilometri - Artemis, care în realitate e mai mare de trei ori şi mai bine. Eu am crezut mai întîi că noi am aparţine unui sistem de stele duble. Nicidecum, în realitate, Sol, micul soare roşu, nu este altceva decît o mare planetă exterioară, aflată încă în stare stelară. Dar, mai departe decît ea, se situează alte planete, care se învîrtesc în jurul lui Helios, şi nu în jurul lui Sol. Acesta din urmă are totuşi pe puţin unsprezece sateliţi. Pentru moment, sîntem în opoziţie: cînd Helios apune, Sol răsare. Dar peste un oarecare timp, cam într-un sfert de an telurian aproximativ, noi vom fi în quadratura. Vom avea atunci cînd amîndoi sorii în acelaşi timp, cînd unul singur cînd nici unul - şi atunci va fi cel mai comod pentru observaţiile şi cercetările noastre, încheie el cu satisfacţie.

Zilele şi nopţile sînt şi rămîn egale. Ne aflam deci pe o planetă a cărei axă este foarte puţin înclinată pe planul orbitei sale. Cum, pe de alta parte, temperatura este aici moderată, cred că trebuie să ne aflăm cam pe la 45° de latitudiii nordică. Admiţînd ipoteza inexistenţei unei oblicitaţi, latitudinea Observatorului ar fi de 45° si 12 minute.

Acum am să vă împărtăşesc şi dumneavoastra singura ipoteză nu prea absurdă pe care am reusit s-o fac să stea în picioare. Această ipoteză mi-a venit în minte în acelaşi timp cu o alta, de altminteri, în orele care au urmat după sosirea noastra aici.

Dumneavoastră ştiţi, fără îndoială, că unii astronomi consideră Universul drept o hypersferă - sa mai degrabă drept un hypersferoid - avînd patru dimensiuni, curbura lui urmînd cea de a patra dimensiune, şi avînd grosimea de o moleculă, totul plutind într-un hyperspaţiu pe care noi nu-l putem concepe decît foarte vag, prin analogie. Majoritatea teoreticienilor presupuneau chiar - cel puţin la un moment dat - că în afară de continuumul spaţiu-tirnp, nu mai există nimic, nici măcar vidul, căci vidul înseamnă spaţiu. Această concepţie mie mi s-a părut întotdeauna a avea lipsuri si acum cred că am dovada contrariului. După teoria mea, s-ar afla în hyperspaţiu o mulţime de hyper sfere-Universuri, ce plutesc, aşa cum ar pluti în această cameră o mulţime de balonaşe de copii. Sa luăm două din aceste baloane. Unul este vechiul nostru Univers, cu galaxia noastră şi sistemul nostru solar, pierdute în această imensitate. Celălalt este Universul care cuprinde şi pe Tellus, în propria sa galaxie. Dintr-o cauză necunoscută, acestei două Universuri s-au ciocnit. S-a produs o interpenetraţie parţială a două continuumuri şi Tellus şi Pămîntul s-au aflat în acelaşi loc şi în acelaşi timp, atît într-un Univers cît şi în celălalt.

Din cauze la fel de necunoscute, numai un fragment din Pămînt a fost zvîrlit în noul Univers: poate că şi Tellus să-şi fi pierdut cîteva pene în ciocnire şi astfel e posibil ca prietenii noştri tereşti să se ocupe acum să vîneze hydre pe cîmpiile Rhonu-lui! Un lucru este sigur şi anume: cele două Universuri aveau o viteză simţitor egală şi se roteau în acelaşi sens; vitezele orbitale atît a Pămîntului cît şi cea a lui Tellus erau aproape egale. De nu ar fi fost aşa, este puţin probabil ca noi să mai fi putut supravieţui. Aceasta ne explică de asemenea cum de a putut misiunea interplanetară în care figura vărul lui Jean Bournat, aci prezent, să bănuiască ivirea cataclismului ca

venind din direcţia planetei Neptun şi să i-o ia înainte la întoarcerea lor spre Pămînt.
Este foarte posibil ca planetele exterioare ale vechiului nostru sistem solar să fi fost „suflate" în acest Univers şi, în acest caz, cînd mă gîndesc la uimirea şi uluirea ce-i va fi cuprins pe colegii mei rămaşi pe Pămînt, îmi vine să rîd şi să fac haz de mutra lor. Dar, totuşi, nu cred acest lucru.

Mai rămîn încă multe fenomene învăluite în mister. Cum se face că, după cît se pare, nu s-a produs întrepătrunderea spaţiilor la nivelul atomilor, căci aceasta ar fi avut probabil ca urmare o, explozie fantastică? Cum se face că acest cataclism s-a limitat numai la strămutarea unui fragment de Pămînt în acest nou Univers? Nu ştim nimic despre toate acestea. O vom şti oare vreodată? Este de asemenea atît de tulburător faptul că printr-o întîmplare cu totul de neînchipuit noi am căzut pe o planetă pe care viaţa protoplasmica este posibilă!

V-am mai spus că, la un moment dat, concepusem o altă ipoteză încă şi mai fantastică.

M-am gînditj un moment, dacă nu cumva noi am făcut o călătorie în timp, şi că ne-am ciocnit deci cu trecutul Pămîntului, cu Antecambrianul, de pildă. Inodarea s-ar fi putut face în timp, si Sol ar fi putut fi Jupiter.

Dar, în afară de faptul că această ipoteză implică nenumărate dificultăţi, atît fizice cît şi meta-fizice, caracteristicile planetei Tellus cît şi a celorlalte planete o dezmint categoric.

Se poate presupune, de asemenea, aşa cum au crezut Michel şi Martine Sauvage, că ne-am ciocnit cu vechiul nostru Univers, printr-o simpla îndoire asupra ei înşişi a celei de a patra dimensiuni. In acest caz s-ar putea ca noi să ne aflau în sistemul unei stele din nebuloasa Andromedei, de exemplu, sau chiar pur şi simplu la celălalt capăt al vechii noastre galaxii.

Observaţiili şi cercetările viitoare ne-o vor dezvălui poate.

Pentru a termina şi pentru a aduce un omagiul spiritului profetic al unora dintre romancieri, voi reaminti că J. H. Rosny-Aine prevăzuse un cataclism analog cu cel întîmplat acum, în carte sa *Forta misterioasă.* Dar acolo era vorba despre un univers compus dintr-o altă substanţă decit a noastră.

Aceia dintre dumneavoastră pe care-i interesează demonstraţiile matematice pot veni să stea de vorbă cu mine.

El coborî de pe catedră şi în clipa următoarl începu o vie discuţie cu unchiul meu, cu Michel şi cu Martine. Mă apropiai de ei, dar auzind ca vorbesc despre tensionări, cîmpuri de gravitaţii etc., bătui în retragere imediat.

Louis mă luă deoparte:

- Este foarte pasionantă teoria domnului Menard, dar, din punct de vedere practic, toatei acestea nu ne ajută cu nimic. E evident că vom fi nevoiţi să trăim şi să murim pe această planetă. Deci trebuie să ne organizăm. Avem atîtea lucruri de făcut. Tu îmi spuneai zilele trecute ca s-ar putea ca să se găsească huilă nu prea depărta de aici. O fi venit oare şi acea porţiune de pămînţl aici, o data cu noi?

- Tot ce se poate. Aş fi foarte mirat dacă prăpădul n-ar fi aruncat la suprafaţă straturile Stefaniene sau Westfaliene; nu te alarma, aceste denumiri indică etajele cu huilă pe care s-ar putea să le întîlnim în regiunea noastră. Dar ştii, asta n-ar fi mare lucru şi nici ceva miraculos! Ia acolo, cîteva vine, avînd o grosime de cinci pînă la treizeci de centimetri de huilă slabă sau antracit.

- Bune şi astea! Căci pentru noi este de un interes primordial ca uzina să poată produce electricitate. Ştii doar că fabricarea rachetelor ne-a înghiţit aproape toată rezerva de cărbune pe care o

aveam. Din fericire avem stocuri de aluminiu şi de duraluminiu. In lipsă de oţel...

Zilele care urmară fură pentru mine o perioadă de activitate intensă. La Consiliu, hotărîrăm să luăm o serie întreagă de măsuri de protecţie. Posturi de pîndă, înzestrate cu cîte un adăpost închis ermetic, au fost instalate în număr de şase, la cîţiva kilometri de sat. Ele erau aprovizionate ca pentru un asediu, legate prin telefoane rudimentare de postul central şi avînd misiunea de a da alarma la cea mai mică urmă de hydră care ar fi descoperită. Locuitorii din patru ferme prea izolate fură mutaţi în sat, împreună cu vitele lor. Lucrările agricole pe cîmp fură efectuate sub protecţia autocamioanelor înarmate cu mitraliere. Pentru a economisi carburanţii, muncitorii erau aduşi pînă la locul de muncă de către animalele pe care armele trebuiau să le apere. Noi perfecţionarăm rachetele noastre şi avurăm astfel o artilerie antiaeriană care-şi dădu întreaga măsură a posibilităţilor ei cu ocazia incursiunii a cincizeci de hydre, dintre care vreo treizeci fură doborîte.

Plecai într-o dimineaţă în căutarea cărbunelui împreună cu Beltaire şi două gărzi înarmate. Aşa cum bănuisem, zăcămîntul de huilă era în apropiere. O parte se afla în zona rămasă intactă, restul în zona moartă, iar pe alocuri cărbunele se afla chiar la suprafaţă.

- Ne va fi mai uşor pentru început, zise Beltaire.

- Da, dar vinele sînt probabil imposibil de urmărit în haosul acesta. Să vedem partea nedislocatâ.

Aşa cum prevăzusem, prea puţine vine depăşeau 15 centimetri grosime. Una din ele, totuşi, atingeş cincizeci şi cinci de centimetri.

- Urîtă muncă în perspectivă pentru mineri zisei eu.

In calitatea mea de ministru al Minelor, rechiziţionai treizeci de oameni şi îi pusei să scoată buloanele de la şinele căii ferate, care ducea

altădata spre gara cea mai apropiată, cît şi de la acelea care duceau la cariera de argilă ce servea drept minereu de aluminiu.

Graţie descoperirii lui Moissac şi Wilson, în 1964 se extrăgea aluminiu din argilă şi nu numai din bauxită, ca altădată.

Noi am revenit totuşi la vechiul procedeu, comod pentru noi, care posedam pe Tellus zăcăminte enorme de bauxită de o puritate admirabilă. Toate acestea nu se făcură fără ca d'Estranges să nu fi protestat.

- Cum vreţi să aduc minereul la uzină?

- In primul rînd, vezi că din două linii ferata îţi las una. In al doilea rînd, noi n-avem nevoie de o cantitate enormă de aluminiu, pentru moment cel puţin, în al treilea rînd, cum va merge uzina dumitale fără cărbune? Şi în al patrulea, vom topi fier
de îndată ce voi găsi minereu. Pînă atunci, exista grămezi întregi de fier vechi pe care-1 poţi transforma în şine. Asta e munca dumitale!

Rechiziţionai de asemenea două mici locomotivei din cele 6 pe care le avea uzina, cît şi vagoane în număr suficient. De la carierele de calcar, luai trei ciocane perforatoare şi un compresor.

După cîteva zile, mina funcţiona şi satul avea electricitate.

In mină erau folosiţi 17 dintre „condamnaţii la muncă silnică" cu paznici lîngă ei, dar aceştia aveau rolul nu atît să-i supravegheze, cît mai ales să-i apere de hydre. Foarte curînd ei încetară de a se mai considera prizonieri şi chiar nici noi nu-i mai
consideram ca atare. Ei fură „minerii" şi sub directivele unui fost maistru miner învăţară foarte repede să sape galeriile trebuitoare.

Astfel trecură 60 de zile, ocupate cu lucrări de organizare. Michel şi cu unchiul meu, ajutaţi de ceasornicar, fabricară pendule telluriene. Noi eram

foarte stingheriţi de faptul că nycthemerele de aci cuprindeau douăzeci şi nouă din orele noastre de pe Pămînt. De fiecare dată cînd scoteam ceasul, trebuia să facem nişte calcule complicate. Două tipuri de ceasornice fură fabricate, unele împărţite în 24 de ore mari, celelalte în 29 de ore terestre. Pînă la urmă, după cîţiva ani, noi adoptarăm sistemul utilizat şi astăzi, singurul care vă este cunoscut vouă : împărţirea zilei în 10 ore a cîte 100 de minute, fiecare minut cuprinzînd 100 de secunde de cîte 10 zecimi fiecare. Aceste secunde diferă foarte puţin de vechile secunde. In treacăt fie spus, unul din primele rezultate ale cataclismului a fost acela că stricase pendulele cu limbă, care mergeau anapoda, spre marea uluire a ţăranilor, şi aceasta din cauza valorii mai mici a lui gama.

Stocul nostru de provizii, la care se adăugase şi acela găsit în pivniţele castelului, ne-ar fi îngăduit să rezistăm cam vreo zece luni terestre. Ne aflam în zona temperată a lui Tellus, zona primăverii veşnice şi am fi putut obţine mai multe recolte pe an, dacă grîul se aclimatiza. Suprafaţa din vale rămasă cultivabilă ne era îndestulătoare atîta timp cît populaţia nu se înmulţea prea mult. Pămîntul de pe Tellus părea fertil.

Noi reparasem un mare număr de case şi acum nu mai stăteam îngrămădiţi. Şcoala îşi redeschisese porţile şi Marele Consiliu îşi avea sediul într-un hangar metalic. Ida dormea în sala arhivelor şi eram sigur că acolo îl găsesc pe Beltaire, cînd avem nevoie de el.

Incepusem să redactăm un embrion de Cod, schimbînd cît mai puţin posibil dreptul uzual, în vigoare pe Pămînt, dar simplificîndu-1 şi adaptîndu-1 cerinţelor de pe Tellus. Acest Cod este şi astăzi în vigoare. Mai aveam de asemeni o sală comună şl o bibliotecă.

Calea ferată de la mina de huilă funcţiona, de asemeni şi cea de la cariera de argilă, uzina

functiona pe măsura nevoilor noastre. Eram cu toţii ocupăţi, căci mîna de lucru nu era prea numeroasă. In sat domnea o vie activitate şi te-ai fi crezut mai degrabă în vreun animat orăşel terestru, decît pe suprafaţa unei lumi pierdute în infinitul spaţiului - sau să o spun oare - a spaţiilor?

In curînd căzură primele ploi, sub forma unor furtuni care stricau vremea de fiecare dată, pentril vreo zece zile. Avurăm şi primele noastre nopti totale, scurte încă. Nu v-aş putea descrie impresia resimţită cînd văzui clar pentru întîia oară constealaţiile, care de acum încolo aveau să fie ale noastre pentru totdeauna.

Membrii Consiliului luaseră obiceiul de a se întruni în şedinţe neoficiale la unchiul meu, fie in casa lui din sat, fie mult mai des în aceea reparata de la Observator. Ne întîlneam acolo cu Vandal Massacre, absorbiţi amîndoi de studierea hydrelor avînd ca ajutor pe Breffort, mai veneau şi Martine, Beuvin cu soţia, fratele meu şi Menard, cînd îl puteam smulge de lîngă maşina lui de calculat.

Dacă în Consiliile oficiale Louis conducea dezbaterile pentru tot ce privea partea practică, aci unde se vorbea numai despre ştiinţă sau filozofiei unchiul meu, cu masiva sa erudiţie, era şeful necontestat al cercului. Menard vorbea uneori şi el si eram cu toţii impresionaţi de amploarea concepţiilor pe care le dezvolta omuleţul acesta cu barbă de ţap. Am păstrat o minunată amintire despre acele reuniuni, căci numai acolo am cunoscut-o cu adevărat pe Martine.

Intr-o seară, urcam panta foarte vesel căci, la vreo trei kilometri aproximativ de zona moartă, pe pămîntul tellurian, descoperisem în despicătura unei văgăuni un excelent minereu de fier. La drept vorbind, de altfel, nu-l descoperisem chiar eu. Unul din oamenii care mă însoţeau regulat îmi adusese o bucată din acest minereu, întrebîndu-mă ce ar putea fi. La cotitura drumului o întîlnii pe Martine.

- Iată-te. Coboram să te caut!

- Am întîrziat?

- Nu, ceilalţi sînt la Observator, unde Menard le face o expunere despre o descoperire a lui.

- Şi ai venit în întîmpinarea mea? zisei eu măgulit.

- Oh! N-am nici un merit. Expunerea nu mă interesează, căci eu am lucrat la ea.

- Despre ce este vorba?

- Este...

Dar n-aveam să o aflu în acea zi. Căci pe cînd vorbea, Martine ridicase ochii în sus. Ea rămase cu gura căscată şi cu o groază de nespus întipărită pe figură. Mă întorsei: din aer o hydră gigantică zbura drept spre noi!

In ultima clipă, îmi recăpătai stăpînirea de sine, o culcai pe Martine la pămînt, lungindu-mă şi eu alături de ea. Hydra trecu foarte aproape de noi, dar fără să ne poată lovi. Dusă de viteză, ea zbură mai mult de o sută de metri mai departe, înainte de a se putea opri. Dintr-o săritură fui în picioare.

- Fugi în sat! Sînt pomi de-a lungul drumului...

- Şi dumneata?

- Am să o ţin în loc, distrăgîndu-i atenţia. Am s-o pot doborî cu revolverul pe care-l am la mine.

- Nu, rămîn aici!

- Fugi, pe toţi dracii!

Acum era prea tîrziu ca să mai poată fugi. Ştiam că aveam puţine şanse să pot ucide monstrul cu revolverul meu. In stîncă era o scobitură mare. Impinsei în ea pe Martine cu sila şi mă aşezai în faţa ei. Mai înainte ca hydra să fi avut timp să-şi proiecteze lancea-ţepuşe, trăsei cinci gloanţe: cu siguranţă că ele loviseră în plin, căci cu un fluierat, bestia ondulă în aer, şi se depărta puţin, îmi mai rămăseseră trei gloanţe şi cuţitul meu, un cuţit suedez foarte ascuţit, ca briciul, pe care-l purtam întotdeauna cu mine. Hydra se aşeză în faţa noastră; tentaculele i se mişcau ca acelea ale unei caracatiţe, cei şase ochi ai ei ne priveau, erau verzi

albăstrui, înfricoşători. După uşoara contracţie al conului central, ştiui că lancea-ţepuşe cu care izbeai va porni asupra mea. Trăsei ultimele trei gloanţe apoi, cu cuţitul în mînă, mă năpustii între tentaculele ei, ţinînd capul aplecat. Ajuns dedesubtul monstrului, apucai de unul din braţele lui şi trăsei cu violenţă. Cu toată groaznica arsură ce-mi produse la mînă, nu-i dădui drumul de loc. Pierzîndu-şi echilibrul, bestia îşi zvîrli oribila limbă ascuţită ca o ţeapă asupra Martinei, dar nu o atinse, vîrful ei îndoit se izbi cu toată puterea de stîncă, sfărîmîndu-se. In clipa următoare, lipit de pîntecele monstrului, eu îl sfîrtecam cu lovituri de cuţit. Apoi amintirile mele sînt confuze, îmi reamintesp furia mea crescîndă, fîşii de carne murdară a bestiei atîrnînd de-a lungul obrazului meu, senzaţia de a fi părăsit pămîntul, apoi o cădere bruscă, o izbitură...

Şi atîta tot.

Cînd mi-am revenit în simţiri, eram culcat in pat, la unchiul meu. Massacre şi cu fratele meu îmi dădeau îngrijiri. Mîinile îmi erau roşii umflate şi partea stingă a feţii mă ustura groaznic.

- Martine? întrebai eu.

- Nu are nimic. O uşoară comoţie nervoasa răspunse Massacre. I-am dat un somnifer.

- Dar eu?

- Arsuri, şi umărul stîng scrîntit. Ai avut noroc. Ai fost zvîrlit de la zece metri şi în afara de umăr n-ai nimic, nici măcar contuzi prea mari. Un pom a atenuat izbitura, în cădere. Ţi-am pus la loc umărul pe cînd erai leşinat şi datorita durerii resimţite ti-ai revenit din leşin. Va trebui să stai la pat cel mult cincisprezece zile!

- Cincisprezece zile! Cînd avem atîtea de făcut? Tocmai găsisem minereu de fier...

O durere vie mă înjunghie în mîini.

- Ia spune, doctore, n-aveţi nici un leac împotriva acestui venin? Mă arde groaznic, drept să-ţi spun.

- Peste cinci minute te vei simţi mai bine. Ti-am pus o pomădă calmantă.

Uşa se deschise cu un zgomot ca de explozie şi pe ea năvăli în cameră Michel. El se repezi spre mine cu mîna întinsă şi se opri brusc cînd îmi văzu mîinile bandajate.

- Doctore?

- Nu va păţi nimic.

- Oh! Scumpul meu, dragul meu prieten, fără tine sora mea ar fi fost pierdută!

- Doar n-ai fi vrut să ne lăsăm mîncaţi de acest soi de caracatiţă care şi-a greşit mediul, încercai eu să glumesc. Cel puţin a murit bestia?

- Moartă? Mai e vorbă? Zi că ai făcut-o harcea-parcea, fîşii, fîşii. Ah! Dar nu ştiu cum să-mi arăt recunoştinţa...

- Nu te mai îngrijora. Incă fiind noi pe lumea aceasta, vei avea cu siguranţă ocazia să te revanşezi faţă de mine.

- Acum, i-o tăie scurt Massacre, lăsaţi-1 să doarmă. O să ne facă probabil o febră puternică.

Ascultători, ei ieşiră cu toţii.

Pe cînd Michel păşea pragul, îl rugai!

- Trimitemi-1 pe Beltaire mîine dimineaţă.

Căzui într-un somn agitat, din care mă deşteptai după cîteva ore, epuizat, dar fără febră. Adormii din nou mai liniştit şi mă deşteptai tocmai a doua zi foarte tîrziu. Durerea, atît la mîini cît şi la obraz era mult mai puţin vie. Pe scaun, Michel dormea, chircit.

- Te-a vegheat toată noaptea, auzii vocea fratelui meu, care stătea în picioare în pragul uşii.

- Cum te mai simţi?

- Mai bine, mult mai bine. Şi cînd crezi oare că mă voi putea scula?

- Massacre a spus că în două-trei zile, dacă nu revine febra.

In spatele lui Paul apăru deodată Martine, aducîndu-mi o tavă pe care aburea o cană cu cafea.

- Iată pentru Hercule! Doctorul a spus că poaate mînca!

Ea puse tava jos, mă ajută să mă aşez în perne, şi pe cînd îmi aşeza pernele la spate, ma sărută uşor pe frunte.

- Iată o foarte mică mulţumire! Cînd te gîndeşti că fără dumneata aş fi fost acum un cadavru inform. Brr!

Apoi ea îl clătină uşor pe Michel.

- Scoală, frăţior scump! Louis te aşteaptă.

Michel se deşteptă, căscă, şi după ce se informa de sănătatea mea, plecă cu Paul.

- Louis va veni şi el azi după-masă. Acm domnule Hercule, am să-ţi dau să mănînci.

- De ce, Hercule?

- Drace! Cînd te lupţi corp la corp cu hydra...

- Şi eu care credeam că o spui pentru fizicul meu avantajos, spusei eu în glumă pe un ton dezolat.

- Bun, glumeşti, deci te vei însănătoşi repede.

Ea îmi dădu să mănînc ca unui copil, apoi sa beau o ceaşcă de cafea.

- E minunată, zisei eu.

- Sînt fericită că-ţi place, ţi-am pregătit-o cu mîna mea. Inchipuieşte-ţi că am fost obligată mă adresez Consiliului, ca să obţin o biată amarîtă raţie de cafea! A fost trecută drept medicament!

- Mă tem că va trebui să ne obişnuim să nu mai bem cafea. Este puţin probabil să existe arbori de cafea pe Tellus. Ceea ce e şi mai grav, e zahărul!

- Eh! vom găsi noi vreo plantă care să producă zahăr, şi dacă nu vom găsi, avem cu stupi de albine. Ne vom reîntoarce la mierea de albine.

- Da, dar numai dacă pe fîşia noastră de pamînt se găsesc flori, căci vegetaţia telluriană pare total lipsită de flori, pînă acum.

- Vom vedea. Cît despre mine, sînt optimistă. Am avut numai o singură şansă dintr-o mie de a rămîne în viaţă şi iată-ne salvaţi!

Nişte ciocănituri în uşă ne întrerupseră. Erau cei doi inseparabili, Henri şi Ida.

- Am venit să-1 vedem pe erou, zise acesta.

- Oh! Erou! Cînd eşti încolţit şi n-ai altă scăpare, eroismul este inevitabil!

- Nu ştiu cum, dar cred că eu m-aşi fi lăsat mîncat de monstru, zise Henri.

- Chiar dacă ai fi fost cu Ida?

- Aha!

Roşii.

- Nu, nu asta am vrut să spun. Să presupunem că tu ai fi fost cu Martine, sau cu altă fată.

- Ei bine, sincer vorbind, nu ştiu ce aş fi făcut!

- Te calomiezi singur! Dar nu pentru asta te-am chemat la mine. Ai să te duci în recunoaştere cu cei doi oameni care mă escortau pentru a cerceta mai bine zăcămîntul de fier. Imi vei aduce probe felurite. Deoarece era tîrziu cînd 1-am descoperit, nu am putut face altceva decît să arunc o privire acolo.

Vei ridica de asemenea schiţa celui mai bun traseu de cale ferată, dacă zăcămîntul ţi se pare că merită această osteneală. Şi mai ales, păzeşte-te de hydre; ele nu zboară totdeauna în ceată! Aţi avut dovada prin cele păţite de noi. Ele pot să se repeadă asupra ta şi în grup de cîte două sau trei deodată. Mai bine să iei cu tine zece oameni, şi un camion. Dar dumneata, Ida, cum merge lucrarea dumitale?

- Am început să codific decretele dumneavoastră. Este curios de studiat acest drept care acum se naşte. Consiliul dumneavoastră şi-a arogat puteri dictatoriale.

- Această măsură este provizorie, sper. Acum trebuie dictatură. Ce mai e nou pe jos?

- Louis e furios împotriva pîndarilor care au lăsat să treacă hydra voastră fără s-o semnaleze, sub pretext că era singură. Vinovaţii sînt cei de la postul trei.

- Măgarii!

- Louis spune că trebuiesc împuşcaţi!
- E exagerat. N-avem prea mulţi oameni.

In realitate, prima oară cînd am ieşit din casa după cinci zile, sprijinit de o parte de Michel si de cealaltă de Martine, am aflat că ei fuseseră doar alungaţi din gardă şi condamnaţi la doi anii de mină.

Puţin cîte puţin, îmi reluai viaţa normală.

Construirăm calea ferată care ducea la zăcămîntul de fier, cît şi un furnal înalt rudimentar. Minereul - de hematită - era bogat, dar în cantitate prea mică. El trebuia să ne ajungă pentru nevoile noastre reduse. Cu toată competenţa lui Estranges, prima şarja fu făcută cu mare greutate. Fonta, de o calitate destul de proastă, din cauza lipsei de cărbune cu adevărat cocsificabil, fu rafinată în oţel. La drept vorbind, mai mult ca sa ne încercăm forţele, grăbirăm noi această prima şarjă, căci pentru viitorul imediat noi nu duceam lipsă de fier. Turnarăm şine şi roţi de vagoane. In apropierea minei, construirăm adăposturi de zid, refugii pentru muncitori în cazul unui atac al hydrelor. Locomotivele avură hangare modificate, in aşa fel încît ele să se poată închide ermetic la nevoie.

Pe Tellus temperatura era mereu aceeaşi, o blinda temperatură de primăvară caldă. „Nopţile negre" tot creşteau în durată cu regularitate. La Observator, unchiul meu şi Menard, descoperiseră cincil planate exterioare, dintre care pe cea mai apropiaţă se vedea o atmosferă străbătută de nori. Prin spaţiile dintre aceşti nori se puteau vedea mării şi continente.

Spectroscopul indica prezenţa oxigenului şi al vaporilor de apă. Ea era foarte apropiată de mărimea Pămîntului şi avea doi mari sateliţi. Dorinţa de a-şi extinde cuceririle este atît de profund ancorată în sufletul oamenilor, încît noi, sărmane fragmente de umanitate, nesiguri încă de a putea vieţui, noi ne bucurarăm de a avea ca vecină o planetă locuibilă pentru noi!

Lîngă mină, sub protecţia garnizoanei, defrişasem cam vreun hectar din pamîntul tellurian, pentru experimentare. Era un pămînt uşor, bogat în humus şi format din descompunerea plantelor de aci, care băteau în cenuşiu. Am pus imediat să se semene pe el grîu din diferite soiuri, cu toată dezaprobarea ţăranilor, care argumentau că „nu era anotimpul potrivit". Michel a trebuit să-şi sacrifice o după-masă întreagă pentru a-i convinge că pe Tellus nu existau anotimpuri în sensul terestru al cuvîntului, şi că deci era cu atît mai bine pentru noi să semănăm acum, decât mai tîrziu.

In cursul defrişării avurăm de luptat cu şerpii turtiţi, din care noi găsisem unul mort în descompunere, atunci cînd făcusem prima noastră explorare. Ţăranii îi numiră „vipere" şi acest nume le-a şi rămas, cu toate că nu aveau nimic comun cu viperele terestre. Mărimea lor varia de la 50 de centimetri, pînă la 3 metri, şi cu toate că nu erau propriu-zis veninoşi, ei erau totuşi foarte primejdioşi. Mandibulele lor puternice şi scobite pe dinăuntru injectau în pradă un lichid digestiv foarte activ, care producea, dacă ajutorul nu era grabnic, un fel de gangrena, o lichefiere a ţesuturilor ce provoca moartea, sau în orice caz pierderea membrului înţepat. Din fericire, aceste animale foarte agresive şi foarte agile erau rare. Un bou fu înţepat şi muri; un om nu-şi datoră salvarea decît norocului că Massacre şi Vandal erau de faţă. Ei legară imediat foarte strâns locul înţepat şi amputară piciorul atins. Acestea fură singurele lor victime.

Primele vietăţi în mari cantităţi la suprafaţa lui Tellus fură furnicile. Vandal descoperi un muşuroi din aceste furnici mari şi brune, al căror nume l-am uitat, în apropierea minei de fier. Ele se înnebuneau după un soi de gumă pe care o secretau plantele cenuşii. Coloniile se înmulţiră cu repeziciune, şi griul nostru abia îşi scotea capul lui

verde, că noi găsirăm din ele peste tot. In lupta pe care ele o avură cu nişte mici „insecte" în societăţi telluriene, ele biruiră cu uşurinţă.

Acela a fost un timp paşnic, după asprele noastre începuturi. Munca ne absorbea toate zilele, încetul cu încetul ceea ce păruse imposibil se realiza. Mai multe luni trecură. Avurăm prima noastră recolta de grîu, minunată pe hectarul defrişat din Tellus, bună pe cîmpiile noastre terestre. Grîul părea că se aclimatizează foarte bine. Şeptelul nostru creştea şi el, dar chestiunea lipsei păşunilor nu se punea încă. Plantele terestre păreau a învinge plantele autohtone. Existau deja păşuni mixte care se întindeau şi de o parte şi de alta şi era straniu vezi pătlagina noastră cum înconjura vreun arbus prăfuit cu foile ca de zinc.

Avui atunci răgazul de a reflecta profund la nou meu destin. Imediat după cataclism resimţisem desperarea cea mai cumplită, impresia că eram exilat pentru totdeauna, fiind despărţit de prietenii mei prin distanţe formidabile, pe lîngă care oricare dintre distanţele terestre erau neant. Apoi simţisem oroarea de a fi fost zvîrlit într-o lume necunoscută, populată de monştri. Dar urgenţa de a acţiona, războiul civil, organizarea necesară, rolul de şef în care fusesem împins acaparaseră cu totul mintea şi gîndurile mele. Şi acum descopeream cu stupoare că ceea ce predomina în mine era bucur aventurii, o dorinţă nesăbuită de a merge să vă ce se află şi dincolo de zări.

Expuneam toate acestea Martinei, într-o zi, cînd mergeam amîndoi spre Observator. Michel cu dînsa nu mai lucrau de loc acolo. Ei îşi împărţeau timpul între „obligaţiile sociale" şi predarea ştiinţelor unui mic păstor, Jacques Vid care se dovedise a avea o inteligenţă cu mult deasupra celor obişnuite. Iar eu îi predam geologa, Vandal biologia, şi fratele meu istoria Pămîntului. De atunci încoace, cu trecerea anilor, el a devenit un

mare savant şi, după cum ştiţi şi voi, este astazi vicepreşedintele Republicii.

Dar să nu anticipăm.

- Şi cînd mă gînctesc, zisei eu către Martine, că vărul meu Bernard dorise să mă ia cu el în zborul lor interplanetar şi eu refuzam de fiecare dată, zicînd că voiam mai întîi să-mi termin studiile! In realitate, îmi era frică, acesta este adevărul! Eu, care aş fi fost în stare să mă duc pînă la capătul Pămîntului pentru a căuta o fosilă, simţeam o adevărată oroare la gîndul de a părăsi Pămîntul pentru un zbor interplanetar! Şi cînd colo, iată-mă pe Tellus - şi încă încîntat de a mă afla aici! E caraghios, nu?!...

- Pentru mine e şi mai caraghios. Eram tocmai pe punctul de a încerca să combat, în teza mea, teoria spaţiului curb. Şi iată că am avut o dovadă răsunătoare despre veracitatea ei!

Eram tocmai la jumătatea drumului, cînd se auzi sirena răsunînd.

- Hait! Din nou bestiile acelea infecte. In adăpost!

Construisem adăposturi cam peste tot. De data aceasta, aveam cu mine, în afară de revolver şi de cuţit, şi o mitralieră de calibru mic. Adăpostul cel mai apropiat era la treizeci de metri.

Alergarăm într-acolo fără să ne ruşinăm de loc. Forţai pe Martine să intre în adăpost şi eu rămăsei în pragul uşii, gata pregătit să trag. Cîteva pietre se rostogoliră, o siluetă încovoiată, îmbrăcată în negru, apăru: era preotul.

- Ah! Dumneavoastră sînteţi, domnule Bournat? Din care parte vin hydrele?

- Cred că dinspre nord. Căci sirena n-a răsunat decît odată. Intraţi.

- Dumnezeule, cînd vom scăpa oare de aceşti monştri infernali?!

- Tare mă tem că nu prea curînd. Ah! Iată-le, au şi sosit. Intraţi odată, mai repede, nu sînteţi înarmat!

Deasupra noastră, foarte sus, un nor verde se deplasa. Foarte aproape de el, dar puţin mai jos, mici fulgi negri şi împînziră cerul: rachetele.

- Tirul prea scurt! Ah! Aşa. Acum e mai bine!

Salva următoare făcuse explozie în plin. După cîteva secunde, fîşii de carne verde căzură ca ploaia în jurul adăpostului nostru. Lăsînd uşa întredeschisă, intrai din nou în adăpost. Căci şi după ce hydrele erau moarte, atingerea de carnea lor urzica. Inăuntru, Martine, în timp ce privea prin ochiul de geam din sticlă groasă, vorbea cu preotul. Hydrele, înţelegînd primejdia ce le ameninţa dacă rămîn în grup, se lăsau să cadă în pachete de cîte 2 sau 3. Din uşă le văzui dînd ocol unei locomotive ermetic închise. Izbucnii în rîs: mecanicul dăduse drumul unui val de abur de 100°, spre marea teroare a hydrelor.

Rîdeam încă, aruncînd o privire de jur împrejur. La sud, în sat, împuşcăturile pocneau şi, în piaţa Fîntînii, cîteva hydre moarte zăceau la pămînt. Deodată cerul păru că se întunecă: sării înăuntru şi trîntii uşa. O hydră trecu drept deasupra acoperişului. Inainte ca eu să fi avut timpul să introduc ţeava puştii mele în crenelul fortificaţiei, monstru era departe. Un ţipăt scos de Martine mă făcu să sar în sus.

- Jean! Aici, repede!

Sării la fereastră. Afară, la cincizeci de metri, un băiat de vreo doisprezece ani fugea din toate puterile spre adăpost. O hydră îl urmărea. Deşi în primejdie de moarte, copilul nu era îngrozit şi folosea în fuga sa, în chip inteligent, arborii care împiedicau pe urmăritoarea sa. Văzui această scenă ca într-o străfulgerare şi mă repezii afară în întîmpinarea copilului. Hydră se înălţase în aer şi începea să coboare cu iuţeală asupra băiatului.

- Culcă-te la pămînt!

Copilul înţelese şi se lipi de pămînt, astfel că hydră nu-l putu nimeri. Trăsei o rafală de vreo zece gloanţe, de la cincizeci de metri. Bestia sări în sus, vira şi reveni din nou, atacînd. Pusei din nou arma la umăr, ochind de la treizeci de metri, de data aceasta. La al treilea glonţ, arma se bloca.

Dacă aş fi stat să o înlocuiesc cu alta de schimb, copilul ar fi fost pierdut. Aruncai arma şi scosei revolverul. Hydra tocmai sosea.

Atunci, gîfîind, ridicol şi sublim, se repezi preotul, cu poalele anteriului ridicate. El alerga acum cu atîta repeziciune, cum nu alergase niciodată în toată viaţa lui. Iar atunci cîncl hydra se lăsă în jos, preotul ajunsese lîngă copil, şi stătea în picioare, cu braţele încrucişate, făcînd din corpul său o pavăză pentru el. Hydra lovi în preot cu ţepuşa ei otrăvită. Reuşind în sfîrşit să-mi deblochez arma, ciuruii monstrul de la zece metri. Hydra se prăbuşi, peste corpul victimei sale.

Cît cuprindeai cu ochii nu se mai zărea nici o altă hydra. Impuşcăturile încetaseră în sat. Cîteva pete verzi pluteau, sus pe cer. Scosei cadavrul preotului. Un centimetru cub din otrava hydrei omora un bou şi bestia injecta din otrava ei, de fiecare dată, cel puţin de zece ori mai mult! Marine luă copilul leşinat în braţele ei robuste şi coborîrăm în sat.

Locuitorii dădeau la o parte baricadele ce-şi ridicaseră la uşile caselor. Pe cînd soseam, copilul îşi reveni din leşin şi cînd Martine îl dădu marnei sale, el putea chiar să meargă.

Găsii pe Louis posomorit în Piaţa Fîntînii.

- Proastă zi. Doi morţi aici: Pietre Evreux şi Jean Claude Chart. N-au vrut să se adăpostească pentru ca să poată trage mai bine.

- Trei morţi, zisei eu.

- Cine este cel de al treilea?

Il pusei la curent cu cele întîmplate.

- Ei bine, află că nu-mi prea plac popii, dar acesta a murit ca un erou! Propun ca acestor trei morţi să le facem funeralii solemne.

- Fie, cu toate că lor n-o să le mai facă nici cald, nici rece.

- Trebuie să ridicăm moralul celorlalţi. Avem prea mulţi oameni care se tem groaznic de monştrii

aceştia. Şi cu toate acestea, noi am ucis treizeci şi două de hydre!

Din sala Consiliului telefonai unchiului meu pentru a-i spune că sîntem teferi. A doua zi avu loc înmormîntarea. Louis pronunţă un scurt discurs la mormîntul lor, preamărind sacrificiul celor trei oameni. De la cimitir mă reîntorsei împreună cu Michel şi Martine. Pe cînd o apucasem pe un drum mai scurt, peste cîmpuri, dădurăm de cadavrul unei hydre care bara drumul. Animalul era enorm, trebuie să fi măsurat peste 6 metri în lungime, în afară de tentacule. Ii dădurăm ocol. Martine era groaznic de palidă.

- Ce este, surioara? o întrebă Michel îngrijorat. Doar nu mai este nici o primejdie acum!

- Oh! Michel, mi-e frică! Lumea de aci e prea sălbatică, prea necruţătoare pentru noi! Monştrii aceştia verzi ne vor ucide pe toţi, pînă la unul, cu timpul!

- Nu cred asta, spusei eu. Armamentul nostru se perfecţionează pe zi ce trece. Ieri, cu mai multă prudenţă, n-am fi avut nici o victimă, în fond noi nu sîntem ameninţaţi de primejdii mai mari decît acelea la care erau expuşi hinduşii din partea tigrilor şi şerpilor.

- Pentru şerpi există seruri. Iar cît despre tigri, ei bine, aceia erau tigri, adică animale nu prea mult deosebite de noi. Dar să fii digerat în propria
ta piele de aceşti polipi verzi, oh! Ce oroare! Apoi adăugă în şoaptă: Mi-e frică.

O reconfortarăm cît puturăm mai mult. Datr ajungînd în sat, văzurăm că ea nu era singura înspăimîntată. Trenul cu minereu de fier era opri şi mecanicul vorbea cu un ţăran.

- Ehei, zicea acesta, ţie puţin îţi pasă. In .cabina ta închisă domneşti. Dar noi, pînă să ne dejugăm boii şi pînă să-i adăpostim, pînă să intram şi noi într-un adăpost, hydrele au timp să ne ucida de zece ori! Poate să tot sune ea, sirena, că totdeauna sună prea tîrziu! Şi te asigur că de fiecare dată cînd

plec să lucrez la cîmp, îmi fac
rugăciunea. Nu sînt liniştit decît la mine acasa. Ba, nici măcar acolo!

Auzirăm în acea zi nenumărate conversaţii de soiul acesta. Chiar şi unii muncitori din uzină, care lucrau totuşi adăpostiţi, cedau în faţa panicii generale, înspăimântaţi şi ei la rîndul lor! Dacă hydrele ne-ar fi atacat zilnic, nu ştiu zău ce s-ar fi întîmplat. Din fericire, ele nu mai făcură nici o incursiune înainte de marea bătălie şi, încetul cu încetul, tensiunea spiritelor scăzu atît de mult, încît am fost nevoiţi uneori să pedepsim pe paznicii prea neglijenţi.

III
EXPLORAREA

Cam prin aceeaşi epocă, pusei perfect la puneţi proiectul meu de explorare şi tot pe atunci îmi dădui seama că o iubesc pe Martine. Urcam împreună în fiecare seară la casa unchiului meu, unde luam masa cu toţii. Cîteodată Michel ne însoţea, dar de cele mai multe ori el o lua înaintea noastră. Ii încredinţam Martinei proiectele mele şi ea se dovedise un minunat sfătuitor. Mai schimbam din cînd în cînd între noi păreri asupra stadiului cercetărilor fiecăruia dintre noi şi, încetul cu încetul, ajunserăm să ne povestim unul altuia amintiri personale. Aflai astfel că ea fusese orfana de la vîrsta de treisprezece ani şi că Michel o crescuse. Cum el era astronom, iar ea se dovedise înzestrată pentru ştiinţele exacte, el o îndrumase spre această cale a ştiinţei. Cît despre mine, avusesem norocul ca, fiind văr primar cu Bernard Verilhac, să fiu în strînsă legătură de prietenie cu membrii primei expediţii Pămînt-Marte şi putui să-

i dau Martinei multe amănunte inedite despre ei. Fusesem chiar şi fotografiat de un reporter entuziast, între Bernard şi Sigurd Olsson ca „cel mai tînăr membru al expediţiei", ceea ce îmi prilejuise la facultate nenumărate ironizări. Cu toate acestea, cînd fusese vorba să fiu luat pe bord cu în cel de al doilea raid, eu refuzasem, în parte pentru a nu o mîhni pe mama, care mai trăia pe atunci, ceea ce era onorabil, dar şi pentru că-mi erai teamă şi asta era mai puţin onorabil. Regăsii ziarele din acea epocă în biblioteca unchiului meu si îi arătai Martinei faimoasa fotografie. In schmb ea îmi arătă un alt clişeu, reprezentînd asistenţa la o conferinţă a şefului misiunii, Paul Bernadac. Cu o uşoară trăsătură de creion, ea încadra în rîndul al cincilea pe un tînăr şi o fată.

- Aici sîntem noi: Michel şi cu mine. Datorită calităţilor lui de astronom aveam locuri bune. A fost pentru mine o zi glorioasă!

- Poate că te-am întîlnit în acea zi, spusei eu, căci îl ajutam pe Bernard să treacă clişeele în aparatul de proiecţie!

Cu ajutorul unei lupe, putui recunoaşte obrazul Martinei încă destul de copilăros.

Astfel discutam noi amîndoi seară de seara. Apoi, fără să ştiu prea bine cum şi cînd s-a realizat aceasta, ajunserăm să ne spunem pe nume şi într-o seară, cînd Michel ne aştepta în pragul uşii, sosirăm ţinîndu-ne strîns de mînă. In chip comic, el îşi puse ambele mîini deasupra capetelor noastre.

- Scumpii mei copii, în calitate de şef de familie, eu vă dau binecuvîntarea mea!

Puţin stingheriţi, ne privirăm.

- Ei, nu cumva m-am înşelat?

- Intreab-o pe Martine!

- Intreabă-1 pe Jean!

In acelaşi timp izbucnirăm în rîs toţi trei.

A doua zi, după ce frămîntasem îndelung proiectele mele - expusei Consiliului planul meu

de explorare.

- Poţi dumneata, întrebai eu pe Estranges, să-mi transformi un camion într-un fel de tanc uşor, blindat cu duraluminiu şi înarmat cu o mitralieră? Aş avea nevoie de aşa ceva pentru a putea explora o parte din suprafaţa planetei Tellus.

- Este oare această explorare atît de necesară? întrebă Louis.

- Desigur! Ştii foarte bine că resursele noastre sînt destul de precare. Zăcămîntul de minereu de fier abia ne va ajunge pentru doi ani - şi asta daca facem economie! Cîmpiile şi mlaştinile care ne înconjoară sînt foarte puţin propice pentru descoperiri de zăcăminte metalifere. Ar trebui să mergem înspre munţi. Poate că pe acolo vom găsi si arbori care să ne poată da lemn de prelucrat, pentru a nu mai fi obligaţi să distrugem pădurile care ne-au mai rămas - şi doar ştii că nu mai sînt multe! Poate vom descoperi animale folositoare, sau huilă, mai ştiu eu ce? Poate chiar un ţinut fără hydre. Este puţin probabil ca ele să se depărteze prea mult de mlaştini.

- Cită gazolină crezi că vei consuma?

- Cît consumă cel mai bun camion?

- 22 litri la sută. Incărcat şi pe teren accidentat, poate să ajungă pînă la 30.

- Să admitem că aş lua cu mine 1200 de litri. Aceasta mi-ar da posibilitatea să explorez împrejurimile pe o rază de 2000 de kilometri. Nu mă voi depărta atît de mult, dar trebuie să ţinem seama şi de ocoluri.

- Cîţi oameni îţi trebuiesc?

- Şapte împreună cu mine. Mă gîndesc să-1 iau pe Beltaire, pe care 1-am învăţat cum să recunoască principalele minereuri. Apoi pe Michel, dacă vrea să meargă...

- Bineînţeles că vreau! Am să pot face în sfîrşit astronomie „pe teren".

- Tu îmi vei fi folositor mai ales pentru a stabili coordonatele şi pentru ridicările topografice.

Cît despre ceilalţi membri, voi mai vedea.

Cu unanimitate, mai puţin un vot, acela al lui Charnier, proiectul meu fu adoptat de Consiliu. Chiar a doua zi, Estranges puse lucrătorii să înceapă la un camion lucrările de transformare cerute de mine. Se alese un camion cu fiecare din cele două roţi dinapoi, duble. Geamurile, fiind prea fragile, fură înlocuite cu plăci de plexiglas, provenit din rezervele Observatorului. Sistemul de închidere al uşilor lui fu întărit cu plăci de duraluminiu, ele putînd la nevoie să astupe şi geamurile, Se făcu o deschidere în despărţitura dintre postul de conducere şi platformă; platforma la rîndul ei fu lărgită şi transformată în spaţiu locuibil: arcade puternice de oţel fură acoperite cu plăci groase de duraluminiu. Intr-o cupolă situată în partea de sus fu aşezată una din mitralierele de 20 mm, pivotarea ei fiind obţinută printr-un sistem de pedale.

Mai luarăm cu noi în plus: 50 de rachete de l m şi 10 lungime cu o bătaie mare şi două puşti mitraliere, plus 4 mitraliete. Mitraliera fu aprovizionată cu 800 de lovituri, puştile mitraliere cu cîte 600 fiecare, mitraliatele cu cîte 400 fiecare. 6 rezervoare suplimentare de cîte 200 litri fiecare, conţineau gazolina noastră. Şase cuşete suprapuse în grupe de trei, o măsuţă pliantă, lăzi pline cu alimente, care ne serveau în acelaşi timp şi de scaune, instrumente, explozivi, unelte, un rezervor cu apă potabilă, un mic post de emisie recepţie umpleau spaţiul redus din interior, şi cel de sub acoperiş. Partea locuibilă era luminată de două becuri şi trei ferestre ce puteau fi astupate ermetic. Un soi de creneluri ne permiteau să tragem focuri stînd la adăpost în camion. Pe acoperiş, în jurul cupolei, fură aşezate 6 cauciucuri noi. Motorul fu revizuit în întregime şi am avut astfel la dispoziţia mea acest camion ca pe un instrument de temut destul de puternic, bine înarmat, putînd sfida şi înfrunta hydrele şi dîndune posibilitatea, graţie

carburanţilor ce posedam, să străbatem 4000 de kilometri, iar în provizii aveam hrană pentru 25 zile. La probele făcute la drum obţinurăm cu uşurinţă o medie de 60 km pe oră. Pe teren accidentat nu trebuia să ne bizuim a depăşi mai mult de 30.

Eu mă ocupam, în acelaşi timp, să-mi alcătuiesc echipajul. El trebuia să cuprindă :

Un şef de misiune şi geolog : Jean Bournat,

Un şef militar: Breffort.

Un zoolog şi botanist: Vandal.

Un navigator: Michel Sauvage.

Un prospector: Beltaire.

Un mecanic-radio: Paul Schoeffer.

Acesta din urmă, fost mecanic navigant de aviaţie, era un prieten de-al lui Louis.

Nu ştiam pe cine să aleg pe ultimul loc. Aş fi luat cu noi din toată inima pe Massacre, dar prezenţa lui era cel puţin tot atît de indispensabilă în sat. Lăsai lista necompletată pe masă, Cînd mă re-întorsei acasă, pe listă se afla notat cu scrisul energic al Martine: Bucătar şi infirmier: Martine Sauvage.

Cu toate rugăminţile mele şi acelea ale fratelui ei, a fost imposibil s-o facem să renunţe la hotărîrea ei de a merge cu noi.

Deoarece era robustă, curajoasă, si excelenta ochitoare la tir, nu am fost prea supărat de a trebui să cedez, îndeplinindu-i dorinţa. Eram de altfel convins că „tancul" nostru ne oferea maximum de securitate.

Ne făcurăm ultimele preparative. Fiecare îşi aşează cum putu cele cîteva cărţi şi obiecte personale pe care voia să le ia cu el. Fiecare îşi luă în primire cuşeta. Intre ele era o distanţă de cel puţin 0,60 m. Martine o luă pe cea mai de sus, în dreapta, iar eu pe cea mai de sus, în stingă. Aveam sub mine cuşetele lui Vandal şi a lui Breffort, iar ea pe acelea a lui Michel şi Beltaire. Schoeffer trebuia

să doarmă pe bancheta din faţă, cabina fiind destul de încăpătoare pentru înălţimea lui de 1,60 m. Deoarece riscam ca temperatura să devie înăbuşitoare, instalarăm încă un ventilator. O trapă, ce se deschidea alături de cupolă, ne permitea să urcăm pe acoperiş. Dar la cea mai mică primejdie toată lumea trebuia să se retragă înăuntru, imediat

Ne ocuparăm locurile, într-o dimineaţă, la răsaritul soarelui albastru. Eu mă aşezai la volan, cu Michel şi Martine alături de mine; Vandal, Breffort şi Schoeffer se urcară pe acoperiş. Beltaire la postul de mitralior, în turelă, ţinînd legatura cu mine prin telefon. Mă asigurasem dinainte că fiecare dintre noi, inclusiv Martine, putea conduce maşina, ştia să tragă cu mitraliera şi să repare orice pană mai uşoară. După ce strînsesem mîna prietenilor noştri şi îmbrăţişai pe unchiul şi pe fratele meu, pusei motorul în mişcare. Merserăm în directia castelului. In turelă, Beltaire flutură mult timp mîna, ca răspuns la batista Idei.

Eram exaltat şi fericit, cîntînd cît mă ţinea gura. Trecurăm de ruine, merserăm de-a lungul căii ferate şi pe drumul cel nou pe care-1 construisem - mai degrabă o pistă decît un drum - ajunserăm la mina de fier. Avui satisfacţia să găsesc pe cei ce făceau de pază la posturile lor. Cîţiva muncitori mergeau încoace şi încolo, înainte de a începe lucrul, alţii mîncau. Schimbarăm cu ei semne de prietenie. Apoi începurăm să mergem pe cîmpie, printre ierburile telluriene. La început, văzurăm ici-colo plante terestre. Ele dispărură repede. După o oră, trecurăm de ultimele făgaşuri ale recunoaşterilor noastre anterioare şi ne afundarăm în necunoscut. Un vînt uşor dinspre apus îndoia vîrfurile vegetaţiei, care se culca sub camion cu un trosnet blînd. Pămîntul era tare, foarte neted. Fără sfîrşit se întindea savana cenuşie. Cîţiva nori albi - nori „obişnuiţi", remarcă Michel - pluteau spre sud.

- In ce direcţie mergem? întrebă Michel, care îşi aranjase pe o etajeră mică instrumentele de care avea nevoie pentru îndeplinirea rolului lui de navigator.

Cu toate că inversat în raport cu cel al Pămîntului, vîrful compasului care pe Pămînt indica nordul, aici arăta sudul, magnetismul pe Tellus este constant şi busolele noastre funcţionau perfect.

- Mai întîi drept spre sud şi apoi spre sud-est. In felul acesta vom înconjura mlaştina. Cel puţin sper acest lucru. Apoi înspre munţi.

La prînz făcurăm popas. Luarăm prima noastră masă „la umbra camionului", cum zise Schoeffer - umbră aproape inexistentă. Din fericire sufla un vînticel blînd. Pe cînd beam veseli un pahar de vin bun, ierburile se unduiră şi o enormă „viperă" apăru. Fără şovăire, ea se îndreptă în grabă şi-şi înfipse mandibulele drept în cauciucul stîng al roţii din faţă, care scoase imediat un şuierat caracteristic.

- Lua-o-ar dracu, înjură Paul, care sări în camion şi reveni înarmat cu o secure, urmărit de strigătele lui Vandal.

- Nu mi-o distruge! El izbi în bestie cu atîta furie, încît o tăie în două şi fierul securii se îngropa în pămînt pînă la coadă. Noi ne tăvăleam de rîs.

- Nu ştiu dacă ea va fi găsit acest soi de pradă gustoasă, zise Michel, forţîndu-se să-i desfacă mandibulele. Trebui să se folosească de un cleştişor. După ce demontarăm cauciucul, văzurăm că sucul digestiv al acestui animal era atît de puternic încît pînza era topită şi cauciucul ros.

- Scuzaţi, zise Michel întors spre resturile animalului; cred că dacă vă lăsam, aţi fi fost în stare să mîncaţi tot cauciucul!

Plecarăm din nou şi merserăm cu 25 - 30 km în medie pe oră. Cînd se lăsă noaptea, eu fiind mereu la volan, făcusem 300 km şi în scurtele noastre

incursiuni spre stînga ne convinserăm că mlaştina continua să se întindă pînă aici. Abia a doua zi, pe la ora 3 dimineaţa, după o noapte întreagă, puturăm schimba direcţia, fără să întîlnim altceva decît ierburi cenuşii, rari arbuşti şi cîteva rîpe pe care trebuirăm să le înconjurăm. In depărtare se profilau munţii spre care ne îndreptam. Cu puţin înainte de ora 10, vremea se schimbă şi în timpul popasului de prînz, ploaia duduia pe suprafeţele de duraluminiu. Luarăm masa înăuntru în camion, destul de înghesuiţi. Ploaia era atît de violentă, încît întuneca vizibilitatea şi luai hotărîrea să rămînem pe loc pînă ce ea va înceta. Intredeschiserăm geamurile ca să pătrundă aerul curat şi răcoarea şi, unii culcaţi în cuşete, alţii stînd în jurul mesei, discutarăm. Eu eram pe jumătate culcat pe bancheta din faţă, cu Michel şi cu sora lui alături de mine, stînd în pragul uşii de comunicaţie cu interiorul. Michel şi cu mine fumam pipă, ceilalţi ţigări. Din fericire aveam plantaţii de tutun în sat, în afară de proviziile abundente şi îl putusem planta altă dată fără să fi prins de veste controlorii tereştri ai Regiei!

Ploaia dură 17 ore. Cînd ne deşteptarăm din somn, ea mai dura încă, deşi slăbise mult şi cei ce vegheaseră ne afirmară că ea nu încetase nici un moment.

Intregul şes era acoperit de apă ca de o pelicula încet absorbită de humus. Cînd Michel porni motorul, camionul patină înainte de a porni. La sfîrşitul celei de a treia zi, după ce străbătusem 650 km, ajunserăm în apropierea munţilor. Coline orientate spre sud-vest si nord-est îngustau orizontul. Şi între două din ele aveam să fac o descoperire de cea mai mare importantă.

Era seară. Ne oprisem la poalele unui deluşor roşcat, pe care vegetaţia luase locul pămîntului gol, argilos. Avînd cu mine arma, mă depărtasem puţin de ceilalţi. Pe cînd rătăceam, privind din timp în timp spre cer, eram năpădit de gînduri. Mă

întrebam dacă legile geologiei terestre erau aplicabile şi pe Tellus. Tocmai ajunsesem la concluzia afirmativă, cînd băgai de seamă că de cîtva timp eram cuprins de o senzaţie abia perceptibilă, nedesluşită, dar pe care o mai cunoscusem. Mă oprii pe loc. Eram în faţa unei mici mlaştini, uleioase, în care vegetaţia era foarte săracă, abia cîteva tufe gălbejite, înconjurate de reflexe irizate. Avui o tresărire: aici mirosea a petrol!

Mă apropiai. Băşici gazoase urcau la suprafaţă într-un mic golfuleţ. De cum apropiai chibritul ele luară imediat foc, dar aceasta nu era o dovadă, căci s-ar fi putut să fie vorba aci pur şi simplu de gaze de mlaştină. Dar irizările? După toate aparenţele aci se afla un zăcămînt de petrol, probabil la foarte mică adîncime. Studiai locul cu multă atenţie. Stratul de argilă care forma colina era aci înlocuit printr-o rocă negricioasă, şistoasă. La 100 de metri de acolo, această rocă se sprijinea de o bară de calcar alb: toate aparenţele unei falii. Această constatare mă îngrijoră. Petrolul putea să urce de-a lungul acestei despicături şi, în orice caz, era posibil ca zăcămîntul să se piardă. Sau el se afla foarte aproape de suprafaţă, în orice caz, se găsea petrol pe Tellus şi vom găsi noi desigur mijlocul de a-1 exploata! însemnarăm cu grijă locul, pe itinerariul nostru, şi înconjurarăm pe la sud un lanţ de munţi - ar trebui să spun mai bine de coline înalte, căci ele nu depăşeau 800 metri înălţime. Erau lanţuri calcaroase, puţin erodate, probabil foarte tinere, într-un bloc rostogolit, descoperii cochilia unei fosile, destul de analogă unui brahiopod terestru. Toate vieţuitoarele de pe Tellus nu erau deci - sau nu fuseseră - atît de complet lipsite de armătură ca hydrele. Vegetaţia era mereu la fel de monotonă: ierburi cenuşii şi ,,arbori" verzi-cenuşii. In timpul popasurilor, Vandal transforma masa în laborator şi microtomul nu şoma. Dar pînă atunci nu făcuse descoperiri

senzaţionale. Celulele plantelor erau analoage cu acelea ale vegetalelor terestre cu toate că erau adesea polinucleare. Aceste plante nu aveau inflorescenţă, ci grăunţe asemănătoare acelora ale pteridospermelor din era primară pe Pămînt.

De îndată ce înconjurarăm colinele, văzurăm în depărtare un puternic lanţ de munţi, încununaţi de vîrfuri înzăpezite. Cel mai înalt dintre ei era îndeosebi de frumos. El izbea privirea prin altitudinea lui enormă. Se înălţa negru ca noaptea, cu un acoperămînt de zăpadă ca o pălărie pe vîrf, conic, regulat, ridicîndu-se drept din cîmpie. Era probabil vulcanic. Noi îl botezarăm cu numele de „Muntele întunecat".

Merserăm drept spre el. Michel făcu cîteva măsurători şi printr-un calcul simplu, deduse înălţimea lui. El fluieră :

— 12 km şi 700, cu aproximaţie!

— 12 km! Dar atunci e mai înalt decît Everestul din...

— Cu peste 3000 de metri mai înalt, da!

- Cum se face că îi putem distinge atît de bine vîrful? Ar trebui să fie deasupra norilor.

— Pentru că nu sînt nori. Norii par a fi destul de rari pe Tellus!

— Dar cînd plouă! Aminteşte-ţi ploaia de alaltăieri!

— Şi totuşi, probabil că plouă cu mult mai des decît crezi tu. Această vegetaţie nu trăieşte fară apă!

Inainte de a ajunge la poalele vîrfului, ne lovirăm de un obstacol serios. Solul cobora şi în fundul unei văi largi zărirăm un rîu. El era mărginit de o vegetaţie dinţată, care ni se dovedi a fi mai apropiată de arborii tereştri decît tot ce cunoscusem noi pînă aci. Ele aveau chiar şi inflorescenţe pe care Vandal la apropie de conurile unora dintre gimnosperme.

Cum să trecem rîul? Nu era prea lat - cam 200 de metri - dar repede şi adînc. Apele lui erau negre, în amintirea ţinutului meu natal, îl botezai „Dordogne". Părea puţin probabil ca undele lui atît de repezi să convină hydrelor, totuşi noi luarăm precauţiuni. Urcarăm în susul apei, sperînd să găsim un punct de trecere mai accesibil. Intr-adevăr, spre seară îi găsirăm punctul de izvorîre. Rîul părea că ţîşneşte gata format dintr-o faleză calcaroază. Nu ne-a fost uşor să trecem cu camionul prin acest loc stîncos care forma aci ca un pod: era plin de vegetaţie şi pietroaie stîncoase, şi tăiat de rîpe. Revenind în josul rîului, de-a lungul celuilalt mal, merserăm spre Muntele-întunecat. Printr-o iluzie optică, ni se păruse că el face parte din lanţul de munţi, în realitate el se înălţa în depărtare cu mult înaintea lor, masă gigantică, acoperită de lavă neagră de bazalt şi alte roci. Aceasta îmi păru a fi dovada unei schimbări recente a originei profunde a magmei răspîndite de acest vulcan, căci aceste lave fluide nu dau un relief abrupt. Mari revărsări de topitură de felspat potasic de origină vulcanică îi brăzdau baza. Şi aproape de una dintre ele făcui o descoperire uimitoare: într-o grămadă de sfărîmături găsii o lamă ascuţită, tăiată în formă de frunză de laur, absolut analogă cu acelea pe care strămoşii noştri le făcuseră pe Pămînt, în cursul epocii solutreene!

IV

SWISS-II

Luai deoparte pe Vandal, pe Michel şi pe Breffort şi le arătai descoperirea mea.

- Eşti sigur, întrebă Michel, că nu este cumva un joc al naturii?

- Absolut sigur. Priveşte forma generală, retuşările. Este exact corespondentul unei lame solutreene.

- Sau al unor piese din feldspat potasic de origine vulcanică, provenind din America şi pe care le-ai fi putut vedea la Muzeul Omului, dacă 1-ai fi vizitat, adăugă Breffort.

- Deci, reluă Michel, trebuie să admitem, că sînt oameni pe Tellus.

- Nu-i absolut sigur, zise Vandal. Inteligenţa poate înflori în forme diferite de a noastră. Pînă acum, fauna telluriană nu are nimic terestru.

- Bineînţeles, faptul că vărul meu şi tovarăşii lui au găsit umanoizi pe Marte, nu este un motiv că din aceştia să se afle şi aici!

- Nu s-ar putea oare, reluă Michel, ca aci să fie vorba de foşti locuitori ai Pămîntului, ca şi noi, dar care, neavînd la dispoziţia lor aceleaşi mijloace ca şi noi, să se fi reîntors la epoca de piatra?

- Nu cred. Nu am cunoscut pe Pămînt decît cîţiva oameni care să ştie tăia piatra în maniera preistorică. Şi, crede-mă, fabricarea unei atari piese presupune o îndemînare care nu se dobîndeşte decît după un antrenament de foarte mulţi ani. In orce caz, să fim atenţi şi să-i punem la curent şi pe ceilalţi!

Astfel şi făcurăm. Pusei să fie verificate atît farurile cît şi singurul nostru proiector fixat în cupola mobilă. Pentru a face faţă oricărei eventualităţi, garda de noapte fu dublată, şi eu intrai în primul schimb, împreună cu Michel. El se urcă în turelă, iar eu luai loc pe bancheta din faţă şi trecui ţeava unei puşti-mitralieră printr-un crenel, cu încărcătorul gata pregătit, apoi aşteptai. După un moment, chemai pe Michel la telefon.

- Este mai bine să ne vorbim din timp în timp, asta ne va împiedica de a aţipi. Dacă vrei să-ţi fumezi pipa, vezi, fii atent ca să nu se zărească de afară flacăra brichetei.

- Am înţeles. Dacă observ ceva te anunţ imediat si...

Afară, foarte aproape, răsună un ţipăt straniu şi puternic. Părea un răget, o gîlgîială şi se termina cu un fluierat oribil, care îţi zgîria nervii. Simţii că înţepenesc. Saurienii uriaşi din epoca secundară trebuie să fi avut asemenea glas. Ne aflam oare într-o regiune populată cu tyranosauri? In microfon, Michel îmi suflă:

- Ai auzit?

- Desigur!

- Ce dracu mai poate fi şi asta? Să trag?

- Nu, pe viaţa ta! Taci!

Ţipătul straniu se înălţă din nou, şi mai aproape încă. In dosul unui boschet de arbori văzui, la palida lumină a astrului Selene, mişcîndu-se ceva enorm. Cu răsuflarea tăiată introdusei un încărcător în puşca mitralieră. Trosnitura produsă mi se păru asurzitoare în liniştea totală din jur. Cu o uşoară scîrţîitură, turela se învîrti. Desigur că Michel văzuse şi el dihania şi se pregătea să tragă, în liniştea ce se aşternu, auzii sforăiturile lui Vandal. Cît trebuiau să fie de obosiţi cu toţii, de nu i-au deşteptat cele două răgete! Pe cînd mă întrebam dacă nu ar fi trebuit să sun alarma pentru luptă, forma se mişcă şi ieşi din dosul arborilor. In lumina slabă, întrezării un spate crenelat, nişte labe scurte şi groase, un cap
cornut turtit şi foarte lung. Ceva bizar în mersul ei îmi atrase atenţia. Bestia avea 6 picioare! Măsura cam vreo 25 - 30 de metri în lungime şi 5 - 6 metri în înălţime. Cu degetul pipăii piedica, verificînd ca arma mea să fie pregătită pentru tir, dar nu riscai să apăs degetul pe trăgaci, de teamă să nu scap vreo rafală din nervozitate.

- Atenţie. Fii gata, dar nu trage, zisei eu.

- Ce mai poate fi şi scîrbăciunea asta?

- Nu ştiu. Atenţie!

Monstrul se mişcase. El venea spre noi. Capul lui avea coarne rămuroase ca acelea ale elanului, lucind în lumina lunii. Mergînd încet, jumătate alunecînd, jumătate tîrîndu-se, el trecu în umbra pilcului de arbori si apoi îl pierdui din vedere. Fuseseră nişte clipe groaznice. Cînd monstrul reapăru, era şi mai departe şi se topi încetul cu încetul în noapte. Un „uf" îmi ajunse la ureche prin telefon. Eu răspunsei la fel.

- Execută un tur de orizont, zisei eu.

După scîrţîitul pedalelor, înţelesei că Michel executa ceea ce îi cerusem. Deodată un „ah" înăbuşit' ajunse pînă la mine.

- Vino încoace!

Mă urcai pe scară, strecurîndu-mă lîngă Michel, de cealaltă parte a mitralierei.

- Drept în faţa ta, colo, departe.

La căderea nopţii, în acea direcţie noi văzusem o faleză. Pe acea faleză, acum, scînteiau puncte luminoase, uneori mascate de ceva.

- Focuri! în grote! Să ştii că acolo trăiesc cioplitorii de obsidiană (feldspat potasic, de natură vulcanică) !

Ramaserăm acolo, ca hipnotizaţi, privind din timp în timp de jur împrejur. Cînd după cîteva ore, soarele roşu răsări, noi ne mai aflam încă acolo.

- De ce nu ne-aţi deşteptat? se văicărea Vandal. Cînd te gîndeşti că tocmai eu n-am văzut acel animal!

- Nu e frumos din partea voastră, adăugă şi Martine.

- M-am gîndit să o fac, zisei eu. Dar atîta timp cît animalul era aci n-am vrut să risc zăpăceala unei deşteptări bruşte, să vă văd sărind în sus speriaţi, şi după aceea, ei bine, dihania plecase. Acum, Michel şi cu mine vom dormi puţin. Vandal şi Breffort,
preluaţi voi schimbul. Inutil să vă recomand ca să fiţi cu ochii în patru. Să trageţi numai în caz de

necesitate absolută. Tu, Charles, zisei eu lui Breffort, ia cea de a doua puşcă-mitralieră şi urcă-te în turelă. Nu te servi de mitralieră decît dacă nu poţi face altfel. Muniţiile sînt relativ rare. Dar dacă este necesar, nu ezita. Este cu desăvîrşire interzis oricui să iasă afară din camion. De cum răsare Helios, deşteaptă-mă.

Nu dormirăm decît o oră! Rafale de împuşcături şi plecarea bruscă a camionului mă deşteptară din somn. Intr-o clipită sărisem din pat şi mă pomenii cu Michel pe jumătate adormit că sare şi el jos, peste mine. Prin uşa de comunicare văzui pe Paul la volan, şi spatele lui Vandal, aplecat peste o puşcă-mitralieră, în timp ce Martine îi dădea încărcătoarele. In spate, Beltaire, cu cea de a doua puşcă-mitralieră lîngă el, privea afară cu ochiul lipit de crenel. Turela se învîrtea în toate direcţiile şi mitraliera grea trăgea rafale de cîte 4 sau 5 gloanţe.

- Michel, aprovizionează mitraliera!

Trecui în faţă.

- Ce s-a întîmplat? De ce sîntem în mers?

- Iarba e incendiată!

- Asupra cui trageţi?

- Asupra acelora care au dat foc ierbii.

- Priveşte, iată-i!

Deasupra ierburilor înalte, întrezării o siluetă vag omenească, care fugea cît putea de repede.

- Călăreţi?

- Nu, centauri!

Ca pentru a confirma expresia de care se servise Vandal, una din acele creaturi apăru pe o movilă pleşuvă la o sută de metri. La prima vedere, apariţia evoca într-adevăr legenda: ea măsura cam doi metri înălţime, avea un corp cu patru picioare, lungi, fine. Perpendicular pe acest corp se ridica un trunchi aproape omenesc, cu două braţe lungi. Capul era chel. Pielea lui brună lucea ca o castană indiană, abia ieşită din coaja ei ţepoasă. Acea fiinţă

ţinea într-o mînă un mănunchi de beţe. Apucă un băţ cu mîna dreaptă, alergă spre noi şi îl zvîrli cu putere.

- O suliţă, spusei eu mirat.

Arma se înfipse în pămînt la o adâncime de cîţiva metri, trosni sub roţi: un ţipăt de spaimă veni din fundul camionului.

- Dă viteză mai mare, hai mai iute! Focul se întinde!

- Mergem cu maximum de viteză: 55 km pe oră, spusei eu. Focul e departe de aci?

- Numai la 300 de metri. Vîntul îl împinge spre noi.

Merserăm drept înainte. „Centaurii" dispăruseră.

- Cum s-au petrecut faptele? întrebai eu pe Martine.

- Tocmai vorbeau despre fiara pe care o văzuseră̆ţi voi doi astă-noapte, cînd Breffort semnală lui Vandal că în spatele nostru se aprinseseră focuri. Abia se dăduse această veste că vreo 100 din aceste fiinţe apărură. Ei au început să arunce în noi
cu suliţe. Unii dintre ei, au chiar şi arcuri, cred. Noi le-am răspuns şi am plecat. Asta e tot.

- Focul se întinde, strigă Beltaire. E la 100 de metri de noi!

Fumul întuneca peisajul în dreapta. Pale de ierburi aprinse zburau deasupra camionului, aprinzînd alte focare secundare, care trebuiau evitate.

- Incearcă să dai o viteză mai mare, Paul.

- Dar mergem cu maximum de viteză. Cu 60 pe oră. Şi dacă o osie se rupe...

- Ei bine, vom fi arşi de vii. Dar osiile vor ţine.

- La stînga, Paul, la stînga, strigă Breffort. Pe pămîntul gol!

Schoeffer vira, şi după cîteva minute, mergeam pe o vastă întindere stearpă, goală, din argilă roşiatică. Munţii erau aproape, şi Helios răsărea.

Privii la ceas; între momentul cînd mă culcasem şi clipa de faţă, se scursese abia o oră şi jumătate.

Situaţia noastră era acum mai bună. Ne aflam pe o suprafaţă goală, avînd o circumferinţă de mai mulţi kilometri, probabil. Cu armamentul nostru intact, eram de temut. Apăraţi de blindajul camionului nostru, nu ne temeam pentru noi de săgeţi, nici
de suliţe, ci doar pentru cauciucuri. Puţin cîte puţin focul încercui insula noastră salvatoare, ne depăşi în partea stîngă. In faţa focului alergau un val întreg de animale bizare. Vandal scoborî pe pămînt şi captură cîteva. Foarte variate ca formă şi ca mărime
de la cele cît un chiţcan pînă la cele cît un dulău - ele prezentau toate o caracteristică comună, prezenţa a şase labe. Numărul ochilor lor varia între trei si şase.

In dreapta noastră, focul, întîlnind poate o vegetaţie mai umedă, se opri. In stîngă ne întrecuse cu mult... El atinse un pîlc de arbori, care trosniră şi se aprinseră cu atîta violenţă de parcă ar fi fost stropiţi cu benzină. Un urlet înspăimîntător se auzi. O (formă enormă ţîşni dintre copacii în flăcări şi veni, legănîndu-se, drept spre noi, în goana mare. Era animalul de astă-noapte, sau fratele lui din aceeaşi rasă, care trebuie să-şi fi avut vizuina în stufăriş. La 500 de metri de noi el se opri, pe pămîntul gol.

Privindu-1 de departe, putui să-1 examinez în amănunţime. Forma sa generală - în afară de cele şase labe - era aceea a unui dinosaur. Spinarea crenelată se prelungea printr-o coadă lungă, zbîrlită, cu ţepi.

Pielea sa de un verde strălucitor era solzoasă, capul, lung de vreo trei-patru metri, înarmat cu numeroase coarne, dintre care două erau ramificate, poseda trei ochi, doi laterali şi unul frontal. Pe cînd se întorcea să-şi lingă o rană, îi

văzui dinţii enormi ascuţiţi, o limbă lungă roşietică în botul violaceu.

Apoi apărură zece „centauri" înarmaţi cu arcuri. Ei începură să ciuruie monstrul cu săgeţi. Bestia se năpusti asupra lor. Cu o minunată supleţe, ei o evitară, mişcările lor erau vii şi graţioase şi viteza cu care fugeau întrecea pe aceea a unui cal în galop. Ea le era de altfel necesară, monstrul desfăşurînd o agilitate remarcabilă pentru greutatea lui. Priveam cu toţii, zguduiţi puternic de această vînătoare epică, ezitînd să intervenim. Ar fi fost şi greu să tragem fără să lovim, pe vînători, care se învîrteau în jurul prăzii. Tocmai voiam să dau ordin să pornim la drum, cînd drama se desfăşură sub ochii noştri. Unul din „centauri" alunecă. Botul enorm îl apucă şi-1 sfărîmă.

- Inainte! Fiţi gata să trageţi!

Ne năpustirăm cu viteză moderată pentru a putea manevra mai bine. Oricît de bizar ar putea părea; aceasta, nu cred că „centaurii" să fi observat prezenţa noastră înainte ca noi să fi ajuns la. mai puţin de 100 de metri de ei. Ei ne zăriră atunci şi abandonară imediat atacul împotriva monstrului, regrupîndu-se cîte trei! Pe măsura ce noi înaintam ei se retrăgeau, lăsîndu-ne faţă în faţă cu fiara. Trebuia să evităm cu orice preţ să fim izbiţi de fiară, căci izbitura ei ne-ar fi sfărîmat.

- Foc, strigai eu.

Monstrul se năpustea asupra noastră. Cu toate ca era ciuruit de gloanţe şi de obuze perforante, nu se opri. Schoeffer vira brusc cu o violentă răsucire a volanului spre stingă. Mi se păru că animalul alunecă în dreapta, o lovitură de coadă ne turti blindajul. Imediat, întoarsă spre fiară, mitraliera continuă să tragă. Bestia vru să revină asupra noastră, se clătină, apoi deodată se prăbuşi nemişcată, moartă. De la distanţă „centaurii" priveau cu atenţie toate acestea.

Monstrul nu mai mişca. Cu mitralierele în miini coborî împreună cu Michel şi Vandal. Martine vru să vină şi ea dar îi interzisei aceasta. Şi bine făcui! Căci abia puserăm piciorul pe pămînt că „centaurii" ne şi atacară, scoţînd ţipete şuierătoare de „SSWI ! SSWI !" O puşcă-mitralieră bubui, apoi se opri, blocată poate. Mitraliera trase şi ea de două ori. Deja, asediatorii veneau asupra noastră. Rafalele noastre fură mai eficace. Trei „centauri" ucişi se rostogoliră la pămînt; alţi doi, răniţi, fugiră. O ploaie de săgeţi se abătu asupra noastră fără să ne atingă. Apoi avu loc lupta corp la corp. După ce descărcarăm puştile-mitraliere în ei, traserăm cu revolverele. Abia luasem în mînă revolverul, că mă simţii apucat pe la spate şi dus. Eram cuprins de braţe puternice şi finut lipit de un trunchi uleios care răspîndea un miros acru de grăsime rîncedă. Aveam braţele lipite de corp, ţinînd încă revolverul în mîna stingă. Auzii împuşcături, dar nu mă putui răsuci. Părnîntul gol răsuna sub picioarele răpitorului meu. Imi dădui seama că dacă nu mă eliberam repede din strînsoare, eram pierdut. Vreo treizeci de „centauri" îi soseau în ajutor. Cu o sforţare violentă, putui să mă desfac din strînsoarea duşmanului meu, să mă răsucesc şi să-mi degajez braţul drept. Trecui revolverul în mîna dreaptă şi trăsei cinci gloanţe în capul celui ce mă ducea cu el. Mă rostogolii la pămînt pe jumătate ameţit. Cînd mă ridicai, ceilalţi ajunseseră la 300 de metri de mine, şi camionul sosea cu toată viteza, dar cu armele amuţite, începui să alerg spre camion fără prea mare speranţă de a putea scăpa de urmăritori. Eram inundat de un lichid portocaliu şi lipicios, sîngele „centaurului". Auzeam din ce în ce mai aproape galopul urmăritorilor mei. Respiraţia mi se tăia, un junghi în coastă îmi sfîşia pieptul. Prin deschizătura turelei văzui pe Michel care îmi făcea semne desperate cu braţele.

„Prea tîrziu", gîndii eu. De ce nu trag ei oare? Deodată înţelesei: nu puteau trage fără să rişte să mă rănească. Brusc mă culcai la pămînt, mă întorsei în direcţia inamicului. Mai aveam încă trei gloanţe în armă. Abia atinsesem pămîntul că primele obuze
şuierară trecînd pe deasupra mea, şi dădură peste cap vreo zece inamici. Ceilalţi se îngroziră, se opriră. Doi continuări totuşi să vină asupra mea; îi împuşcai de la zece metri.

Camionul se opri, cu un scîrţîit de frîne, aproape de mine, cu uşa deschisă. Sării înăuntru. Un potop de săgeţi trosniră, izbindu-se de uşe şi zgîriind plexiglasul de la geamuri. Unul din aceste proiectile trecu printr-un crenel şi se înfipse vîjîind în spătarul banchetei. Traserăm din nou şi cei cîţiva supravieţuitori fugiră. Eram stăpîni pe cîmpul de luptă. Michel coborî din turelă.

- Ei bine, prietene, ai scăpat ca prin urechile acului! De ce naiba nu te-ai culcat la pămînt mai devreme?

- Crezi că mi-a venit în minte?! Nu avem pagube?

- Vandal a fost rănit la braţ de o săgeată în timpul luptei. Nu va păţi nimic... dacă ea nu este otrăvită. Breffort a examinat vîrful săgeţii, şi ne asigură că nu e otrăvită.

- Ce fiinţe infernale!

- Incotro mergem acum?

- Să ne întoarcem să-1 vedem pe Goliatul pe care 1-am doborît.

Michel, Vandal şi cu mine coborîrăm pentru a doua oară să examinăm monstrul, cît şi cadavrele „centaurilor" rămase pe primul cîmp de luptă. După Vandal, platoşa Goliatului, cum numirăm noi pe monstru, era dintr-o materie apropiată de chitina insectelor terestre, dar destul de diferită de ea. In orice caz, ea era dură şi noi stricarăm dinţii de la ferăstrăul nostru pentru metale, pînă să reuşim să desfacem unul din coarnele ramificate,

pe care Vandal voia să-1 ia cu el. Fotografiarăm animalul, cît şi pe centaurii morţi. Mai aveam cîteva filme încă pentru Leika mea, şi le foloseam cu multă zgîrcenie.

„Centaurii" sau, după cum îi numirăm noi, după ţipătul lor - si tot astfel se numesc ei înşişi între ei - *„Swiss-ii"* erau nişte creaturi stranii. Aveau corpul aproape cilindric, 4 picioare fine cu copite tari şi mici, o coadă scurtă cornoasă. Acest corp se îndoaie brusc în partea din faţă pentru a forma un tors (trunchi) aproape uman, cu două braţe lungi terminate cu mîini avînd fiecare cîte 6 degete egale, dintre care 2 opozabile. Capul sferic, chel, lipsit de urechi exterioare, ele fiind înlocuite cu o membrană întinsă pe deasupra unei cavităţi, are trei ochi de un cenuşiu palid, dintre care cel mai mare este situat în mijlocul frunţii. Gura este larg despicată şi are dinţii ascuţiţi ca la reptile. Nasul, lung, moale, legănîndu-se ca o trompă, atîrnă în faţa gurii. Vandal a disecat sumar pe unul dintre ei. Creierul este complicat şi voluminos, protejat de o capsulă chitinoidă. Osatura este mineralizată, dar suplă. Deşi foarte îndepărtaţi de noi, ei ne erau incomensurabil mai aproape decît hydrele. Unele cadavre erau calde încă. Trunchiul nu închidea decît doi plărnîni mari, analogi cu ai noştri, dar mai simpli, inima cu 4 cavităţi, stomacul şi celelalte viscere fiind închise în partea orizontală a corpului. Sîngele, gros, era de culoare portocalie.

- Acestea sînt nişte fiinţe pe care sîntem obligaţi să le numim umane, zise în sfîrşit Vandal. Ele cunosc focul, cioplesc piatra, şi fabrică arcuri. Pe scurt, ei sînt inteligenţi. Ce păcat că am intrat în felul acesta în relaţii cu ei!

Pornirăm din nou la drum, nu fără a fi notat că în afară de armele lor - un arc şi suliţe cu vîrf de obsidiană cu meşteşug ascuţite - *Swiss-ii* purtau, în jurul părţii verticale a corpului lor, un fel de brîu din fibre vegetale, măiestrit împletite, de care atîrnau saci mici din acelaşi material, plini de

obiecte de feldspat potasic, ce aminteau în mod ciudat uneltele din Paleoliticul nostru superior uman. Pentru înnoptat aleserăm o porţiune de cîmpie cu desăvîrşire lipsită de ierburi şi arbori. Aceste stranii spaţii dezgolite erau destul de dese şi mă convinsei că se datorau naturii solului, un fel de latirită perfect sterilă. Oricărei cauze s-ar datora, ea servea scopurilor noastre. Oprirăm camionul în susul unei pante lungi, spre a fi la adăpost de o posibilă slăbire a demarorului. Toate aceste precauţii se dovediră inutile. Noaptea trecu fără alarmă, abia tulburată de răgetul îndepărtat al unui Goliat. Dimineaţa totuşi Michel mă deşteptă, şi avea o înfăţişare ce dezvăluia preocuparea.

- Priveşte! îmi zise el, arătîndu-mi barometrul.

Acesta, în loc de cei 91 de centimetri de mercur cu care eram obişnuiţi, abia atingea 76.

- Am impresia că vom avea o vreme ciudată în curînd !

- Eşti sigur că nu se datoreşte altitudinii?

- Aseară marca 90.

Apoi, chemîndu-mă la geamul din stînga:

- Priveşte munţii.

„Munţii Necunoscuţi", către care mergeam, dispăruseră în ceaţă. Inspre apus pluteau nori negri cenuşii.

- Nu putem rămîne aci, hotărîi eu. înainte. Tre buie să găsim un adăpost natural.

Paul luă volanul. Aşezîndu-se, privi orizontul şi lăsă să-i scape un fluierat de uimire.

- Primejdie, asta e, la dracu! N-am mai văzut aşa ceva de la taifunul din sudul Atlanticului!

Tot apusul devenise de un cenuşiu de plumb, sinistru. Contrastul era uimitor, între răsărit, unde soarele ce răsărea strălucea cu toate focurile lui, şi această oribilă culoare care acoperea cu repeziciune cerul.

- Ia-o spre stînga, spusei eu. Cu cît vom fi mai sus, pe înălţimi, cu atît mai puţin ne vom teme de inundaţie.

Gonirăm înspre sud-vest, peste cîmpia pustie. Norii ajunseseră acum aproape la zenit. Deodată, mari şi zgomotoase, căzură primele picături de ploaie. In timp ce sus pe munte vîntul fugărea norii, pe cîmpie el era inexistent. O căldură înăbuşitoare stagna aci. Lăsînd pe Michel alături de şofer, eu mă urcai, urmat de,, Martine, în turelă, de unde speram să descopăr vreun adăpost. Pentru a ne apropia mai repede de munţi, tăiarăm de-a curmezişul în-tîi spre sud apoi spre sud-est. Terenul urca domol. Ploaia continua, cu picături mari la intervale. Cu bubuituri surde, furtuna creştea la apus. Ne apropiam de o faleză unde, în lumina din ce în ce mai lividă, ni se păru că sînt săpate mai multe adăposturi. Mai aveam pînă la ea doi lungi kilometri. Şi deodată, izbucni furtuna. Vîntul ne izbi camionul, care se clătină. Auzii pe Paul înjurînd şi simţii cum întorcea brusc volanul ca să ne readucă pe drumul cel bun. Ploaia se năpusti cu puternice suliţi lungi, măturate de vînt. Faleza ni se părea mai depărtată sau mai apropiată, după cum vîntul dădea la o parte sau lăsa să cadă perdeau de ploaie. Cu un zgomot asurzitor bubui tunetul. Noaptea era aproape totală, brăzdată doar de fulgere mari de un violet orbitor. Trebuii să basculez mitraliera în interior şi să închid deschizătura, în curînd ne fu imposibil să vorbim fără să ţipăm, atît de asurzitor şi de neîntrerupt bubuia tunetul.

Camionul înainta cu mare greutate. Solul lichefiat nu mai oferea sprijin cauciucurilor, care patinau. Vîntul nu bătea continuu, dar sufla în rafale bruste, îngreunînd mult conducerea maşinii. Nu puturăm depăşi, fără primejdie, viteza de 10 kilometri pe oră. Fulgerele păreau că palpită minute întregi; apoi o bună bucată de timp fu ca o fantasmagorie de fulgere şi întuneric din care răsărea şi dispărea alături de mine faţa palidă şi înfricoşată a Martinei. Cînd mă aplecam şi priveam în jos sub picioarele mele, vedeam

interiorul camionului. La masă, Breffort scria jurnalul de bord şi Vandal îşi punea în ordine notiţele. Nu-l putui descoperi pe Beltaire. Pînă la urmă îi zării piciorul atîrnînd afară din cuşetă. Iar cînd ridicam capul, în contrast cu calmul din interior, universul îmi părea şi mai dezlănţuit. Vîntul şi ploaia se înverşunau. Fulgerele îmi arătau acoperişul şi capota şiroind de apă de parcă ar fi ieşit din mare. Antena vibra, întinsă gata să se rupă. In intervalul dintre tunete auzeam şuieratul ei ascuţit.

- Ei bine, strigai eu, asta zic şi eu că e furtună, nu glumă.

- E măreţ, răspunse Martina.

Era într-adevăr un spectacol măreţ cu toate că era înspăimîntător. Mai fusesem eu surprins de atîtea furtuni în munte, pe Pămînt, dar nu mai văzusem niciodată ceva care să se asemene cu aceasta, în violenţă şi frumuseţe. Pe cînd trăsnetul căzuse la numai două sute de metri de noi, strigai lui Michel:

- Ce face barometrul?

- Coboară într-una!

- Sosim. Văd adăposturi. Aprindeţi farurile!

Faleza era aproape de tot. Merserăm de-a lungul ei două, trei minute pînă să găsim o ridicătură pe un teren suficient de neted, adăpostire naturală pentru camion. Temîndu-ne de o întîlnire cu *Swiss-ii* sau cu vreun Goliat - pusei din nou mitraliera în baterie, gata de atac şi un val de aer rece şi umed pătrunse înăuntru o dată cu zgomotul ploii. Adăpostul era gol şi în curînd camionul fu la loc uscat, protejat de un acoperămînt de stîncă gros de mai mult de treizeci de metri. Il aşezarăm cu faţa spre exterior, apoi coborîrăm. Beltaire al cărui rînd era, stătea de pază lîngă mitralieră.

Adăpostul măsura cam vreo cincizeci de metri în lungime, douăzeci de metri în înălţime şi douăzeci si cinci de metri în adîncime. Dacă pe alocuri apa se strecura de-a lungul boltei, curgînd

şiroaie, în alte părţi vinele stîncii îndeplineau rolul de streaşină şi solul era uscat. Intr-un colţ, cenuşă şi unelte din feldspat potasic, resturi de oase, ne dovedeau că *Swiss-ii* locuiseră aci, nu de mult. Trebuia deci să veghem. Găsirăm, de asemenea, ascunse cu grijă într-o adîncitură, blocuri de feldspat potasic şi rezerve de lemn uscat.

Era poale o imprudenţă din partea noastră, dar aprinserăm un foc în spatele camionului. Luarăm masa de prînz lîngă foc şi cutiile de conserve golite măriră grămada de rămăşiţe pe care le părăsiseră aci *Swiss-ii.*

- Mă întreb ce figură vor face prietenii noştri „centaurii", zisei eu, cînd vor găsi aceste tinichele caraghioase.

- Mai ales dacă vor privi etichetele, adăugă Michel.

O cutie de cirnaţi avea pe etichetă în policromie portretul "mătuşei Irma", sub înfăţişarea unei planturoase bucătărese.

- Işi vor face o părere jalnică despre arta noastră, interveni Martine.

Toate aceste replici fură ţipate pentru a domina zgomotul de cataractă al apelor.

Michel, luînd locul lui Beltaire lîngă mitralieră, eu îl mobilizai pe acesta din urmă, punîndu-1 să sape, împreună cu Breffort şi cu mine, o mică tranşee pentru cercetări, în solul adăpostului. Voiam să ştiu dacă fusese locuit la diverse epoci. Munca noastră fu recompensată prin descoperirea, în pămîntul nisipos, a două straturi de cenuşe şi de resturi, groase fiecare de douăzeci de centimetri. Amîndouă straturile ne dădură la iveală aceeaşi industrie, diferită de aceea a Sunss-ilor actuali, după cît ne puteam da noi seama. Ea era mai grosolană, neconţinînd vîrfuri în formă de „frunze de lauri", ci numai vîrfuri cioplite pe o singură faţă. Desgroparăm şi un schelet de *Swiss,* bine conservat, dar nu ne-am putut da seama dacă fusese înmormîntat aci, sau omorît de o surpare.

Mai descoperirăm de asemenea multe oseminte diferite, dintre care unele s-ar fi putut să fi aparţinut unor Goliaţi.

Trei din aceste animale, de talie relativ mică - ei nu depăşeau zece metri în lungime - veniră chiar să ne viziteze spre sfîrşitul după-amiezii. Nepoliticoşi, refuzarăm să-i primim şi-i trimiserăm în ploaie. Deoarece insistau, trăserăm şi omorîrăm unul dintre ei. Ceilalţi doi o luară la fugă.

Ploaia mai dură încă două zile întregi, cu scurte întreruperi. Ne trecurăm acest timp cu săpăturile, neavînd ce face altceva. Săpai mai adînc tranşeea mea. In locul nisipului din straturile superioare, găsii pături de dărâmături calcaros-angulare, formate sub un climat diferit, desigur cu mult mai rece. Tellus trebuie să fi cunoscut, ca şi Pămîntul, perioade glaciare şi îmi promisei să caut în munţi vechile morene. Un lot de pietre cioplite şi de oseminte luară loc în camion, nucleul unui viitor muzeu.

In dimineaţa celei de a treia zile, soarele răsări pe un cer limpede, curat. Trebuirăm totuşi să mai aşteptăm, în unele locuri adînciturile erau pline de apă, iar în altele, pămîntul muiat era transformat în noroi pînă la cincisprezece sau douăzeci de centimetri adîncime. Din fericire se porni un vînt puternic, ceea ce grăbi evaporarea. Profitarăm de acest repaus forţat, pentru a lua contact prin radio cu Consiliul. Făcurăm legătura prin fonie. Unchiul meu fu cel care ne răspunse, îi spusei despre descoperirea existenţei Sunss-ilor şi despre indiciile că se află petrol pe Tellus. In schimb el ne informă că, de cîteva zile, hydrele zburau regulat pe deasupra teritoriului, fără să atace însă. Cu ajutorul rachetelor, ei doborîseră vreo cincizeci. Inştiinţai atunci Consiliul că noi aveam să mergem mai departe, spre sud-vest şi apoi ne vom înapoia. Camionul era în bună stare, ne mai rămăsese mai mult de jumătate din carburanţi, muniţiile şi hrana

erau încă abundente. Făcusem pînă atunci 1070 de kilometri.

De îndată ce pămîntul fu îndeajuns de uscat, plecarăm. După puţin timp, întâlnirăm un alt rîu, pe care îl numii „Vezere". Mai puţin important decît Dordogne, el se strimta uneori pînă la cincizeci de metri. Problema de a-1 traversa era grea, căci apele lui umflate de recenta furtună curgeau repezi şi adînci. Aveara să-1 trecem totuşi, dar în condiţii care-mi dădură fiori.

Urcînd de-a lungul cursului său, ajunserăm în dreptul unei cascade. Vezere cădea aci de la mai mult de treizeci de metri înălţime. Cercetarea împrejurimilor mă făcu să mă gândesc la o falie care înseamnă în topografie în afară de cascadă şi o faleză. Avurăm norocul să găsim la cîţiva kilometri o pantă practicabilă pentru vehiculul nostru şi revenirăm perpendicular pe rîu exact în sus de cascadă. Ne întrebarăm cum să facem ca să trecem. Atunci o idee îndrăzneaţă şi înfricoşătoare îi veni în minte lui Michel. Arătîndu-mi o stîncă lată şi netedă care ieşea din apă la vreo zece metri de ţărm, apoi altele distanţate de la 5 la 6 metri pînă la celălalt mal:

- Iată pilonii podului. Nu ne mai rămîne decît să facem podişca.

Il privii cu gura căscată.

- Si cu ce?

- Se găsesc pe aici arbori de zece, douăzeci de metri înălţime. Avem topoare destule, cuie şi frînghii. Unii arbuşti sînt destul de flexibili pentru a ne servi pentru legături.

- Nu crezi că e prea riscant?

- Dar expediţia noastră nu este şi ea riscantă?

- Fie. Să ne sfătuim şi cu ceilalţi.

Breffort fu de părere că acest proiect era realizabil.

- Trebuie îndrăzneală, bineînţeles, dar am făcut noi lucruri şi mai grele!

Ocrotiţi de camion, patrulînd în timp ce Vandal făcea de gardă la mitralieră şi Martine era la volan, noi ne transformarăm în tăietori de pădure. După ce doborîrăm trunchiurile de copaci, îi curăţarăm şi apoi grosolan ciopliţi ei fură tîrîţi de camion la vreo cincizeci de metri în sus de cascadă.

Acum greul cel mare era că trebuia dus unul din capete pe prima stîncă. Căutam mijlocul de a o face cînd văzui pe Michel că se dezbracă.

- Doar n-ai să te duci înot?

- Ba da! Leagă-mă cu o frînghie. Voi intra în apă aici şi mă voi lăsa dus de ea pină la stîncă.

- Eşti nebun! Ai să te îneci!

- N-avea grijă! Am fost campion universitar de 100 metri. Repede, pînă nu mă vede soră-mea. Sînt sigur de mine, dar n-are rost să-i dau emoţii.

De cum fu în apă, el înotă cu putere spre mijloc, pînă ajunse cam la zece metri de mal. Apoi se lăsă dus de apă. Breffort şi cu mine ţineam de capătul frînghiei pe care el şi-o petrecuse în jurul mijlocului. La cîţiva metri de stîncă, luptă în mod sălbatic împotriva curentului care-l tîra spre prăpastie. Reuşi totuşi, fără prea multă greutate, să se agate de marginea stîncii. Dintr-o sforţare se ridică sus.

- Brr! Cît e de rece! ne strigă el în zgomotul apelor. Legaţi trunchiul la un capăt de frînghia mea şi la celălalt de frînghia pe care o să o ţineţi voi! Aşa ! Foarte bine! Acum aruncaţi-l în apă! Ţineţi bine, nu-l lăsaţi să fugă la vale!

Trunchiul enorm se sprijini cu un capăt de stîncă, cealaltă extremitate, menţinută de frînghia noastră, răzăluia celălalt mal. Nu fără mari sforţări îi ridicarăm capătul sus pe mal. Apoi Paul, Breffort şi cu mine traversarăm pe el, rîul; Paul şi cu mine încălecîndu-l şi cu picioarele în apă; Breffort în picioare la cinci metri de cascadă, zicînd că el nu poate suferi să-si ude picioarele. Capătul trunchiului fu pus pe stîncă, fixat cu crampoane de oţel. Pusesem prima grindă a podului nostru.

Reîncepurăm aceeaşi manevră şi pentru a doua grindă, înainte de a se însera, trei din ele erau fixate. Noaptea întrerupse sforţările noastre. Eram obosit, Michel şi Paul erau frînţi, dar Breffort arăta destul de bine. Făcui prima gardă cu el, pînă la miezul nopţii. A doua fu asigurată de Vandal şi Beltaire, a treia de Martine singură, după răsăritul lui Sol. Dimineaţa reluarăm lucrul. A doua zi toate grinzile erau fixate la locul lor şi noi călcarăm cu piciorul pămîntul de pe celălalt mal. Ne trebuiră patru zile pentru a pune podeaua podului. Şantierul nostru era pitoresc, vremea frumoasă şi răcoroasă, lumina era plăcută, vie chiar în amurg, iar noi eram veseli. In ultima zi, la masa de prînz, destupai două sau trei sticle de vin vechi, şi aceasta ne ridică optimismul la culme. Eram la desert, pe care-l luam pe iarba cenuşie, afară din camion, cînd o ploaie de săgeţi se abătu asupra noastră. Din fericire nimeni nu fu atins, dar unul din cauciucuri fu străpuns. Aveam o puşcă-mitralieră alături de mine, mă culcai la pămînt şi începui un foc infernal în direcţia din care veniseră săgeţile: dinspre un grup de copaci la vreo patruzeci de metri. Avui satisfacţia să văd că un mare număr dintre *Swiss-ii* care ţîşniră de acolo erau răniţi. Atacul lor încetă imediat.

Mai puţin veseli de data aceasta - căci am fi putut fi ucişi cu toţii - podeaua fu repede terminată şi camionul, cu prudenţă condus de Paul, o porni pe pod. Nu, niciodată, vreun inginer care a construit cel mai mare viaduct din lume nu a fost atît de mîndru ca noi, că am putut trece pe celălalt mal... şi nici atît de fericit.

Noaptea sosi fără incidente, înainte de apusul soarelui, alesei drumul pe care aveam să mergem a doua zi în direcţia sud, către un munte, care, deşi mai puţin înalt decît Muntele întunecat, avea totuşi 3000 de metri înălţime. La miezul nopţii, fiind de gardă, zării în apropiere de vîrful muntelui un punct luminos. Era oare şi acesta tot un vulcan?

Lumina sa stinse. Adevărul însă îmi apăru cînd lumina se aprinse din nou mai jos. Era o semnalizare cu ajutorul focurilor! Mă întorsei.

In spatele rîului Vezere, pe coline, străluceau alte focuri.

Destul de îngrijorat, împărtăşii observaţiile mele lui Michel, care mă înlocuia.

- Este într-adevăr plicticos! Dacă *Swiss-ii* fac o mobilizare generală, ne vom afla într-o situaţie grea, cu tot armamentul nostru superior. Ai remarcat că nu se tem de armele de foc? Iar muniţiile noastre nu sînt inepuizabile...

- Eu ţin totuşi să mergem pînă la acest „Munte-Semnal". Numai pe munte - sau foarte aproape de el - vom putea găsi minereu. Vom face numai un raid rapid...

Dimineaţa, înainte de a porni mai departe, trebuirăm să schimbăm cauciucul găurit în ajun de săgeţile *Swiss-ilor* a cărui spărtură se tot mărea. De cum pornirăm, pămîntul urca pe nesimţite, apoi terenul deveni văluros brăzdat, tăiat de rîuri pe care cu mare greutate le puturăm trece. Intr-o mică vale văzui filoane verzui întar-o faleză. Era garnierită, un minereu de nikel destul de bun. Valea ni se dezvălui de o bogăţie minieră prodigioasă, şi seara aveam probe de nikel, crom, cobalt, mangan şi fier, dar şi, lucru nepreţuit, o excelentă huilă ce se afla aproape de suprafaţă, în vine groase.

- Iată, aci vom aşeza noi centrul nostru meta lurgic, zisei eu.

- Da, dar aci mai sînt şi *Swiss-ii,* obiectă Paul.

- Vom face ca americanii timpurilor eroice. Pămîntul pare fertil. Ne vom bate, dacă va fi necesar, în timp ce vom cultiva pămîntul şi vom exploata minele. Oricum, încă din cea de a doua zi a călătoriei noastre, n-am mai văzut hydre de loc. Acest fapt compensează pe celălalt.

- Fie, zise Michel. Ura pentru Cobalt-City! Dificultatea cea mare va fi transportarea

întregului nostru material pînă aci.

- Vom reuşi. Va trebui, mai întîi, să exploatăm petrolul, şi asta nu va fi aşa de uşor.

Virarăm spre nord, apoi spre apus. La şaizeci de kilornetri de acolo, descoperii un zăcămînt de bauxită.

- Hotărît lucru, regiunea aceasta este paradisul prospectorilor, zise Martine.

- Am avut noroc. Să sperăm că el va dura, răspunsei eu, gîndindu-mă stăruitor la altceva.

Incă de dimineaţă, mă întrebam dacă nu ne-ar fi posibil să facem o alianţă cu *Swiss-ii* sau măcar cu unii dintre *Swiss-ii.*

Era foarte probabil că existau mai multe triburi, care se luptau între ele. Noi am fi putut profita de aceste rivalităţi. Primul lucru ce aveam de făcut era să luăm legătura cu ei, în alt chip decît cu împuşcături.

- Dacă vom mai avea de luptat cu Swiss-ii, zisei eu cu glas tare, ne-ar trebui cel puţin un prizonier.

- Pentru ce? întrebă Paul.

- Ca să învăţăm limba lor, sau pentru a-i învăţa pe ei limba noastră. Asta ne-ar putea fi de mare folos!

- Credeţi oare că pentru asta merită să ne riscăm viaţa? întrebă Vandal, care, evident, abia aştepta să-i studieze pe *Swiss-i.*

Le expusei planul meu. Intîmplarea avea să mă ajute să-mi realizez proiectele. A doua zi, furăm opriţi la puţin timp după plecarea noastră de o pană de automobil. In timp ce Paul o repara, asistarăm la o scurtă bătălie între trei *Swiss-ii* roşii-brun, din specia pe care o cunoşteam, şi vreo alţi zece, mai mici, cu pielea neagră lucitoare. Cu toata eroica apărare, care costă viaţa a cinci atacanţi, cei roşii fură învinşi de ceilalţi, mai numeroşi, învingătorii începură atunci să-i ciopîrţească bucăţi, bucăţi, neştiind că noi îi vedem.

Trăsei o rafală cu mitraliera şi ei fugiră, lăsînd trei morţi dintre ai lor. Trecui de cealaltă parte a

boschetului de vegetaţie, care ne ascunsese de ochii lor. Unul dintre *Swiss-ii* roşii, care nu murise, încercă să fugă, de cum ne văzu. Dar căzu jos repede: avea cinci săgeţi în picioare.

- Scumpul meu Vandal, încearcă să-1 salvezi !

- Voi face tot posibilul, deşi nu le cunosc anatomia decît în chip foarte rudimentar. Cu toate acestea, zise el după ce-1 examina, rănile îmi par a fi uşoare.

Swiss-ul nu mai mişca, cei trei ochi ai săi erau închişi. Dar dilatarea ritmică a pieptului său ne dovedea că trăieşte. Vandal se puse pe lucru ca să-i scoată săgeţile, cu ajutorul lui Breffort, care fusese student în medicină, înainte de a se specializa în antropologie.

- Nu îndrăznesc să-1 anesteziez. Nu ştiu dacă i-ar rezista inima!

In tot timpul operaţiei Simss-ul nu mişcă de loc. El tresărea doar. Breffort îi făcu pansamentele care se pătară cu galben. Il transportarăm în camion. Nu era prea greu - 70 de kilograme poate - evalua Michel. Ii făcurăm un fel de divan din ierburi şi cuverturi, în tot timpul transportării lui, el ţinu ochii închişi. De îndată ce pana fu reparată, plecarăm din nou. La zgomotul motorului *Swiss-ul* se agită, speriat, şi pentru întîia oară, vorbi. Silabele pe care le pronunţa erau ca un clămpănit, bogate în consoane şuierate, curios ritmate. El vru să se ridice, şi trebuirăm să ne unim trei ca să-1 putem ţine, atît de mare forţă avea. Corpul lui dădea impresia în acelaşi timp de duritate şi supleţe, încetul cu încetul se linişti. Plecarăm de lîngă el şi, aşezîndu-mă la masă, scrisei cîteva note pentru jurnalul meu personal. Fiindu-mi sete, îmi turnai un pahar cu apă. Auzii o exclamaţie înăbuşită scoasă de Vandal, şi mă întorsei. Pe jumătate ridicat în sus, *Swiss-ul* întindea mîna.

- Vrea să bea, zise Vandal.

Ii întinsei paharul. El îl privi un moment cu neîncredere, apoi bău. Incercai o experienţă.

Turnai mai departe apă şi, repetai „apă".

Cu o iuţeală a minţii surprinzătoare, el înţelese imediat, şi repetă şi el „apă".

Ii arătai un pahar gol: pahar. El repetă: „fahar". Eu băui o înghiţitură şi zisei: „a bea". El repetă: „a bea". Mă întinsei pe o cuşetă, luai poziţia somnului, şi zisei: „a dormi". Cuvîntul îmi fu deformat în „a tormi". Arătîndu-mă pe mine însumi zisei : Eu. El imită gestul meu : Vzlik. Eram încurcat. Voia el să-mi dea o traducere a cuvîntului „eu" în limba lui, sau acesta era numele lui? Conchisei în favoarea celei de a doua ipoteze. Credea probabil ca pe mine mă cheamă Eu.

Vrînd să duc experienţa mai departe, spusei atunci: „Vzlik a dormi". El răspunse: „Apă a bea". Eram cu toţii uluiţi. Această fiinţă dădea dovadă de o inteligenţă extraordinară. Ii turnai un pahar de apă pe care el îl bău pe nerăsuflate. Aş mai fi continuat lecţia dacă Vandal nu mi-ar fi atras atenţia că *Swiss-ul* era rănit şi probabil istovit. De fapt el ne spuse fără să-1 întrebăm ceva: „Vzlik a tormi" şi adormi după puţin timp.

Vandal jubila.

- Inzestraţi cu inteligenţă cum sînt, vom putea să-i învăţăm multe din procedeele noastre tehnice!

- Da, zisei cu îndoială şi cu îngrijorare. Şi peste cincizeci de ani, ei ne vor împuşca cu puştile noastre! Nu, eu nu merg atît de departe. Dar cu siguranţă că ne vor fi preţioşi, dacă ne putem, alia cu ei.

- La urma urmei, interveni Breffort, noi i-am salvat viaţa.

- După ce am ucis atîţia din rasa lui, poate chiar din tribul lui.

- Dar ei ne-au atacat primii!

- Eram pe teritoriul lor. Dacă ei vor război... Ne vom afla, *mutatis mutandi,* în poziţia în care s-ar fi aflat Cortez dacă aztecii nu s-ar fi temut de armele lui de foc şi de caii lui. In sfîrşit, să-1

îngrijim bine! El este o şansă ce nu trebuie neglijată.

Trecui în faţă. Michel conducea, cu Martine alături de el.

- Tu ce gîndeşti, Martine, despre toate acestea?

- Că ei sînt primejdios de inteligenţi.

- Asta este şi părerea mea. Dar din alt punct de vedere, mă simt mai uşurat. Nu mai sîntem singurele fiinţe gînditoare pe această lume de aci.

- Mie mi-e totuna, zise Martine. Căci aceştia nu sînt oameni.

- Evident. Tu ce părere ai, Michel?

- Nu ştiu. Aştept. Dar iată la stinga un pîlc de arbori. Probabil încă un rîu de trecut!

- Dar văd arbori şi în dreapta. Ei se întîlnesc. Aceasta ne face să presupunem că aci este o confluenţă.

Şi, într-adevăr, ne aflam pe o limbă de pămînt între două rîuri.

Cel din stînga, nou pentru noi, fu numit Drone. Cel din dreapta era Vezere sau Dordogne? Eu înclinam pentru cea de a doua ipoteză, din cauza lăţimii lui: 300 de metri cel puţin.Rîul părea adînc. Apele lui curgeau lenevoase, cenuşii şi întunecate. Se însera.

- Vom face popas aci. Locul ăsta este uşor de apărat.

- Poate fi considerat şi ca o cursă perfectă, zise Ereffort.

- Nici o cale pentru retragere, într-adevăr, adăugă Vandal.

- O forţă armată, capabilă de a ne tăia retragerea, poate fi capabilă tot atît de bine să ne şi nimicească. Aici, nu vom avea decît o parte de supra

vegheat, ceea ce ne-ar permite, în caz de atac, să putem concentra focul tuturor armelor noastre. Mîine vom cerceta ce posibilităţi avem pentru a trece rîul.

Această seară a rămas în amintirea mea, ca cea mai blîndă din toată durata expediţiei noastre, cel

puţin în prima ei parte. Luarăm cina pe iarbă, înainte de apusul soarelui. Vremea era blîndă. Dacă nu am fi avut armele şi silueta stranie a lui Vzlik alături de noi, ne-am fi putut crede pe Pămînt, în excursie.

Ca şi pe planeta noastră natală, soarele, înainte de a apune, desfăşură o feerie de aur, purpură şi chihlimbar. Cîţiva nori roz pluteau rătăcind leneş pe cer, foarte sus. Mîncasem cu toţii cu mare poftă, inclusiv Vzlik. Rănile lui erau pe cale de a se cicatriza. El părea că apreciază îndeosebi pesmeţii de mare şi carnea de vită. Dar, dorind să guste din vin, îl scuipă repede cu mare scîrbă.

- Ei nu par să aibă pentru alcool gustul pe care-l aveau sălbaticii noştri, remarcă Vandal.

Soarele apuse. Cele trei lune reunite pe cer, dădeau destulă lumină pentru ca să putem citi. Apucînd o pînză de cort făcută sul, îmi aranjai din ea o pernă şi mă întinsei, cu spatele pe pămînt, cu ochii pierduţi în constelaţiile care acum ne deveniseră cunoscute. Cerul acesta era cu mult mai bogat în stele decît acela al Pămîntului. Cu pipa aprinsă, mă lăsam dus de gînduri, ascultînd cu o ureche distrată lecţia de franceză pe care Vandal şi Breffort o predau Swiss-ului. Martine se lungi şi ea alături de mine în stînga, iar Michel în dreapta, Beltaire şi Schoeffer, descoperind că au aceeaşi pasiune pentru şah, jucau pe un carton desenat cu creionul, cu figuri pe care şi le sculptaseră ei singuri. Pe jumătate aţipit, apropiai capul Martinei de braţul meu. Auzeam vag vocea şuierată a *Swiss-ului* repetînd cuvintele, cît şi replicile, la intervale, ale jucătorilor de şah şi, pe legea mea, sforăiturile lui Michel.

Un răget uriaş bubui. Mă ridicai. La cinci sute de metri de noi, o cireada numeroasă de animale veneau să se adape. Fără să fie atît de mari ca Goliaţii, ele aveau pînă la opt metri în lungime şi patru în înălţime. Botul lor foarte alungit şi clătinător, curbura spatelui lor, coada scurtă, labele

masive, cu toate că necorespunzătoare cu numărul lor, ne sugerau la fel ca şi răgetul lor, elefanţii. Ei se aliniară pe mal şi, îndoind labele dinainte, băură apă. Vandal, arătîndu-i cu degetul, făcu spre *Swiss* o mină întrebătoare.

- „Assek", zise acesta din urmă. Apoi, deschizînd gura făcu gestul de a mesteca.

- Presupun că el vrea să ne spună că sînt bune de mîncat, zise biologul.

Noi le privirăm cum se adăpau. Priveliştea sub razele celor trei lune era splendidă. Gîndeam că destinul îmi oferise, tocmai ceea ce visasem adesea în calmul laboratorului, viziunea marilor energii primitive. Martine, emoţionată, privea şi ea. O auzii murmurînd: „un pămînt virgin..."

Animalele plecară. Minute întregi se scurseră.

- Dar asta ce o mai fi? întrebă brusc Beltaire, lăsînd şahul, el, pe care spectacolul animalelor ce se adăpau nu-1 putuse face să-î părăsească.

Mă întorsei spre punctul indicat de el. O siluetă bizară se mişca pe o ridicatură de pămînt, conturat de lună. Felul mersului ei, puternic, încordat, felin, ne indica o fiară sălbatică. Mai degrabă mică — 1,50 m înălţime, totuşi făcea impresia de a avea o forţă extraordinară. I-o arătai Stmss-ului. El fu imediat apucat de o agitaţie febrilă şi începu să ne vorbească cu volubilitate. Văzînd că nu-1 înţelegeam, el făcu gestul de a întinde arcul, şi arătă armele noastre zicînd de nenumărate ori: „Bisir! Bisir!" Din mimica lui trăsei concluzia că animalul era foarte primejdios. Fără prea multă grabă - fiara era departe, la două sute de metri de noi - pusei un încărcător la puşca-mitralieră. Ceea ce se întîmplă atunci fu de o repeziciune de neînchipuit. Animalul sări, sau mai degrabă păru că-şi ia zborul. La prima săritură, făcuse mai bine de treizeci şi cinci de metri. Şi se năpustea din nou, îndreptîndu-se direct asupra noastră. Martine scoase un ţipăt. Ceilalţi se ridicară în mare grabă. Trăsei o rafală la noroc, şi nu o putui atinge. Fiara

se pregătea pentru cea de a treia săritură a ei. Lîngă mine, o altă puşca-mitralieră trosni, descărcată de cine ? Trăsei din nou fără succes, golind tot încărcătorul. Michel, lungit alături de mine, mi-1 înlocui imediat.

- In camion. Repede! strigai eu, trăgînd totuşi mereu.

Intrezării pe Beltaire şi pe Vandal ducînd pe *Swiss.*

- E rîndul tău, Michel.

Trasă din camion, o rafală razantă de obuze de 20 mm trecu pe deasupra noastră, în direcţia monstrului. Probabil că fusese atins, căci se opri. Numai eu mai rămăsesem pe cîmp. Sării în camion, trîntii uşa după mine. Michel îmi luă puşca-mitralieră din mîini, îi trecu ţeava prin crenel şi trase. Cartuşele goale sunau pe duşumea. Privii înăuntru. Toţi erau acolo, în afară de Martine.

- Martine!

- Aici, îmi răspunse ea, între două rafale de mitralieră.

Michel se dădu înapoi, cu repeziciune, urlînd :

- Ţineţi-vă bine cu mîinile de orice!

O zguduitură teribilă scutură camionul. Arcadele de oţel trosniră, bombîndu-se spre interior. Fui aruncat peste Vandal şi primii peste mine greutatea celor 83 de kilograme ale lui Michel. Duşumeaua se clătină şi am crezut că adăpostul nostru se va răsturna. Mitraliera tăcuse, lumina electrică se stinsese. Cu mare greutate, Michel reuşi să se ridice şi aprinse lampa de buzunar.

- Martine! strigă el.

- Sînt aici. S-a sfîrşit. Inaintează puţin, uşa din spate este blocată.

Cadavrul animalului zăcea lîngă camion. Primise în corp douăzeci şi unu de gloanţe de mitralieră, dintre care cinci explozive şi murise probabil în timpul săriturii. Capul, sfărîmat, era

groaznic şi teribil cu colţii săi lungi de treizeci şi cinci de centimetri.

- Oare cum s-au petrecut faptele? Tu eşti singura care ai văzut totul.

- Foarte simplu. Cînd ai intrat, ultimul, fiara se oprise. Am tras în ea toată încărcătura. Atunci ea a sărit cu furie. M-am pomenit în josul scării. M-am urcat din nou şi am văzut-o moartă lîngă camion.

Vzlik se tîrîse pînă la uşă.

- Vzlik, zise el. Apoi făcu gestul de a întinde un arc şi arătă două degete.

- Ce face? Pretinde că el ar fi ucis două fiare din acestea cu săgeţile lui?

- Nu este imposibil, mai ales dacă săgeţile vor fi fost înmuiate într-o otravă foarte violentă, răspunse Breffort.

- Dar ei nu întrebuinţează otravă la săgeţile lor! Din fericire, căci altfel Vandal nu ar mai fi fost poate azi printre noi.

- Probabil că ei nu-şi otrăvesc decît săgeţile de vînătoare. Existau pe Pămînt triburi care considerau necinstită întrebuinţarea săgeţilor otrăvite în război.

- Ei bine, dacă se mai găsesc mulţi ca ăsta în ţinutul Cobalt-City, zise Beltaire, ţinînd piciorul pe monstrul mort, vom avea mari necazuri de îndurat. Tare aş vrea să-i văd pe domnii vînători de tigri de pe Pămînt. Ce sărituri! Şi ce vitalitate! Ce dinţi şi ce gheare, continuă el, examinînd labele.

- Nu cred ca aceste fiare să strălucească prin inteligenţă, zise Vandal. Mă întreb unde ar putea fi adăpostit creierul într-un craniu atît de turtit.

- Bine spuneai tu mai înainte, murmurai către Martine: un pămînt virgin cu atracţiile sale... şi cu riscurile sale... Dar, cu ocazia aceasta, trebuie să te felicit pentru îndemînarea ta la mitralieră.

- Trebuie să răsfrîngi aceste laude asupra lui Michel, care a voit ca să fac ani de zile exerciţii de tir, pretinzînd că asta foloseşte întotdeauna, de n-ar fi decît pentru educarea nervilor.

- Nici nu visam, bineînţeles, pe atunci, că va trebui să te foloseşti de cele învăţate în astfel da împrejurări, zise el surîzînd.

V
INTOARCEREA

A doua zi dimineaţă, după o noapte roşie, scurtă şi calmă, hotărîrăm să trecem rîul. Construirăm o plută mare, lucrare care ne luă şase zile întregi, în timpul cărora văzurăm numeroase animale, dar nu fiare sălbatice. Gustarăm pentru prima oară din carnea telurianã. Un animal mic, miniatură a „elefanţilor", ne procură friptura chiar din prima seară. Nu mîncarăm decît foarte puţină şi cu teamă, neştiind dacă această carne nu era cumva toxică, sau pur şi simplu neasimilabilă pentru noi. La gust, ea amintea carnea de viţel, niţel mai roşie. Vzlik, aproape vindecat, mîncă cu lăcomie. Nu am avut nici unul dintre noi tulburări digestive şi pînă la reîntoarcerea noastră în zona hydrelor, variarăm astfel hrana noastră, consumînd totuşi numai cantităţi mici, de fiecare dată. In schimb, nu îndrăznirăm să gustăm din fructele arborilor doborîţi de noi pentru fabricarea plutei, fructe cu care *Swiss-ul* se delecta. Acum el putea să meargă cîte puţin şi părea a se fi obişnuit de-a binelea cu noi. Vocabularul lui începea să-i permită a exprima idei simple.

Trecerea rîului avu loc fără greutăţi. Recuperarăm cuiele şi frînghiile de pe plută, apoi coborîrăm de-a lungul rîului timp de două zile. Rîul se lăţea, aci formînd suprafeţe aproape lacustre, aci săpînd o albie adîncă printre coline. Observai că el rămînea mereu adînc fără a fi repede. Malurile lui fremătau de viaţă. Zărirăm turme masive de „elefanţi", Goliaţi izolaţi sau perechi, cit şi numeroase alte forme, uriaşe sau mici. In două rînduri vazuram in depărtare „tigrosauri". Acest nume, inventat de Beltaire pentru fiara care ne atacase, fu adoptat, cu toate protestările lui Vandal, care ne atrase foarte just atenţia că el nu ţinea nici de tigri şi nici de saurieni. Dar, aşa cum bine spunea Michel, esenţialul era ca să înţelegem despre ce fiară era vorba şi puţin importa în fond dacă numele cunoscut al animalului era acela de tigrosaur, leviathan, sau... x,y,z.

Apele găzduiau nenumărate forme acvatice, dintre care nici una nu se apropia îndeajuns de mal, ca s-o putem vedea bine.

A doua zi către seară, plouă. Camionul nostru gonea mereu pe cîmpia unde rîurile şi pîraiele erau mărginite de pilcuri de arbori. Temperatura se apropia de 35° la umbră la prînz, dar scădea către seară, coborînd la 10°.

In zorii celei de a treia zi, după o noapte tulburată de urletele Goliatilor, zărirăm o coloană de fum departe spre sud, de cealaltă parte a Dordognei. Era oare o aşezare *Swiss-ă* sau un foc de ierburi? Solul deveni accidentat, colinele joase ne obligară la ocoluri. După ce trecurăm de ultima, aerul părea îmbibat de un miros înţepător şi puternic ca acela al Atlanticului.

- Marea este aproape, zise Beltaire.

El ne-o şi semnală în curînd, din vîrful turelei în care stătea. Peste cîteva minute o văzurăm cu toţii. Ea era de un verde închis şi agitată. Vîntul sufla dinspre apus, şi valurile se spărgeau încununate de

spumă. Coasta era stîncoasă, dar la cîţiva kilometri spre sud, Dordogne se termina printr-un estuar nisipos.

Ne oprirăm pe o plajă din pietre, gnais şi granit, la cîţiva metri de valuri. Vandal sări jos şi începu să exploreze acest paradis al biologilor, care este o coastă marină. In apă forfotea o întreagă faună inedită, unele forme fiind apropiate ca aspect de formele terestre, altele total diferite. Descoperirăm cochilii goale, semănînd cu enorme scoici sau, cum li se mai spunea pe Pămînt, scoici de Midia. Unele măsurau mai mult de trei metri în lăţime. Altele, cu mult mai mici, erau încă fixate pe stîncă. Cu greu, Michel dezlipi una şi i-o aduse lui Vandal. "Vietatea dinăuntru se dovedi mai apropiată de Brachiopodele terestre decît de moluştele lamelii-branchii. Departe în mare apăru un spate negru între două valuri, apoi dispăru cufundîndu-se în apă.

- Tare doresc să fac o baie, zise Martine.

- Nu, hotării eu. Cine ştie ce alt soi de monştri locuiesc pe aceste ţărmuri. Ar fi prea riscant.

Totuşi, în dosul unei ridicaturi de gnais, Schoeffer descoperi o baltă mare, lungă de vreo sută de paşi şi adîncă numai de vreo 2 metri. Apa transparentă acoperea fundul ei pietros. Numai cîteva scoici foarte mici şi cîteva alge trăiau în ea. Ne scăldarăm zbenguindu-ne ca nişte copii, în timp ce Vandal stătea de gardă lîngă mitralieră, eu organizai o întrecere de înot. Michel, înotător neîntrecut, ajunse primul, urmat de Martine, Schoeffer şi Breffort. Eu fui penultimul, bătînd pe Beltaire doar cu puţin. Descoperind un pietroi sferic ce cîntărea cam vreo 5 kilograme, îmi luai foarte uşor revanşa la aruncarea greutăţii.

Vzlik ne privise. Intră apoi şi el în apă. Abia dacă se folosea de mîini şi de picioare, înotînd prin ondularea corpului său, cît era de lung. După aprecierea mea, el ar fi luat-o înaintea lui Michel cu zece metri dacă ar fi luat parte la întrecere.

Inlocuii pe Vandal la pază şi el plecă imediat să culeagă o bogată provizie de forme animale şi vegetale diverse. Apoi ne continuarăm drumul spre nord. Merserăm de-a lungul coastei, cam la o sută de metri depărtare în interiorul ţinutului. Solul era destul de accidentat: o serie de vechi anticlinale roase ce se terminau cu vîrfuri ascuţite în mare.

După trei ore şi jumătate de la plecarea noastră, întîlnirăm mlaştini ce găzduiau bineînţeles şi hydre. Erau brune, dar o specie foarte mică, nedepăşind 50 de centimetri. Ele nu ne atacară. Inconjurarăm mlaştina pe la răsărit. Pe la asfinţit, dădurăm de capătul ei şi cotirăm din nou spre apus. Coasta era acum nisipoasă şi joasă. Contrar obiceiului nostru, merserăm sub clarul celor două lune pe un teren extrem de neted, cu cincizeci pe oră. Cu puţin înainte de a se ivi zorile roşii, coasta deveni haotică şi furăm nevoiţi să pătrundem din nou în interiorul ţinutului. Astfel descoperirăm lacul. Ajunserăm la ţărmul lui prin partea mai joasă dinspre sud-vest. La răsărit un lanţ de coline îl adăpostea. O vegetaţie abundentă îl înconjura cu un cerc întunecos, la suprafaţa lui alergau mici valuri fosforescente, sub lumina lunară. Priveliştea era blîndă şi odihnitoare, aproape ireală. Temîndune totuşi ca în apele lui să nu se adăpostească cumva hydre, n-am aflat decît mult mai tîrziu că aceste jivine au nevoie pentru dezvoltarea lor de mlaştini sălcii, nu ne apropiarăm de lac. Ne oprirăm pe o înălţime cam la un kilometru.

Trecui paza lui Michel şi mă dusei la culcare. Eram obosit şi mi se părea că nu m-am odihnit decît cîteva secunde. Totuşi, cînd deschisei ochii, zorile albastre intrau pe fereastră. Michel era aplecat asupra mea, ţinînd un deget pe buze. Tot fără zgomot, el îşi deşteptă şi sora.

- Veniţi să vedeţi o privelişte demnă de zei!

Ieşirăm şi amîndoi secaserăm un strigăt de admiraţie. Lacul era de un albastru închis, un albastru de gheţar, înconjurat de un cadru de aur şi

purpură. Stîncile de pe mal erau de un roşu minunat şi vegetaţia, arbori şi ierburi, de o culoare nuanţată de la galbenul deschis al metalului nou pînă la aurul vechi. Abia dacă ici, colo acest colorit era întrerupt de frunzişuri verzi. Colinele dinspre răsărit, pe care Helios le atingea deja uşor, aveau culoarea tufişurilor înflorite.

- Cît e de frumos! exclamai eu.

- E un lac magic, zise Martine. Nu, niciodată n-am văzut ceva asemănător.

- Lacul Magic. E un nume frumos, zise Michel.

- Acesta să-i fie numele de aci încplo, hotărîi eu.

- Să-i trezim din somn şi pe ceilalţi.

Merserăm de-a lungul lacului toată ziua. Suprafaţa lui se încreţea uşor sub briza marină. La o mică distanţă de extremitatea lui nordică, dar despărţită de el printr-un puternic lanţ stîncos, găsirăm o mlaştină ce comunica direct cu marea. Pe cînd îi dădeam ocol, hotărîi să intru în comunicaţie cu Consiliul, în aceeaşi clipă Breffort ne semnala hydre. Ele erau din specia mică brună, foarte numeroase şi ne înconjurară imediat camionul, ca un adevărat roi, nu pentru a ne ataca, ci multumindu-se doar să se ţină după noi. După ce ie-am observat un moment, încercai să vorbesc cu Consiliul prin radio. Dar îmi fu imposibil.

Aparatul nu rămase mut: dar în toată viaţa mea n-am auzit vreodată asemenea serie de fluierături, orăcăieli şi atîţia paraziţi. Neştiind cărui fapt să atribui asemenea rezultat, renunţai pentru moment la proiectul meu. Deodată, brusc, fără vreun motiv aparent, roiul de hydre brune încetă de a ne mai însoţi.

Călătorirăm zi şi noapte fără oprire. In zorii albaştri care veniră nu mai eram decît la vreo 150 de kilometri de insuliţa noastră terestră. Nu aveam de gînd să ne întoarcem decît seara, căci voiam să

studiez împrejurările imediate. Dar, pe neaşteptate, Consiliul ne chemă prin radio şi aflarăm veşti care schimbară complet proiectele mele.

VI
BATALIA CU HYDRELE

Louis era acela care ne chema. De 3 zile, hydrele făceau incursiuni permanente. In ajun, ele omorîseră 3 oameni şi 2 boi. Se lăsau la pămînt în şiruri împrăştiate şi atacau la nivelul solului, acolo unde rachetele nu le puteau de loc atinge. Situaţia era critică.

- Cred că cea mai bună soluţie ar fi aceea de a părăsi acest colţ de pămînt, răspunsei eu. In afara zonelor mlăştinoase, noi nu am întîlnit nicăieri hydre.

- Asta nu va fi prea uşor... dar... Ei, poftim, iată că revin iarăşi!

In cască auzeam clar sirena de alarmă.

- Rămîi la microfon, zise Louis. Voi încerca să vă ţin la curent. Poate că ar fi mai bine...

O serie de bubuituri puternice îi tăie vorba, apoi pocniră împuşcături. In afară de Michel care era la volan şi de Breffort în turelă, toţi se aflau în jurul meu, lingă radio. *Swiss-ul,* foarte mirat, asculta şi el. Acum nu mai auzeam decît fluierăturile postului. Ingrijorat, lansai un apel. Se auzi un zgomot de uşă care se deschide, apoi Louis vorbi, gîfîind:

- Daţi maximum de viteză! Să fiţi aici înainte de a se înnopta, dacă este posibil. Scîrbăciunile astea se lipesc acum de acoperiş şi e foarte greu să le scoatem afară din case. A ieşi acum din casă înseamnă sinucidere. Sînt pe puţin trei mii! Mergînd cu camionul pe străzi, aţi putea să le împuşcaţi. Grăbiţi-vă! In unele locuri ele scot

ţiglele
de pe acoperişuri!

- Ai auzit, Michel? Viteză!

- Am dat viteză maximă! 60 pe oră!

- Vom fi în sat în 2 ore si ceva, transmisei eu prin radio. Rezistaţi, curaj!

- Sînteţi chiar atît de aproape? Dar ăsta este un adevărat noroc pentru noi. Aici la mine vreo două sau trei hydre stau cocoţate pe acoperiş, dar planşeul podului este solid. Necazul mare este că nu pot ţine legătura cu toate grupele prin telefon.

- Eşti singur?

- Nu, am cu mine 6 gărzi şi pe Ida. Ea mă roaga să-i transmit lui Beltaire să nu fie îngrijorat.

- Dar unchiul meu?

- E închis în observator cu Menard. Nu-l ameninţă nici o primejdie. Fratele tău se află cu indigenii în adăpostul 7. Au cu ei o mitralieră uşoară şi se pare că o folosesc bine. Te părăsesc. Trebuie să iau legătura cu celelalte grupe.

- Nu ieşi afară, mai ales!

- N-avea nici o grijă!

Breffort se aplecă de sus şi ne strigă :

- Alarmă! Hydrele!

Mă urcai lîngă el. Cam la un kilometru în fata noastră, la vreo cinci sau şase sute de metri înălţime, vreo sută de hydre din specia mare verde pluteau sub formă de nori.

- Repede rachetele, înainte ca ele să se împrăştie !

Tuburile laterale, aruncătoare de rachete, fură îndreptate în sus. Aplecîndu-mă, văzui, pe Vandal şi pe Martine de o parte, pe Beltaire şi Paul de cealaltă, cum introduceau rachetele prin panourile mobile.

- Breffort, treci jos. Ocupă-te de reglajul rachetelor. Eu trec la mitralieră.

Ţintii.

- Foc!

Obuzele mele trasante zburară spre hydre, urmate imediat de dîra albă a rachetelor. Din fericire, ele explodară în plin, în norul de hydre. Rămăşiţele căzură ca o ploaie neagră, conturate de albastrul cerului. Hydrele zburară întins spre noi. Incepînd din acea clipă, fui singurul care acţionai. Doborîi vreo zece. Celelalte se învîrtiră un moment în jurul nostru, apoi, dîndu-şi seama de neputinţa lor, plecară zburînd la nivelul pămîntului.

Ajunserăm fără alt incident la mina de fier. Era pustie. După cîteva secunde, poarta unui adăpost se deschise şi un om ne făcu semn. Michel apropie camionul şi recunoscui pe contramaistrul Joseph Amar.

- Unde sînt ceilalţi?

- Plecaţi cu trenul transformat în tanc şi cu toate armele.

- Şi dumneata?

- Am rămas ca să vă dau de ştire. Consiliul ne-a telefonat că veţi sosi. Băieţii de la tren au meşterit o aruncătoare de apă clocotită.

- Bun. Urcă-te să mergi cu noi. Au plecat de mult?

- De o oră.

- Inainte, Michel!

Amar se uită la Vzlik cu uluire, aiurit.

- Ce fel de cetăţean mai este şi acesta?

- Un indigen. Iţi vom explica noi mai tîrziu.

După zece minute, începurăm să auzim bubuiturile, în sfîrsit, zărirăm satul. Toate uşile şi ferestrele erau baricadate, acoperişurile unora din case erau acoperite de hydre. Unii monştri zburau de ici-colo la mică înălţime. Trenul minei de fier era oprit la „gară" şi mitraliera grea trăgea asupra fiecărei hydre care se dezlipea de acoperişuri.

- La posturile de luptă! Paul la volan. Michel, Breffort, la puştile-mitraliere, Martine, Vandal, daţi-mi muniţiile. Beltaire şi Amar, aprovizionaţi puştile-mitraliere. Vzlik, stai în colţul acela, ca să

nu ne încurci. Gata? Bun. Paul, goneşte să ajungem trenul.

Minerii lucraseră bine. Cu plăci de metal, cu scînduri, cu butuci, transformaseră trenul lor în fortăreaţă. Vreo sută de hydre, umflate, umpleau pămîntul în jurul lui.

- Cum naiba le-ati doborît? întrebai eu pe mecanic, care din întîmplare era tocmai Biron.

- O idee a mea. Le-am opărit. De altminteri, iată altele care revin. O să vedeţi îndată. Nu trageţi, strigă el către servanţii mitralierei aşezată în primul vagon.

- Nu trageţi, repetai şi eu pentru cei din camion.

Hydrele se apropiau, în număr de vreo 30.

- De îndată ce-ţi voi spune eu, pune pompa în mişcare, zise Biron fochistului său.

El luă un fel de furtun, al cărui capăt de aramă, cu mîner de lemn, fu introdus de dînsul într-un crenel.

- Daţi mai înapoi camionul dumneavoastră!

Monştrii erau la 30 de metri, apropiindu-se cu toată viteza. Fură primiţi cu un val de apă clocotită şi aburi fierbinţi, care dădu peste cap vreo 12 dintre ei. Celelalte hydre bătură în retragere. Atunci mitraliera trenului trase, şi eu îmi unii focul cu al ei.

- Şi iată, asta-i tot, zise Biron. Aş fi omorît eu cu mult mai multe, dacă aş fi avut curajul, prima dată, să aştept ca ele să vină aproape de tot. Dar n-am îndrăznit, şi acum ele se am feresc.

- Cine a avut ideea aceasta?

- Eu, aşa cum v-am mai spus-o. Dar Cyprien, fochistul meu, m-a ajutat din toată inima s-o realizez.

- Minunată invenţie, care ne va economisi gloanţele. Va trebui s-o mai îmbunătăţeşti încă. Şi voi vorbi Consiliului despre asta! Cred că prin fapta de azi vei obţine reintegrarea în drepturile politice. Noi ne ducem acum în sat. In ce casă se gaseste Louis Mauriere ?

- La poştă, cred.

- Vom începe deci cu ea. Sînteţi fiecare la postul său? înainte, încetişor. Ţintiţi bine şi trageţi puţin!

Ajunserăm, fără să fim atacaţi, pînă în Piaţa Fîntînii: acoperişul poştei era verde de hydre. Fiecare glonţ mergea drept la ţintă, dar ades trebuiau mai multe gloanţe pentru a omorî fiecare jivină. Nu cutezam să folosim nici rachetele, nici mitraliera, de teamă să nu-i rănim pe prietenii noştri. Monştrii stăteau nemişcaţi pe acoperiş, prosteşte, şi îşi vîrau tentaculele pe sub ţigle. Nemişcarea lor ne surprinse puţin, deoarece altă dată hydrele dăduseră dovadă de inteligenţă. Puturăm să calculăm precis tirul nostru şi să le ochim drept în cap. După cîtva timp poşta era curăţată de învelişul ei viu.

Cînd ici, cînd colo, în sat pocnea cîte o împuşcătură. De 2 - 3 ori auzii fluieratul locomotivei care saluta o nouă victorie a apei clocotite. Prin uşa eliberată de baricade, sărind din camion, ieşi Louis.

- Ei?

- Merge mult mai bine de cînd sînteţi aci. Dar scîrnavele de bestii au pătruns în 3 case. Avem vreo 12 morţi.

- Pe cine?

- Alfred Charnier cu nevasta şi cu una din fiice. Alţi 5 săteni, al căror nume nu-1 ştiu. Madeline Ducher, actriţa, şi 3 muncitori. Firul de telefon este rupt pe undeva între poştă şi uzină. Incercaţi să-1 reparaţi. Nu ştiu cum merg lucrurile acolo sus. Mă întorc la poştă.

Mergînd de-a lungul firului, găsirăm punctul unde era rupt. Trei hydre stăteau tupilate pe un acoperiş, la cincizeci de metri depărtare. Luînd cu mine un fir de cupru, sării jos şi reparai firul rupt. Abia terminasem, că mitraliera şi trase. Hydrele se repeziră. Intrebuinţînd tactica mea obişnuită, mă trîntii la pămînt, apoi, de îndată ce ele trecură de

mine, sării în camion. De două ori reîncepui acest mic joc straniu în care îmi riscam viaţa.

Apoi începurăm curăţirea acoperişurilor, în chip metodic, începurăm cu Piaţa Fîntînii; după o oră, treaba era terminată. Atunci atacarăm strada principală. Abia porniseră primele gloanţe, că toate hydrele, ca la un semnal, îşi luară zborul.

Imediat năvăliră afară din case bărbaţi şi femei, toţi înarmaţi cu aruncătoare de rachete. Cel puţin o sută cincizeci din aceste rachete se ridicară în cele două minute care urmară. Cerul era punctat de pete verzi - hydrele, şi negre - exploziile rachetelor. Strînse din nou sub formă de nor, foarte sus, hydrele fugiră.

- Trebuie să-ţi semnalez un fapt curios, zise Ludovic. De cum au sosit hydrele, am auzit foarte prost mesajul tău. Erau formidabil de mulţi paraziţi!

- E bizar, şi eu am observat ceva analog pe cînd eram înconjuraţi de hydrele cele mici, brune, îi spusei. Animalele acestea să emită oare unde herţiene? Asta ar explica extraordinara coordonare a mişcărilor lor. Va trebui să vorbesc despre asta cu Vandal.

Consiliul se întruni chiar în aceeaşi seară. Nu mai eram decît şapte, deoarece bătrînul preot şi Charnier muriseră.

Dădui raportul despre misiunea ce mi se încredinţase şi prezentai pe Vzlik, în prezenţa celorlalţi , membri ai expediţiei, care se aflau şi ei de faţă, cu titlu consultativ. Louis ne puse atunci la curent cu problemele care se iviseră în lipsa noastră şi dintre care cea mai gravă era noua tactică adoptată de hydre.

Ele soseau noaptea, se tupilau în tufişuri, de unde se repezeau asupra trecătorilor. Nu se mai putea ieşi de loc din casă, decît în grupuri înarmate.

- Tu ne-ai propus prin radio, adăugă el, să emigram înspre regiunea Muntelui Semnal. Sînt de

acord, dar cum? Dacă va trebui să facem drumul în camion, rezerva noastră de benzină nu ne va ajunge, şi să mergem pe jos, printre hydre şi *Swiss-i...* şi apoi cum să abandonăm materialul nostru de aci! Chiar şi cu camioane de am pleca, nu văd cum am putea transporta locomotivele, maşinile-unelte etc.

- Dar nici nu mă gîndesc să procedăm în felul acesta!

- Atunci cum? Cu avionul, poate ?

- Nu, cu vaporul.

- Şi de unde ai să scoţi tu acest vapor?

- Cred că Estranges ne ploate face planurile. Nu îi cer un super-distrugător care merge cu 59 de noduri. Un mic şi bun cargobot ne va fi de mai mare folos. Ţinutul nostru se învecinează cu marea. Pe de altă parte noi am mers de-a lungul cursului Dordognei de la punctul situat la două sute de kilometri de Cobalt-City pînă la gurile ei. Ea este cu
siguranţă navigabilă. De fiecare dată cînd am putut efectua un sondaj, am găsit mai mult de zece metri adîncime. Marea pare liniştită. La urma urmelor, nu am avea de făcut decît o călătorie de mai puţin de şapte sute de kilometri pe mare, şi două sute cincizeci pe fluviu.

- Şi cum va merge acest vapor? întrebă unchiul meu.

- Cu un Diesel mare de la uzină, sau cu o maşină cu aburi. Ah! Dacă aş avea măcar material de forare, ca să ne dăm seama la ce adîncime se găseşte petrolul!

- Dar avem acest material, zise atunci Estranges, avem tot ce ne trebuie. Materialul întrebuinţat cu ocazia sondajelor pentru al doilea baraj care trebuia să fie construit a rămas depozitat la uzină. Tocmai primisem o scrisoare care mă înştiinţa că vor veni să-1 ridice, cînd s-a produs cataclismul.

- Ah! Asta e mai tare ca Robinsonul elveţian! Şi pînă la ce adîncime se poate merge cu instrumentul

dumitale?

- Ei au mers pînă la 600 sau 700 de metri.

- Drace! Acestea-s nişte sondaje mult prea adînci pentru un baraj!

- Am impresia că societatea care le-a efectuat căuta şi altceva în acelaşi timp. Dar să nu ne plîngem. Şi în plus am printre muncitorii mei 3 oameni care au lucrat altădată la Petrolul Aquitaniei.

- Din ce în ce mai bine. Incepînd de mîine, la lucru. Toată lumea este de acord să părăsim aceste locuri?

- Cer să votăm, zise Marie Presles. Inţeleg că-i tare greu să rămînem aci, dar să mergem în ţara acestora... Şi arătă pe *Swiss,* care asculta, tăcut.

- Oh! cred că ne vom putea înţelege cu ei, interveni Michel. Dar e mai bine să punem la vot această hotărîre.

Rezultatul scrutinului dădu 2 voturi „contra" - Marie Presles şi institutorul - şi 5 voturi „pentru".

- Ştii, unchiule, nu garantez că vom putea muta Observatorul, zisei eu. Cel puţin nu imediat.

- Ştiu, ştiu. Dar dacă mai rămînem aci, pierim cu toţii.

PARTE A PATRA

CETATILE

I

EXODUL

Plecai, citeva zile mai tîrziu, în „tank", în fruntea a 3 camioane încărcate cu material. Cel de al 4-lea ducea carburanţii care trebuiau să acţioneze motorul forezei. Incepurăm imediat lucrul. Aşa cum presupusesem, punga de petrol nu era la prea mare adîncime; o găsirăm la 83 m. Nu fără dificultăţi, umplurăm un camion-cisternă. O rafinărie rudimentară fusese instalată în sat şi ea ne

dădu o benzină suficient de bună. Am lipsit 2 luni şi jumătate. Vzîik, care venise cu mine, făcea progrese rapide la limba franceză şi conversam acum cu el de parcă mi-ar fi fost compatriot. Mi-a fost de mare folos ca cercetaş. Rezistenta lui fizică era extraordinară şi, cînd fugea cu toată viteza, depăşea 90 pe oră. In fiecare seară luam contact cu Consiliul, prin radio. Planurile vaporului erau gata şi executarea pieselor începuse imediat. Viaţa în sat era un infern. Hydrele făceau incursiuni continue, greu de respins, şi pierdurăm 17 oameni şi o mare cantitate de vite. Aveam veşti şi scrisori prin şoferii camioanelor-cisterne, care înjurau de fiecare dată cînd erau nevoiţi să plece din nou spre zona terestră.

Apoi, lăsînd exploatarea sub conducerea unui contramaistru, mă întorsei în sat împreună cu Vzlik. Multe lucruri se schimbaseră în lipsa mea. Adăposturi uşoare, dar solide, fuseseră construite peste tot la marginea cîmpiilor, ca să se poată face secerişul fără prea mare primejdie. Uzina fabrica mari cantităţi de şine de cale ferată. Nu erau laminate - căci nu aveau laminoare pentru şine - ci erau turnate rudimentar, dar satisfăcător. O cale ferată nouă mergea spre coastă. Acolo se afla şantierul naval. Carcasa vaporului era aproape gata. Avea 47 de metri lungime şi 8 metri lăţime. După aprecierea lui Estranges vaporul va putea înainta cu 7 pînă la 8 noduri. In apropiere se aflau rezervoarele cu carburanţi. Pentru moment aveam vreo 40.000 de litri.

Opt luni trecură astfel, pline de febrilitate. Cheresteaua vaporului fu terminată şi ea, lansarea la apă avu loc în bune condiţiuni. Trebuiră terminate amenajările interioare, construit cheiul de încărcare. La sfîrşitul celui de al doilea an al nostru pe Tellus, vaporul fu pus la probă. Stabilitatea lui era bună, n-avea tangaj prea puternic, dar nu putu depăşi viteza de croazieră de 6 noduri.

Michel şi Breffort făcură un rapid raid pînă în regiunea Cobalt, ducînd boabe de graminee terestre, astfel ca vitele noastre să găsească - atunci cînd vor sosi acolo - păşunile care le priiau. Ei luară cu ei şi pe Vzlik, care fu însărcinat să negocieze cu tribul său. El trebuia să ne aştepte la confluenţa rîurilor Drone cu Dordogne. Inainte de plecare el ne făcuse o mărturisire interesantă: un rîu adînc, deşi destul de îngust, se vărsa în Dron şi trecea la numai 30 km de locul ales de noi pentru capitală.

Michel se încredinţa dacă acest rîu era navigabil: da, era navigabil pînă la 50 km de Cobalt.

Construirăm un şlep remorcabil la vapor.

Şi, după 29 de luni terestre, de la sosirea noastră aici, primul convoi luă drumul spre sud. Vaporul ducea 75 de oameni, arme, unelte, plăci de duraluminiu si de oţel, şine. Eu îl conduceam, ajutat de Michel şi de Martine. Şlepul transporta o locomotivă, o macara demontată, carburanţi. Navigarăm cu prudenţă cu ajutorul sondei cea mai mare parte a timpului. Uneori am fost nevoiţi să ne depărtăm de coastă. Marea era liniştită. Stăteam de preferinţă la proră sau pe pasarelă. Apa era foarte verde. Forme nedesluşite înotau în jurul vaporului. Neştiind ce monştri necunoscuţi putea ascunde acest ocean, nu mă simţeam liniştit. *Cuceritorul* - astfel se numea vaporul nostru - era înarmat cu o mitralieră de 20 mm şi cu una de 7 mm. Dar mă simţii uşurat cînd intrarăm în estuarul Dordognei.

Urcarăm fluviul cu o viteză foarte mică. Şi asta ne-a prins bine. Cu toate că vaporul nu avea nevoie de o adîncime prea mare, ne împotmolirăm de două ori în estuar, din fericire cînd era reflux. In afară de Michel, Martine şi de mine, nici unul din membrii echipajului nu avusese de-a face cu alte forme teluriene în afară de hydre. Mirarea lor era deci fără margini. Intr-o seară, un tigrosaur reuşi să sară de pe mal pe punte şi răni 2 oameni înainte de

a fi doborît de o rafală de mitralieră, trasă de aproape. Şi, cînd ajunserăm la cîţiva kilometri de confluentul Dronului, doi *Swiss-i* fugiră în goana mare, dispărînd în ierburile uscate de pe ţărm. După cîteva minute, 3 coloane de fum se înălţară: semnalul convenit cu Vzlik.

El ne aştepta, singur, în marginea extremă a limbii de pămînt. La 100 metri în urma lui, vreo 50 de *Swiss-i* din rasa lui stăteau masaţi într-un grup triunghiular.

- Vă salut, zise el, cu vocea lui şuierătoare.

- Te salut, Vzlik, îi răspunsei eu.

Cuceritorul se opri pe loc, fără ca totuşi să arunce ancora, o trădare fiind oricînd posibilă.

- Urcă-te pe bord, continuai eu.

El se aruncă în apă şi se urcă pe scara de pisică. In acest moment, mecanicul îşi trecu capul prin deschizătura uşii de la camera maşinilor.

- Aşadar, cu acest soi de cetăţeni vom trăi noi de aci înainte, zise el.

Vzlik se întoarse şi îi răspunse:

- Vei vedea, nu sînt răi de loc. Să descriu stupoarea care se imprimă pe faţa mecanicului, mi-e imposibil.

- Ah! Dar ce-i asta! Vorbeşte franţuzeşte!

Mirarea lui mă surprinse. Apoi îmi amintii că cei mai mulţi dintre locuitorii satului doar în treacăt îl zăriseră pe Vzlik, care, în timpul şederii lui la noi, stătuse întotdeauna pe lîngă mine. Or, cea mai mare parte a timpului eu fusesem în expediţie.

Micliel şi Martine veniseră alături de mine.

- Ei bine, Vzlik, zise ea, care este răspunsul vostru la propunerile noastre?

- Noi am ales pacea. Vă cedăm în deplină proprietate Muntele Semnal, pe care noi îl numim Nssa, şi teritoriul dintre Vezere, Dordogne şi Drone, pînă la Muntele Necunoscut, pe care noi îl numim Bsser, rezervîndu-ne dreptul de trecere permanentă pentru noi.

In schimb dumneavoastră vă luaţi angajamentul de a ne procura în cantitate suficientă fierul necesar pentru armele noastre şi ajutorul dumneavoastră împotriva *Swiss-ilor* negri - *„Slwips"-ii* cum îi numim noi - de asemeni împotriva tigrosaurilor şi Goliaţilor. Dumneavoastră veţi avea dreptul de trecere pe teritoriul nostru şi dreptul de a face săpături, dar nu şi dreptul de a vina, decît cu aprobarea specială a Consiliului triburilor.

- Primim, zisei eu. Cît despre fier, ne va trebui timp ca să-l fabricăm.

- Ştim. Am spus *Swiss-ilor* în ce fel îl scoateţi din pămînt. Consiliul şefilor ar dori să vă vadă.

- Fie, venim!

O barcă mică fu pusă pe apă. Coborîi în ea cu Micliel şi cu Vzlik. Martine rămase pe punte şi cu discreţie se apropie de mitralieră.

- *Be quiet, but careful*[*], îi zisei eu într-o englezească proastă, ca să nu fiu înţeles de Vzlik.

Din patru lovituri de lopeţi, furăm la mal. Doisprezece *Swiss-i* înaintaseră şi ne examinau. In ochii noştri de pămînteni ei semănau toţi foarte bine între ei şi dacă Vzlik s-ar fi amestecat printre ai lui, am fi fost incapabili de a-l recunoaşte. Mai tîrziu ne-am obişnuit cu înfăţişarea lor şi acum îi putem distinge cu uşurinţă pe unii de ceilalţi, cu toate că, la drept vorbind, ei se deosebesc cu mult mai puţin unii de alţii faţă de cît de mult ne deosebim între noi.

Vzlik le comunică în cîteva cuvinte acceptarea de către noi a condiţiilor lor. Ei răspunseră, dorindu-ne bun venit, în termeni concişi, foarte diferiţi de limbajul înflorit pe care romanele de aventuri din copilăria mea îl puneau în gura sălbaticilor tereştri. Dădui atunci fiecăruia, în semn de prietenie, cîte un frumos cuţit de oţel, asemănător cu acela pe care-l avea Vzlik. Mulţumirile lor îmi dovediră că darul nostru le

făcuse plăcere, dar nici un muşchi de pe obrazul lor nu se mişcă.

Ne reîntoarserăm pe vapor, cu Vzlik, şi începurăm urcarea înceată a rîului. Ajunserăm la marea curbă a Islei - cu acest nume botezasem eu noul rîu - dincolo de care el nu mai este navigabil, fiind tăiat de curenţi repezi. Aci era o mare întindere de apă, lată de mai bine de două sute de metri. Pe malul dinspre nord se formase un mic golfuleţ ce putea fi transformat în port. Hotărîi să fac aci debarcarea.

Deoarece se însera, aruncarăm ancora. Ziua următoare fu consacrată tăierii arborilor destinaţi construirii unui debarcader. După opt zile el era gata. Puserăm şine, şi manevra dificilă a montării macaralei începu. Cu toate că era demontată, era totuşi foarte grea, şi, către prînz, un accident tragic ne îndurera: un tînăr muncitor de 25 de ani, Leon Bellieres, fu strivit de un batiu care căzu peste el. Deoarece eram grăbiţi, îl îngroparăm, şi portul fu numit „Portul Leon", în amintirea lui.

După ce macaraua a fost montată, munca fu mai uşoară. Totuşi nu ne-a fost prea uşor, oricum, să debarcăm mica locomotivă şi cele trei vagoane. Restul a fost un joc de copii.

Cuceritorul plecă din nou îndărăt, sub comanda lui Michel. Noi ramaserăm aci - 60 de oameni - şi începurăm să ridicăm un fortuleţ din buşteni, în care puteam fi apăraţi de tigrosauri, cît şi de o eventuală trădare a Sunss-ilor. Un post de radio ne lega cu Consiliul. Apoi construirăm antrepozite din nuiele, acoperite cu plăci de duraluminiu. Ingrămădirăm în acest adăpost tot materialul adus. Intre timp, o echipă şi începuse lucrările căii ferate, lungă de 50 de kilometri, care trebuia să meargă pînă la Cobalt-City.

Eram la kilometrul 4 şi întrebuinţasem toate şinele cînd *Cuceritorul* ne reveni după 23 de zile cu o nouă încărcătură. El ne aducea mari cantităţi de carburanţi, şine, provizii şi un mic excavator.

Ne mai aduse de asemenea şi alţi 50 de oameni de ajutor. La al 3-lea drum ne sosiră primele femei cu copiii. Situaţia se mai ameliorase puţin în sat, dar hydrele tot se mai veau zilnic. Cu transporturile

---

[*] în englezeşte în text: Fii liniştită, dar atentă. (n. tr.)

următoare vaporul ne aduse bovinele şi cîteva oi, pe care le închiserăm într-o mare îngrăditură semănată cu iarbă terestră, în fiecare seară le băgăm în fortulet, căci tigrosaurii ne dădeau tîrcoale şi trebuirăm să ucidem 5 sau 6 dintre ei, înainte de a-i descuraja să ne mai viziteze.

Pe măsură ce ne soseau oamenii, erau construite noi cabane. Fiecare familie primea două încăperi, celibatarii, din ce în ce mai rari, dormeau într-un dormitor comun. Portul Leon lua înfăţişarea unui oraş-ciupercă din Far-Westul American, fără „saloon"-urile şi focurile de revolver de acolo. Moralul era ridicat: toţi erau fericiţi că scăpaseră de ameninţarea hydrelor. Calea ferată se lungea tot mai mult pe zi ce trecea. Ajunserăm cu ea la kilometrul 20, apoi la 30, apoi la 40. Un sat provizoriu fusese înjghebat la o margine a şantierului, deplasîndu-se o dată cu înaintarea lucrărilor lui.

Veni şi ziua cînd calea ferată ajunse în valea unde aveam să clădim capitala noastră. Nu mai rămăseseră în satul „terestru" decît 150 de oameni însărcinaţi să demonteze uzina sub conducerea inginerilor. Unchiul meu şi cu Menard erau hotărîţi să rămînă pînă la ultimul transport. Nu putea fi vorba, pentru moment, de demontarea Observatorului. El trebuia încuiat cu cea mai mare grijă şi lăsat acolo pînă cînd mijloacele noastre vor fi devenit mai puternice. Totuşi o lunetă de 50 cm şi un telescop de 1,80 m aveau să ne urmeze. Ca să transportăm reflectorul cel mare de 5,50 m ar fi fost peste puterile noastre.

Păstrez o amintire foarte plăcută acestei prime aşezări a noastre. Casele, construite parte din nuiele şi parte din duraluminiu, se înălţau niţel cam în dezordine pe coastele văii. Animale sălbatice erau din belşug, dar nu existau pe aici nici tigrosauri şi nici Goliaţi. Formele pe care le vedeam zilnic erau fie ierbivore, ori mici fiare sălbatice, ca vulpile sau pisicile noastre. Fie spus în treacăt, pisicile „terestre" din sat se înmulţiră şi ne fură folositoare distrugînd nişte mici rozătoare care ne ameninţau recoltele.

O faleză de calcar marnos ne procură cimentul. Construirăm în primul rînd uzina metalurgică, aşezată la 300 de metri de zăcămîntul de huilă. Pe măsură ce soseau, maşinile erau montate fiecare la locul ei.

In epoca în care uzina a început să lucreze, mă căsătorii cu Martine. A fost o ceremonie foarte simplă, pur civilă - nu eram credincioşi, nici eu, nici ea. Nu avurăm măcar gloria de a fi fost prima pereche unită pe Tellus, căci Beltaire şi cu Ida se căsătoriseră la Cobalt cu două luni înaintea noastră. Dar deoarece, după expresia lui Vzlik, era o *„căsătorie între şefi", Swiss-ii* trimiseră o delegaţie încărcată cu daruri. Vzlik povestindu-ne că eu iubesc îndeosebi pietrele, ei îmi aduseră o grămadă de pietre, printre care diferite cristale foarte frumoase şi nişte excelente minereuri de cupru. Acesta din urmă îmi făcu plăcere în mod special şi mă interesai imediat de locul unde putea fi găsit. El provenea de pe colinele situate la sud-est de Muntele Tenebru, unde se găsea în mare cantitate.

De mult doream să vizitez tribul lui Vzlik. Profitai deci de ocazie şi plecarăm în „călătorie de nuntă" în camionul blindat. Trecurăm din nou pe podul construit de noi pe Vezere şi pe care *Swiss-i* îl respectaseră şi îl foloseau. Ajunserăm spre seară la cavernele lor. Ele se deschideau înspre o faleză înaltă, orientată înspre apus, în vîrful unei pante

abrupte. Un rîuleţ curgea în partea de jos. *Swiss-ii,* anunţaţi de Vzlik, ne aşteptau. Furăm conduşi la şef, un foarte bătrîn *Swiss, a* cărui piele decolorată bătea în cenuşiu-verzui. El stătea culcat pe o litieră groasă din ierburi uscate, într-o grotă ai cărei pereţi erau acoperiţi de picturi remarcabil executate, reprezentînd Goliaţi sau tigrosauri străpunşi de săgeţi. Ele trebuie să fi servit la descînteee magice şi vrăjitorii. Făcurăm haz cînd ne văzurăm şi noi reprezentaţi aci, şi asemănarea era destul de bine redată; eram reproduşi atît noi, cît şi camionul; dar aci săgeţile de vrăjire fuseseră rîcîite cu grijă! Am fost uimit de curăţenia ce domnea în aceste grote de troglodiţi. Intrările erau aproape complet închise cu piei întinse pe un cadru de lemn. Lămpi cu ulei vegetal luminau grotele.

- Civilizaţia lor este remarcabil de umană, zise Martine.

- Da. Am impresia că nu trebuie să fie prea mare deosebire între modul lor de viaţă şi acela al strămoşilor noştri din paleolitic, poate doar în privinţa curăţeniei acestora!

Bătrînul Sliuk - acesta era numele şefului - se ridică de îndată ce ne văzu.

Prin intermediul lui Vzlik el ne ură „bun venit", în spatele lui, sprijinite de zidul stîncos, erau armele lui, un arc mare, săgeţi, suliţe, în afară de un colier de pietre strălucitoare în jurul gîtului, era complet gol.

Ii dădui un cuţit, virfuri de săgeţi de oţel, şi o oglindă. Aceasta din urmă îl fascina, şi în tot timpul ospăţului care urmă - acum ştiam, că putem mînca din carnea telurianã - el nu încetă de a se juca cu oglinda. Fiica lui asista la acest ospăţ. *Swiss-ii* sint foarte atenţi cu soţiile lor şi le tratează excelent, avînd în vedere că sînt un popor primitiv. Ele sînt mai mici decît masculii, mai îndesate, cu pielea de culoare mai deschisă. Inţelesei că Vzlik şi tînăra *Ssouai* se înţelegeau foarte bine, şi acest fapt mă bucură mult, căci dacă Vzlik devenea şef

de trib la moartea „socrului" său, poziţia noastră ar fi fost şi mai întărită.

Stăturăm opt zile la ei. Avui conversaţii lungi cu Vzlik si ii pusei nenumărate întrebări, pe care pînă atunci nu avusesem prilejul să i le pun. Imi putui da seama astfel de organizarea lor socială.

Swiss-ii sînt monogami, contrar duşmanilor lor, *Swiss-ii* negri, sau *Slwips-ii.* Tribul cuprindea patru clanuri, fiecare comandat de un şef secundar; ele nu se întruneau la un loc decît în timp de război sau de mari vînători. Tot tribul era compus din vreo opt mii de indivizi, inclusiv femeile şi copiii. La un grad mai ridicat, 11 din aceste triburi erau confederate, dar solidaritatea dintre ele nu se manifesta decît în cazurile de ameninţări foarte grave. In afară de vînătoare, *Swiss-ii* au ca resursă alimentară o cereală pe care ei „o cultivă", dacă se poate întrebuinţa acest cuvînt, căci munca lor se mărginea doar la a o semăna şi la a strînge recolta de două ori pe an. Ei se pricepeau să afume carnea şi puteau astfel să-şi facă provizii.

Swiss-ii sînt înconjuraţi din toate părţile, în afară de nord, de duşmanii lor negri. Alte triburi roşii trăiesc foarte departe spre sud şi legenda spune că de acolo îşi trag ei originea.

Ei sînt ovipari. Femeile fac două ouă pe an, de mărimea unui ou de struţ terestru. Copiii ies după 30 de zile de incubaţie şi se pot hrăni imediat singuri. Legăturile de familie sînt destul de slabe, de îndată ce a fost depăşit al doilea grad de rudenie. Swiss-ii trăiesc destul de mult, 90 pînă la 110 ani tereştri, dacă nu mor în război, ceea ce se întîmplă destul de des. Ei sînt în general de o vitejie extraordinară, dar şi foarte agresivi. Respectînd alianţele făcute, ei omoară pe duşmani numai pentru că sînt duşmani. Furtul este necunoscut înăuntrul tribului. In afară, e cu totul altceva! Aproape toţi sînt la fel de inteligenţi ca şi noi, oamenii, şi sînt foarte capabili de progres. Dar bag de seamă că m-am apucat să vorbesc de

lucruri pe care voi le cunoaşteţi cu toţii, căci astăzi mulţi dintre ei s-au amestecat printre noi, atît de mult, încît pot fi muncitori şi chiar matematicieni!

Cînd ne-am întors spre casă, în loc să venim direct la Cobalt-City, trecurăm prin Portul Leon. *Cuceritorul* tocmai sosea din ultima lui călătorie, încărcat cu ţigle, cărămizi şi cu telescopul de 1,80 m. El aducea de asemenea pe unchiul meu şi pe Menard.

II
AVIONUL

Mai mult de un an se scurse, după măsurătoarea terestră. Se împliniseră 4 ani de-ai noştri vechi, de cînd sosisem pe Tellus. După calculele lui Menard, asta corespundea la 3 ani telurieni. Cobalt-City crescuse. Era acum un orăşel plin de însufleţire, avînd mai mult de 2500 locuitori, cu o centrală electrică proprie, cu topitorii şi uzina sa metalurgică, înconjurat de cîmpuri arate pe care creşteau griul şi skin-ul, cereala *sswisă.* Oraşul nostru avea şi un mic spital în care Massacre îşi forma elevii, apoi o şcoală, ba chiar şi un embrion de universitate unde şi eu predam 5 ore pe săptămînă.

Cirezile păşteau pe colinele învecinate, unde vegetaţia terestră se amesteca din ce în ce mai mult cu ierburile teluriene.

Minele de cărbune, de fier şi de alte metale erau exploatate pe măsura nevoilor noastre. O cale ferată ne unea cu cătunul Aluminiu, aflat la 55 km, spre nord, unde 40 de oameni formau personalul carierei de bauxită.

Portul Leon grupa 600 de locuitori. Bîntuit de gînduri de explorare, cerusem să se instaleze aci

un şantier naval care tocmai termina un vapor mai rapid decît *Cuceritorul.* Primul efort al inginerilor fusese acela de a fabrica alte maşini-unelte cu materialul de bază pe care-1 posedam.

La fiecare 20 de zile, pe o pistă permanentă, 2 camioane-cisterne plecau spre „Puţurile-de-Petrol" situate la 800 de kilometri. Zăcămîntul se epuiza repede şi prevedeam momentul cînd voi putea să las să se reîntoarcă acasă cei 60 de oameni rămaşi acoLo. Aveam multe zeci de mii de litri de benzină sau păcură de rezervă, şi eu reperasem alte puncte petrolifere, situate la numai o sută de kilometri de noi.

Pe scurt, dacă nu am fi întîlnit cîteodată *Swiss-i* plimbîndu-se pe străzile noastre, şi fără cei doi sori şi cele trei lune, noi ne-am fi putut crede reîntorşi pe Pămînt. Atunci se produse faptul cel mai important din istoria noastră, de la proiectarea noastră pe Tellus.

Vegheasem tîrziu, punînd în ordine nişte notiţe şi desenînd hărţi geologice rudimentare, în biroul meu care ocupa tot parterul căsuţei noastre. Inainte de a mă culca, mă dusei ca de obicei la aparatul de radio, instalat într-un colţ al camerei, şi căutai să prind Puţurile de petrol, pentru a da instrucţiuni prin radio contramaistrului de gardă. Apoi urcai la etaj ca să mă culc, uitând să închid receptorul. Dormeam de vreo jumătate de oră, cînd Martine mă sculă din somn.

- Ascultă, cineva vorbeşte jos!

- Trebuie că se aude de afară...

Mă dusei la fereastră, o deschisei. Totul era cufundat în întuneric, strada pustie. Oraşul dormea, cu luminile stinse. Numai reflectorul din turnul de gardă părea că mătură spaţiul, făcînd să răsară casele clin noapte.

- Desigur ai visat, zisei eu şi mă culcai din nou.

- Ascultă, tu nu auzi? A început din nou !

Ciulind urechile, auzii într-adevăr sunete vagi.

Dintr-o veche obişnuinţă, repetai o presupunere

de pe Pământ: „Trebuie să fie radioul, pe care am uitat să-1 închid", spusei eu, pe jumătate adormit. Apoi sării în sus: „Dumnezeule! Dar cine poate fi acela care vorbeşte la ora aceasta?"

Din două sărituri, fui la parter. Postul de radio, aprins, era mut. Prin fereastră vedeam noaptea presărată de stele. Lunele apuseseră. Şi deodată o voce ţîşni din receptor:

*„Here is W.A. calling New-Washington... Here is W. A., calling New Wăshington..."**

Apoi tăcere.

*„Here is W.A..."***

Sunetul era foarte clar. Staţia oare emitea trebuie să fi fost foarte aproape.

- Ascultă! îmi zise Martine din nou.

Eu rămăsei nemişcat, imobilizat, cu respiraţia tăiată. Un uşor zbîrnîit se auzea.

- Un avion?

Mă repezii-la fereastră. O mică luminiţă se deplasa printre stele. Revenii la postul de radio, manevrînd cu febrilitate manetele, căutând lungimea de undă de recepţie a avionului.

*„W.A.,W.A. Who are you?"*** Spusei repede tot ce ştiam într-o englezească proastă. Găsii în sfîrşit lungimea dfe undă.potrivită.

*„W.A: Who are you?Here New-France!"*****

Auzii o exclamaţie înăbuşită, şi o voce îmi răspunse într-o franceză perfectă:

- Aci W.A., avion american. Unde vă aflaţi dumneavoastră?

- Dedesubtul dumneavoastră. Aprind o, lampă exterioară.

- Văd lumina dumneavoastră. Imposibil să aterizez noaptea. Vom reveni mai tîrziu.

Cîţi sînteţi şi cine sînteţi?

- Cam vreo 4000. Toţi francezi. Dar dumnea voastră?

- Şapte în avion. La New-Washington, unsprezece mii, americani, francezi, canadieni şi

norvegieni. Păstraţi aceeaşi lungime de undă. Vom continua să vă chemăm.

- Aţi plecat de mult?

- De zece ore. Sîntem în explorare. Cînd se va face ziuă vom reveni. Acum mergem spre sud încetaţi apelurile dumneavoastră. Dar puneţi un om de veghe la radioul dvs. Vom chema New-Washing-tonul. Sîntem foarte fericiţi că nu mai sîntem singuri. Pe curînd...

Apoi îşi reluă chemarea: *„Here is W.A."****** în curînd urnă o lungă conversaţie pe

---

*Aici este W.A. cheama New-Washington

** Aici este W.A..

***W.A,. W.A. cine esti?

****W.A: Cine esti? Aici New-France!

*****Aici este W.A.

care eu nu o înţelesei prea bine. Ei anunţau cum ne descoperiseră.

Nu mai ştiam ce să facem de bucurie. Ne duserăm să trezim pe fratele meu, care locuia cu Louis şi cu Breîfort într-o casă situată numai la 100 metri de noi, apoi pe unchiul meu, pe Mihail, pe Menard si pe toţi conducătorii. Efervescenţa noastră puse stăpinire şi pe ceilalţi şi vestea ajunse prin telefon pina la Portul Leon, cu ordinul de a accelera lucrările pe *Temerarul.*

Sosi în sfîrşit şi dimineaţa. Făcurăm pregătiri pentru a primi în mod demn pe aviatori. O cîmpie imensă, cu pămîntul tare, fu nivelată şi puserăm o săgeată albă, arătînd direcţia vîntului. Apoi revenii la postul de radio. Martine asigurase în acest timp permanenţa.

- Nimic?

- Nimic!

- Doar n-am visat amîndoi!

Aşteptarăm lîngă radio două ore, înconjuraţi de mulţimea venită şi care împingea chiar şi masa mea de lucru, altădată atît de „tabu" încît nici Martine nu se atingea de ea.

La Primărie, unde se afla celălalt radio, aceeaşi îmbulzeală. Şi deodată:

„W.A. cheamă Noua-Franţă! W.A. cheamă Noua-Franţă!*

„Aici Noua-Franţă. Ascult..."

" - Zburăm deasupra unui pămînt ecuatorial. Două motoare din patru ne lasă. Credem că nu ne vom mai putea reîntoarce. Imposibil să comunicăm cu New-Washington. Vă auzim foarte slab. In cazul că vom pieri, iată poziţia oraşului New-Washington: latitudine 41°32' nord, longitudine 62°12' vest faţă de dumneavoastră.

- Şi poziţia dumneavoastră actuală?

- Aproximativ 3° latitudine nord şi 12 grade longitudine est, faţă de dumneavoastră.

- Sînteţi înarmaţi?

- Da. Mitraliere de bord şi puşti.

- Incercaţi să aterizaţi. Vă vom veni în ajutor. Ne vor trebui - făcui un calcul rapid - cam vreo douăzeci pînă la douăzeci şi cinci de zile ca să fim acolo. Animalele care se aseamănă cu rinocerii sînt comestibile. Nu mîncaţi din fructele pe care nu le cunoaşteţi!

- Avem provizii pentru treizeci de zile, dacă le raţionalizăm. Vom ateriza, căci şi al treilea motor ne lasă.

- Feriţi-vă de hydre, dacă le vedeţi cumva. Şi mai ales nu le lăsaţi să se apropie.

- Ce sînt hydrele?

- Un fel de caracatiţe zburătoare. Le veţi recunoaşte îndată. Trageţi asupra lor imediat!

- Am înţeles. Coborîm înspre cîmpie, între nişte munţi foarte înalţi şi coasta mării. Pe curînd..."

Apoi, deodată, tăcere. Plini de îngrijorare aşteptam: la mai mult de 6 000 de kilometri de noi,

şapte oameni luptau să-şi salveze viaţa. Aşteptarea noastră dură o oră, apoi vocea reluă:

" - Am reuşit. Avionul e distrus în parte, dar noi am scăpat cu toţii teferi. Din nenorocire, am fost obligaţi să golim aproape toată benzina, iar acumulatorii noştri sînt prea puţin încărcaţi. Nu vom putea emite decît rar, ca să vă călăuzim spre noi.

- Vă vom înştiinţa chiar în clipa cînd vom pleca de aci. Vom emite la fiecare douăzeci şi patra de ore terestre. La noi este ora 9 şi 37. Curaj. Pe curînd!"

Plecai imediat la Portul Leon. *Temerarul* fu încercat chiar în aceeaşi zi. Era un mic vapor de 48 m lungime şi 5 metri lăţime, putînd deplasa cam vreo 140 de tone. Două Diesele luate de la fosta uzină, foarte puternice, îi dădeau o viteză maximă de 25 noduri.

Cu o viteză de 12 noduri putea parcurge mai mult de 10.000 de mile. Pentru mijloacele noastre reduse, era o capodoperă. Vaporul era înarmat cu o mitralieră de douăzeci de milimetri şi deoarece aveam muniţii în cantităţi relativ mici mai era înarmat si cu o artilerie de aruncătoare de rachete. Noi perfecţionasem mult aceste arme din vremea eroică a bătăliei cu hydrele. In partea din faţă si în cea din spate, patru tuburi îngemănate, două cîte două, aruncau la cinci kilometri proiectile de douăsprezece kilograme cu o precizie mulţumitoare. De fiecare parte, alte tunuri de calibru mai mic, care aveau o bătaie pînă la şapte kilometri. După încheierea unei probe sumare - mersesem cu vaporul pînă la gurile Dordognei şi înapoi - dădui dispoziţie să se încarce provizii, în hrană şi muniţii. Plecarăm chiar a doua zi. Echipajul se compunea din doisprezece oameni, avînd în plus pe Michel ca navigator şi pe Bixon ca mecanic. Dintre cei care formau echipajul, cinci serviseră ca marinari la stat. Cit despre mine, eu traversasem de trei ori Mediterana pe o mică luntre

cu pînze a unui prieten si aveam cîteva naţiuni rudimentare de navigaţie. Luarăm cu noi pe vas şi o camionetă amenajată ca o replică în mai mic a camionului nostru tank şi un post de radio.

Mergînd cu viteza mică, coborîrăm fluviul. La ieşirea din estuar, lansai prin radio o chemare. Echipajul avionului răspunse scurt. In acelaşi moment, *Temerarul* se clătină; pătrunseseră în ocean.

La o milă de ţărm dădui ordin să ne îndreptăm în direcţia sud. Coasta era netedă, ierboasă. De aci începe, după spusele celor cîţiva *Swiss-i* care se putuseră înapoia de pe teritoriul inamic, o cîmpie vastă, care se întinde în interior pînă departe, spre un lanţ de munţi înalţi, care nu se puteau vedea de pe mare.

Stăteam eu Michel pe pasarelă. Vaporul mergea cu douăsprezece noduri, motoarele funcţionau normal, marea era liniştită. Neavînd ce să fac, luai puţină apă din mare şi o analizai în micul laborator de pe bord. Era foarte bogată în cloruri. Incetinind un moment, agăţarăm un fel de plasă grosolană în urma vaporului. Ea ne scoase din apă o faună întreagă, dintre care unele elemente aminteau de peştii tereştri, dar altele erau complet diferite.

Soarele apuse în seara aceea cu o mare desfăşurare de purpură. Ca urmare a densităţii mai mari a atmosferei pe Tellus, apusurile de soare sînt aci mai roşii decît pe Pămînt, deşi Helios este mai albastru decît bătrânul nostru Soare. La căderea nopţii micşorarăm viteza la 6 noduri, cu toate că era un strălucitor clar de lună. Mă temeam ca *Temerarul* să nu se izbească de vreo epavă necunoscută. Cînd se iviră zorile, străbătusem 450 de kilometri de la plecare. Coasta de răsărit continua să fie netedă. Către prînz dădurăm de un adevărat labirint încîlcit de insuliţe şi bancuri de nisip, dintre care nu am fi putut ieşi; decît să aduc vasul în trecători nesigure, preferai să dau ordin să navigam în larg, pierzîrid din vedere ţărmul.

Stabilirăm orele şi seriile de cart: eu preluai primul tur, Michel pe al doilea, iar cel de al treilea reveni şefului nostru de echipaj, originar de la munte, dar care făcuse serviciu cincisprezece ani la flotă.

După patru zile, fără să fi schimbat direcţia sud, văzurăm din nou părnînt, ceea ce însemna că el se arcuia deci spre sud-vest, dacă nu cumva, ceea ce vedeam era o insulă. Ne aflam la cel de al 32-lea grad de latitudine nordică. Temperatura era ridicată, dar suportabilă. In seara aceleiaşi zile văzurăm în depărtare ceva enorm şi negru care se scălda în mare. Pentru orice eventualitate încărcarăm armele, si servanţii stăteau gata să tragă. Vietatea aceea enormă se îndepărtă fără să ne producă vreo neplăcere. Făcînd legătura prin radio cu Cobalt-City, aflai că, ei nu reuşiseră încă, cu toate sforţările făcute, să obţină legătura cu New-Washington. Din nou pierdurăm din vedere Pămîntul. Intr-o dimineaţă, tocmai cînd aveam de gînd să dau ordinul să fie îndreptat vasul „spre est", matelotul care făcea de sentinelă la proră ne semnală o coastă în faţă. Hotărîi să facem o recunoaştere. Avansînd cu ajutorul sondei, ajunserăm la două sute de metri de o plajă pustie. Poziţia dată de Michel fu 19 grade, 5 minute, 44 secunde latitudine nordică şi 18°22' longitudine vestică faţă de Cobalt-City. După toate aparenţele, era capul unei insule. Părăsind proiectul de a debarca, pe care îl concepusem la un moment dat, plecarăm din nou spre sud-est. Un mesaj lansat avionului rămase întîi fără răspuns. După două ore, ne chemară ei şi spuseră că abia terminaseră de respins un atac dat asupra lor de hydre şi acestea nu erau verzi, ci brune şi de o mărime uriaşă: aveau doisprezece pînă la cincisprezece metri lungime.

Fără alte incidente, în afară de o mică furtună pe care *Temerarul* o învinse cu uşurinţă, ajunserăm să vedem continentul pe care aterizase avionul, continent care, după spusele aviatorilor, era

despărţit de acela pe care se afla Cobalt-City printr-o strîmtoare largă. Pentru a da de această strîmtoare, trebuirăm să tatonăm, spre nord. După ce am înconjurat o enormă peninsulă, merserăm de-a lungul coastei, la mai puţin de 10° latitudine. Temperatura era înăbuşitoare şi trebuirăm să punem pălării cu boruri late şi să stropim foarte des puntea metalică. Din timp în timp, marea se acoperea cu o ceaţă fierbinte şi sufocantă şi mai greu de suportat decît insolaţia orbitoare a lui Helios.

In sfîrşit, într-o seară, atinserăm acel punct al coastei care, după calculele noastre, ne apropia cel mai mult de avion. Cercetarăm ţărmul cu descurajare. Era un veritabil mangrov, pe care arborii creşteau direct din mare şi nişte plaje vîscoase, moi, colcăind de o viaţă nedesluşită şi care degajau un teribil miros pestilenţial. Mă întrebam cu teamă şi îngrijorare cum vom face ca să debarcăm. Foarte departe, în fundul zării, un lanţ de munţi gigantici îşi înălţau crestele la mai mult de 15 000 metri.

Merserăm de-a lungul coastei în căutarea unui loc mai ospitalier. La cîţiva kilometri de acolo găsirăm estuarul, format din turbă, al unui fluviu, în care reuşirăm să intrăm, deşi avea curenţi foarte puternici. Urcarăm în sus pe fluviu, cu ajutorul sondei, cam vreo 90 kilometri. Apoi bancuri de mil ne opriră. Toate armele noastre erau încărcate, sentinelele şi servanţii dublaţi. Malurile, aproape peste tot mlăştinoase, hrăneau o viaţă dezgustătoare de putreziciuni cvasi-protozoice.

Grămezi stranii de gelatine vii, însufleţite de mişcări amiboide, se tîrau pe mîl, colorate în cenuşiu sau în verde acidulat.

Mirosul de putreziciune umplea aerul, termometrul arăta 48° la umbră! Cînd se înnopta, întregul ţărm se lumină de fosforescenţe vii, divers colorate.

Tot căutînd mereu, găsirăm pe malul drept un banc de stînci, care părea gol, lipsit de fiinţe vii. Manevrînd cu cele două elice ale sale, *Temerarul* acostă, cablurile îl fixară de stîlpil de fier pe care noi îi înfipsesem în şistul moale. Un pod de buşteni fu aşezat de noi, ca să avem pe ce duce camioneta pînă la mal.

- Cine merge? întrebă Michel. Tu şi cu mine - şi pe urmă?

- Tu - nu. Trebuie să rămînă aci cineva care să poată duce înapoi *Temeraru!* Rămîi deci!

- Atunci rămîi tu. Eşti singurul geolog: astronomi avem atît de mulţi!

- Eu sînt şeful aici şi îţi ordon să rămîi pe vas. Vei merge şi tu în al doilea drum. Ia contact cu avionul. La ce distanţă sîntem oare de el şi în ce direcţie se găseşte oare?

- Cam la vreo treizeci de kilometri spre sud-vest.

Cînd ştiură că sîntem atît de aproape, americanii scoaseră strigăte de bucurie.

- Nu mai avem decît doi litri de apă potabilă, şi nici un comprimat ca să putem steriliza alta.

- Vom fi acolo în mai puţin de două ore, cred, răspunsei eu. Pregătiţi-vă. Dacă aveţi combustibil, aprindeţi un foc. Fumul ne va călăuzi.

Luai loc la volan. Andre Etienne, un marinar, stătea în turela maşinii, înarmată cu două aruncătoare de rachete. Puţin emoţionat, îmbrăţişai pe Michel, salutai pe ceilalţi şi pornirăm.

III

MOARTEA VIOLENTA

Cu ochii fixaţi pe busolă, luai direcţia sud-vest. Pămîntul stîncos se mai prelungi încă pe o distanţă de doi sau trei kilometri, apoi terenul deveni

moale. Etienne trebui să coboare, spre a pune lanţuri la cauciucuri. Cu toate că i-o interzisesem, el voi să prindă un soi de amoebă avînd vreo patruzeci de centimetri în diametru şi mîna îi fu arsă ca de un acid. Acest soi de animale foiau pe aci. Unele atingeau un metru în lungime. Ele se luptau între ele dînd lupte sălbatice, dar care păreau a fi făcute cu încetinitorul, lupte în care învinsul era înglobat de pseudopodele învingătorului şi digerat. Inaintarea noastră deveni foarte grea, apa ţîşnea uneori de sub roţi. Din fericire buruienile erau rare şi mlădioase şi se îndoiau sub roţile automobilului. Un miros oribil de ouă clocite, provenind din descompunerea acestor ierburi şi poate din aceea a vietăţilor gelatinoase de aici, ne incomoda groaznic. După două ore de la plecare, zărirăm în sfîrşit în depărtare o coloană de fum. Apoi terenul urca şi respingătoarele vietăţi tîrîtoare dispărură. Pămîntul deveni mai tare, viteza noastră se mări şi puturăm scoate lanţurile. Zării în depărtare silueta unui avion cu aripile sfărîmate. De îndată ce ne văzurăm, americanii, uitînd de orice prudenţă, alergară spre noi. Toţi, în afară de unul singur, care era îmbrăcat în salopetă de aviator, purtau uniforma *Statelor Unite Navy.* Deschisei uşa din spate şi le spusei să se urce în camionetă. Acum eram nouă inşi înăuntru şi stăteam foarte înghesuiţi. De bucurie, îmi strînseră mîna şi îmi scuturară braţul cu atîta putere că aproape mi-1 scrîntiră. Scoţînd o sticlă de sub scaunul meu, le oferii un coniac, cu apă, nu prea rece poate, dar care fu foarte apreciat.

Cel mai vîrstnic, să tot fi avut treizeci şi cinci de ani, (era comandantul) făcu prezentările. El începu cu un soi de uriaş blond, mai înalt decît mine cu un cap, căpitanul Elliot Smith. Apoi îmi prezentă un om brun, îndesat: căpitanul Ronald Brewster. Unul cît o prăjină, slab, roşcovan, deşelat, se numea Donald O'Hara şi era locotenent. Inginerul Robert

Wilkins, în vîrstă de treizeci de ani, avea părul castaniu, ochii căprui şi o frunte mare, cu un început de chelie.

Sergentul John Pary, îndesat şi el, era canadian, în sfîrşit, arătîndu-mi pe omul în salopetă de aviator:

- O surpriză pentru dumneavoastră: Andre Biraben, geograf, compatriotul dumneavoastră.

- Ia te uită ce plăcere! Am auzit adesea vorbindu-se de dumneavoastră pe Pămînt, zisei eu.

- Şi în sfîrşit să mă prezint şi eu: Arthur Jeans.

Eu le prezentai pe mecanicul meu şi adăugai:

- Domnilor, trebuie să ne gîndim să salvăm tot ce poate fi salvat din avionul dumneavoastră, şi... să plecăm repede. Aţi mai văzut hydrele uriaşe?

- Nu, răspunse Jeans. Dar puteţi vedea rămă şiţele aceleia pe care am doborît-o, de cealaltă parte a avionului.

Ne duserăm pînă acolo în camionetă. Mase enorme de cărnuri îşi terminau aci procesul de descompunere.

- Şi dumneavoastră aţi avut de-a face cu acest soi de jivine? mă întrebă Biraben.

- Desigur! Dar ale noastre erau verzi, şi mai mici, şi, totuşi, la fel de primejdioase.

- Avionul dumneavoastră este oare un adăpost sigur?

- Da.

- In cazul acesta voi lua cu mine 4 dintre dumneavoastră. Ceilalţi 3 vor rămîne aci cu marinarul meu. Demontaţi armele dumneavoastră de bord. Mai aveţi muniţii?

- Avem o foarte mare provizie de muniţii.

- Atunci le vom lua la cel de al 3-lea transport. Jeans îmi indică pe Smith, pe Brewster, pe Biraben şi pe Wilkins. Ceilalţi se închiseră în avion. Luai pe Smith alături de mine. Vorbeau prost engleza, dar destul de bine germana. Smith o vorbea şi el de-ajuns de mulţumitor şi astfel puturăm schimba între noi cîteva informaţii. Aflai astfel că New-

Washington era un fragment din Statele Unite, căzut în plin ocean teluric. Nu mai rămăseseră decît 10000 de supravieţuitori; avuseseră 45000 de morţi. Insula astfel formată se întindea pe 37 de kilometri lungime şi 20 de kilometri lăţime. Avea o uzină de avioane, aproape distrusă de izbitură, dar pe care ei o reconstruiseră, aveau şi cîmpii mănoase, arabile, foarte mari cantităţi de provizii şi de muniţii şi, fapt straniu, mai multe vapoare: un crucişător uşor francez *Surcouf,* un distrugător american, *Pope,* un torpilor canadian şi două vapoare comerciale, un cargobot mixt norvegian şi un petrolier argentinian. Aveam un prieten din liceu pe *Surcouf* şi aflai cu părere de rău că fusese dat dispărut cu ocazia catastrofei. Vapoarele se aflau toate în larg şi veniseră aci la New-Washington, după cîtva timp, mergînd ades cu pînze improvizate, cu panouri desfundate, deteriorate ca după o bătălie, dar intacte în părţile principale. Cataclismul venise la ei sub forma unei lame gigantice ce se năpustise deodată din adîncuri asupra lor.

- De ce aţi întîrziat atîta pînă să porniţi în explorare?

- Aveam treburi mai urgente de făcut! Să ne îngropăm morţii, să curăţim dărîmăturile, să construim. Nu aveam decît puţină benzină pe care am folosit-o pentru a pune la punct unul din cele şaptesprezece avioane nu prea distruse - pe acesta - care a căzut aci.

- N-aţi primit nici unul din mesajele noastre?

- Nu, niciodată, şi totuşi am stat la radio un an întreg, tot ascultînd, şi n-am primit nici o chemare de nicăieri.

- E foarte curios. Cum aţi trăit?

- Am avut foarte multe conserve. Grîul a crescut. Am pescuit peşti. Cîteva forme terestre din cele venite cu noi au supravieţuit şi s-au înmulţit aci considerabil. Dar din lipsă de lapte ne-au murit mulţi copii, adăugă el, întristat.

Il pusei şi eu la curent cu tot ce făcusem noi. Către orele trei după-amiază ajunserăm la vasul nostru, *Temerarul,* Lăsai acolo pe cei salvaţi şi plecai imediat înapoi, cu toate protestele lui Michel. Aveam să asist la un spectacol care mă îngheţă de groază.

Pe cînd soseam pe locul de unde se vedea avionul, zării, puţin la dreapta, o masă enormă, gelatinoasă, avînd o frumoasă culoare violet-deschis, care se tîra cu mare viteză - cam treizeci sau patruzeci de kilometri pe oră, poate. De o formă amoeboidă, ea atingea zece metri în diametru şi un metru în înălţime. Intrigat, oprii. Animalului nici nu-i păsa de asta şi îşi continua mersul grabnic înspre avion. Uşa acestuia se deschise şi canadianul ieşi. El văzu camioneta oprită, îmi făcu semn cu mîna şi veni înspre mine. In spatele lui apărură de asemenea Etienne, O'Hara şi Jeans. Privii din nou spre monstru; bogatul său colorit violet dispăruse, el era acum cenuşiu-opac, rotunjit, semănînd cu o stîncă acoperită de licheni. Pary se apropia. Prevăzînd o primejdie, pornii din nou camioneta şi claxonai. Mecanicul îmi surise, îmi făcu semn iarăşi cu mîna şi îşi iuţi mersul, venind spre mine. Cu cea mai mare viteză mă năpustii cu maşina înaintea lui. Sosii prea tîrziu. Monstrul redevenise brusc violet şi se aruncase asupra lui. Pary îl văzu, ezită, apoi fugi spre avion. Atunci se petrecu un lucru straniu, groaznic: răsună ca o pocnitură scurtă şi un fel de scînteie albăstruie ţîşni izbind pe canadian, care se prăbuşi. Imediat, acoperit de pseudopodele monstrului, el dispăru.

Cu gura căscată de groază, de oroare, frînai brusc. Animalul se întoarse şi veni drept spre mine. Sării de pe scaun, mă urcai în cupola cu aruncătoare de rachete. Febril, aşezai tuburile, încărcate de dimineaţă, ţintii. Scînteia albăstruie ţîşni din nou din monstru şi lovi radiatorul. Simţii o zguduitură puternică. Nu o zguduitură electrică,

ci un fel de frig glacial, care mă făcu să mă zgîrcesc tot. Şi eram cu degetul pe trăgaci. Cele două descărcaturi loviră în plin monstrul ajuns la zece metri. Se auziră două explozii surde, o serie de trosnete violente, însoţite de scîntei. Fîşii de gelatină zburară în toate părţile. Animalul se zgîrci ghem, apoi nu mai mişcă de loc. Pornii din nou motorul, mă apropiai cu prudenţă. Irizaţii străbătură încă în toate sensurile gelatina vie care se mai zbătea slab. Din canadian nu se mai vedea nici urmă! Prin portieră aruncai două grenade incendiare. Sub căldura intensă a flăcărilor, masa sfîrîi, se reduse şi nu se mai zbătu de loc. Ceilalţi veniră iute lingă mine.

- *What an awful thing!* zise Jeans. Şi repetă în franceză : Ce oribilă lucru!

- Mă tem că nu mai putem face nimic pentru mecanicul dumneavoastră, spusei eu, zguduit încă. Cel mult îl vom putea înmormînta!

Dar cînd despicarăm, cu lovituri de secure, masa gelatinoasă zbîrcită, devenită tare ca lemnul, tot ce găsirăm fu un inel de aur.

Indureraţi, încărcarăm în camionetă două mitraliere şi pe cei doi aviatori. Etienne îşi reluă locul sus la aruncătoarele de rachete. A doua zi mai fură făcute alte expediţii pentru a se aduce şi restul de arme, muniţiile, motoarele electrice, tot ce mai putea fi salvat. Ultimul transport, condus de Michel, avu de luptat cu o altă „Moarte Violetă". Ei nimiciră patru din aceste dezgustătoare bestii.

De îndată ce reîmbarcarăm camioneta pe vapor, plecarăm, salutînd cu o salvă de rachete o hydră uriaşă, prea curioasă, care se prăbuşi fîşii, fîşii. Eram acum mai încrezător decît la ducere, căci îmi îndeplinisem misiunea şi puteam acum să las conducerea vaporului pe seama unor oameni dintre care doi cel puţin ştiau cu adevărat ce înseamnă un vapor şi erau pricepuţi în navigaţie.

IV

AM DESCOPERIT TINUTURI NECUNOSCUTE

Lăsai comandamentul tehnic lui Jeans şi ofiţerilor lui, Michel şi cu mine rezervîndu-ne doar directivele generale. Trimisesem un mesaj la Cobalt-City. Apoi, urmînd sfatul lui Wilkins, încercai să prind New-Washington. Spre marea mea uimire, reuşii, în sfîrşit. Jeans le făcu un raport succint şi ne transmise apoi din partea lor mulţumirile guvernului şi o invitaţie.

- Spre marele meu regret, nu pot primi pentru moment această invitaţie, răspunsei eu. Nu avem destui carburanţi pentru a face cei zece mii de kilometri care ne separă de New-Washington. Trebuie să trecem mai întîi pe la Cobalt-City.

- De ce oare dumneavoastră, francezi, aţi botezat cu nume american oraşul dumneavoastră? se informă O'Hara.

- Pentru că seamănă foarte mult cu unul din oraşele Far-Westului dumneavoastră de pe la 1880 în orice caz aşa cum ni 1-am închipuit noi!

Abia ieşiţi din apele fluviului, o apucarăm spre nord-vest. Vîntul era destul de puternic si *Temerarul* tangă foarte tare, spre marea neplăcere a unor stomacuri. Vorbeam pe jumătate în franceză, pe jumătate în engleză. Cînd ne lipsea vreun cuvînt, Biraben făcea pe interpretul. Prima noastră zi pe mare trecu fără vreun incident. Noaptea încetinirăm mersul, cu toate că marea se liniştise. Lăsînd pe Smith pe pasarelă, mă dusei la culcare. Dar o schimbare în legănarea *Temerarului* mă deşteptă. Ascultam atent, încercînd senzaţia că ceva nu era în ordine. Apoi înţelesei: motoarele se opriseră. Mă îmbrăcai în grabă şi urcai pe punte. Intrebai pe timonier:

- Ce s-a întîmplat?

- Nu ştiu. M-am pomenit că s-a oprit aşa, deodată, domnule comandant.

- Unde este comandantul american?

- La pupă, împreună cu inginerul.

Michel îşi trecu capul pe un gemuleţ al cabinei.

- Ce se întîmplă oare? De ce s-a oprit vaporul?

- Nu ştiu. Vino încoace.

- Vin imediat.

Abia spusese acestea, că se auzi lîngă pereţii vaporului un zgomot de apă mişcată de colo-colo, apoi o smucitură puternică zgudui vaporul. Auzii un sonor *damn it!** Apoi o exclamaţie de mirare şi un strigăt îngrozit:

- Cu toţii înăuntru!

Smith se şi azvîlise peste mine, proiectîndu-mă pe scară în jos. Wilkins se aruncă pur şi simplu înăuntru. Smith scoase capul pe punte, se asigură că era goală, trînti uşa. La lumina lămpii văzui figurile lor livide, descompuse. Auzii capota postului echipajului închizîndu-se cu zgomot. Avurăm o nouă zguduitură şi, *Temerarul* se înclină spre tribord.

Eu mă poticnii şi mă lipii de perete.

- Pentru Dumnezeu, ce se întîmplă?

Wilkins răspunse în sfîrşit:

- Caracatiţe uriaşe!

Mă simţii îngheţat de groază, încă din anii copilăriei, pe cînd citeam *Douăzeci de mii de leghe sub mări,* fusesem înspăimîntat de aceste animale. Eu reuşii să spun:

- *Come with me.***

Cu genunchii muiaţi, împleticindu-ne, urcarăm scara care conducea la pasarela acoperită. Aruncai o privire prin hubloanele mari: puntea era goală şi lucea sub lune. La extremitatea din faţă, un fel de cablu gros se legăna, în dosul ţevilor aruncătoarelor de

rachete. La zece metri, la babord, o masă enormă apăru o clipă din marea neagră ca cerneala, apoi văzui în lumina lămpilor învîrtituri de braţe, profilate în lumina lunelor. Observai lungimea acestor braţe, trebuie să fi fost de douăzeci de metri. Michel veni şi el lîngă noi, apoi ceilalţi americani. Smith ne relată faptele. Cînd cele două elice se opriseră în acelaşi timp, el se dusese la proră cu Wilkins şi, aplecîndu-se, văzuse strălucind slab nişte ochi enormi. Animalul îşi aruncase un braţ, dar nu reuşise să-i atingă. Atunci ei ţipaseră.

Incercarăm să pornim motoarele din nou. Ele porniră, elicele bătură apa, *Temerarul* tremură şi avansa cîţiva metri, apoi motoarele se opriră din nou, si simţirăm altă serie de smucituri.

- Să aşteptăm să se facă ziuă, ne sfătui Wilkins. Trecu tare mult timp pînă la ziuă. In zori puturăm să ne dăm seama de întreaga mărime a pericolului. Cel puţin treizeci de monştri ne încercuiseră. Nu erau caracatiţe, deşi la prima vedere te puteai înşela. Aveau un corp în formă de fus, ascuţit în spate, fără înotătoare, şi erau lungi de zece pînă la doi

sprezece metri şi doi sau trei metri în diametru. Din partea dinainte porneau şase braţe enorme, cam de vreo douăzeci de metri lungime fiecare şi avînd cincizeci de centimetri în diametru la bază. Monştrii erau înarmaţi cu gheare lucitoare, ascuţite, care se terminau

---

*Injuratura curenta in limba engleza

**Veniti cu mine

cu un vîrf în formă de suliţă. Ochii, tot în număr de 6, se aflau la baza tentaculelor.

- După înfăţişare, sînt veri cu hydrele, zisei eu.

- De înrudirea lor, prietene, puţin îmi pasă în clipa asta, îmi răspunse Michel. Dacă se reped cu toţii deodată asupra *Temerarului...*

- Idiot ce sînt! De ce n-am pregătit aruncătoarele de rachete - gata de atac.

- Prea tîrziu! Dar dacă am trece ţeava uneia din mitralierele avionului prin geamul rotund? Va trebui de asemenea să punem elicele în tunel... dacă mai scăpăm cu viaţă din asta!

Strigai echipajului:

- Aduceţi o mitralieră şi benzi. Şi mai cu seamă nu treceţi pe punte!

- Atenţie! strigă Michel.

Un monstru se apropia, într-un vîrtej de tentacule. Una din ele se agăţă de bordura tribordului şi o smulse.

- Dacă putem omorî măcar unul din ei cu mitraliera, poate că ceilalţi îl vor mînca!

Prin tubul acustic de la maşină auzirăm:

- Domnule comandant, elicele sînt libere.

- Bun, fiţi gata! De îndată ce voi comanda „înainte", daţi toată viteza!

Prin spaţiul pe unde urcau oamenii, trei marinari urcară o mitralieră. Eu deschisei un geam, care alunecă în rama lui, şi trecui prin spaţiul gol ţeava armei. In momentul cînd voiam să trag, Michel mă bătu pe umăr.

- Aşteaptă. Lasă mai bine pe american să tragă.

Ei sînt mai obişnuiţi cu armele lor.

Trecui mitraliera lui Smith, care o sprijini pe umăr, voinicește, ca un adevărat afet viu. El ţinti cu minuţiozitate o caracatiţă care se odihnea în golul unui val, şi trase. Animalul, atins, făcu un adevărat salt afară din apă, apoi se dădu la fund. In momentul cînd Smith se pregătea să tragă asupra celei de a doua bestii, simţirăm ca o uriaşă dezlănţuire de adevărată furtună. Vreo zece braţe gigantice măturară puntea, smulgînd balustradele, îndoind macaraua cea mică, rupînd plăcile de

protecţie ale mitralierei din faţă. O fereastră se sparse în ţăndări şi un tentacul pătrunse în dunetă, făcînd bucăţi rama ferestrei. Tentaculul se agita cu furie. Michel, lovit, fu azvîrlit de perete. Ţintuiţi locului de groază, Wilkins şi cu mine nici nu mişcarăm măcar. Jeans zăcea la pămînt, lovit la cap. Smith fu primul care reacţiona. Smulgînd securea atîrnată pe perete, cu un gest puternic de tăietor de pădure, el tăie pe loc tentaculul. Prin uşa întredeschisă, sării la postul de radio, voind să lansez un S.O.S. înainte ca cele două catarge să fie sfărîmate. *Temerarul* nostru se aplecă pe o parte din ce în ce mai tare şi auzii strigătul unui marinar: „Ne scufundăm !" Prin gemuleţ văzui marea biciuită de tentacule. Apoi veni şi *deus ex machina* care ne salvă.

Cam la vreo două sute de metri de noi, ieşi din apă un enorm cap turtit, lung de mai bine de zece metri, despicat de o imensă gură cu dinţi ascuţiţi şi albi. Noul sosit se repezi asupra primei caracatiţe şi o tăie în două. Apoi între el - care era însoţit de încă doi din specia lui, sosiţi la împărţirea prăzii - şi caracatiţe se porni o luptă sălbatică, despre care nu aş putea spune precis dacă a durat o oră, sau un minut! Marea se linişti şi nu mai rămase nimic decît cioturi de tentacule plutind în voia valurilor. Ne trebuiră mai mult de zece minute pînă să ne dăm seama că eram salvaţi. Atunci, cu toată viteza, ne năpustirăm drept spre nord.

Către seară văzurăm, în direcţia babord, un arhipelag din stînci prăpăstioase, înălţînd în asfinţit nişte siluete în formă de ruine. Ne apropiarăm cu prudenţă. Nu mai eram decît la cîteva leghe, cînd zărirăm o forfoteală suspectă între două stînci dinţate. Un minut mai tîrziu recunoscurăm o bandă de caracatiţe şi cu cîrma la tribord şi cu toată viteza, le lăsarăm în urma noastră.

Noaptea foarte senină ne permise să înaintăm destul de repede. Atinserăm o caracatiţă

singuratică adormită care fu pulverizată de o salvă de rachete. Dimineaţa zărirăm o insulă.

O'Hara se urcă pe dunetă, aducînd harta pe care o făcuse după fotografiile cu infraroşii luate din avion. Astfel ne fu posibil să identificăm insula care era în faţa noastră drept un ţinut alungit, orientat est-vest, situată între continentul ecuatorial, de unde veneam noi, şi continentul boreal. Fotografia, luată, de foarte de sus, nu arăta nici un alt detaliu, dar se putea distinge un lanţ axial de munţi şi păduri mari. La nord-est, dincolo ele o strîrntoare largă, se zărea vîrful unui alt pămînt. Hotărîi să merg spre Capul est al primei insule, spre Capul vest al celei de a doua şi către marea peninsulă de la sudul continentului Doreai.

Merserăm de-a lungul coastei de sud a primei insule. Ea era stîncoasă, abruptă şi neprimitoare. Munţii ei nu păreau prea înalţi. La sfîrşitul zilei, ajunşi la Capul est, aruncarăm ancora într-un mic golf.

In zorile roşii, ţărmul se desena neted şi monoton, cu puţină vegetaţie. La răsăritul lui Helios văzurăm mai limpede o savană care se sfîrşea în mare cu o plajă îngustă, de nisip alb. Ne apropiarăm cu ajutorul sondei şi făcurăm această fericită descoperire că plaja se termina printr-un perete abrupt, astfel încît coasta nu era decît la cîţiva metri distanţă de apa navigabilă, care avea o adîncime între 16 şi 20 metri. Ne fu deci uşor să punem puntea mobilă şi să debarcăm camioneta. In această camionetă în care înlocuisem aruncătoarele de rachete cu una din mitralierele avionului, mai uşor de mînuit, luară loc: Michel, Wilkins şi Jeans. Nu fără teamă îi văzui dispărînd în susul unei pante. Ierburile culcate păstrau urma camionetei şi acest fapt ne-ar fi dat posibilitatea, în caz de nereuşită, să-i căutăm cu mai multă uşurinţă. Sub protecţia armelor de pe bord, coborîi pe pămînt şi vizitai împrejurimile. Putui să culeg din ierburi vreo zece specii diferite de curioase „insecte"

teluriene. Urme de paşi indicau prezenţa unei faune şi mai impresionante. După două ore, zgomotul de motor îmi anunţa întoarcerea camionetei.

Michel scoborî din ea, singur.

- Unde sînt ceilalţi?

- Au rămas acolo.

- Unde acolo?

- Vino şi ai să vezi. Am făcut o descoperire grozavă.

- Ce anume?

- Ai să vezi.

Intrigat, trecui comanda lui Smith şi luai loc în automobil. Savana se legăna, întreruptă de tufişuri. Pe lîngă unul din ele rătăcea o cireada de animale, semănînd cu Goliaţii, dar fără coarne. Cam după o oră de mers, văzui o masă stîncoasă, înaltă de cîţiva metri şi, urcat pe ea, în picioare, Jeans. Michel opri camionul exact la poalele ei. Coborîrăm şi pe cealaltă parte intrarăm într-un adăpost pe sub stînci.

- Ei, ce părere ai despre asta? mă întrebă Michel.

Pe pereţi, o serie de semne erau gravate, semne semănînd în chip ciudat cu caracterele sanscrite. Intîi am crezut că au vrut ei să-mi facă o glumă, dar patina timpului pe piatră mă convinse repede că greşisem gîndind astfel. Puteau fi în total trei sute, patru sute de semne.

- Şi asta nu e totul. Vino să vezi.

- Aşteaptă să iau o armă.

Cu mitraliera în mînă, plecarăm din nou. La două sute de metri de acolo, solul cobora într-o vale moartă, în fundul căreia se vedeau expuse o grămadă de plăci de metal, de grinzi răsucite, care păstraseră o înfăţişare generală fusiformă. Wilkins se învîrtea printre aceste rămăşiţe.

- Ce să fie? Un avion?

- Poate. Dar nu terestru, asta e sigur!

Mă apropiai şi pătrunsei în încîlcelile epavei. Plăcile erau îngropate în nisipul ce se scursese la vale. Ele erau dintr-un metal gălbui, pe care nu îl putui recunoaşte, dar despre care Wilkins ne asigura că ar fi un aliaj de aluminiu.

Inginerul mă lăsă să zgîrii la baza plăcilor şi se duse spre vîrful grămezii. Il auzirăm scoţînd o exclamaţie, apoi chemîndu-ne la el. Strania maşină era mai puţin distrusă în partea aceasta şi îşi păstrase forma de vîrf de ţigare. Intr-o despărţitură intactă se deschidea o uşă fără canat. O semiobscuritate domnea în cabina în formă de trunchi de con, în care pătrunserăm, şi la început nu putui să văd nimic, decît silueta neprecisă a celor doi tovarăşi ai mei. Apoi, ochii obişnuindu-mi-se cu penumbra, distinsei un fel de tablou de bord cu semne asemănătoare cu acelea din inscripţiile găsite, apoi scaune metalice înguste, cabluri de aramă rupte ce atîrnau şi, crispată pe un rnîner de metal alb, o mînă mumificată. Enormă, neagră, încă musculoasă cu toată uscăciunea ei, ea nu avea decît patru degete înarmate cu gheare care trebuie să fi fost retractile (ca la pisici), încheietura mîinii era ciopîrţită.

Instinctiv, salutarăm. Oare de cît timp mîna aceasta, crispată într-o ultimă manevră, se mumificase în această insulă pierdută? Cine era fiinţa care pilotase această maşină? Venise ea de pe o altă planetă, din sistemul lui Helios, de pe vreo altă stea, sau fusese şi ea, ca şi noi, smulsă afară din propriul ei Univers? La aceste întrebări n-aveam să găsim, decît mult mai tîrziu, un răspuns incomplet.

Scotocirăm printre rămăşiţele aparatului pînă seara. Descoperirile noastre fură de minimă importanţă. Cîteva obiecte de metal: cutii goale, fragmente de instrumente, o carte cu paginile din aluminiu, fără nici o ilustraţie, vai, apoi un ciocan avînd o formă foarte terestră, în spate, unde trebuie să fi fost aşezate motoarele, blocuri informe, ruginite, şi într-un tub de plumb gros, un fragment de metal alb, care, analizat apoi la New-Washington, se dovedi a fi uraniu. Făcurăm fotografii şi ne întoarserăm. Era şi normal ca descoperirile noastre să fie puţine: unii dintre pasagerii maşinii supravieţuiseră după cum o dovedeau inscripţiile şi luaseră probabil cu ei tot ce le putuse fi de vreun oarecare folos. Nu aveam timp să cercetăm toată insula. După ce o botezarăm ,.Insula Misterelor", plecarăm spre cea situată la nord-est. Debarcarăm cu mare greutate şi nu puturăm aduce camioneta pe pămînt. Mica porţiune pe care o vizitarăm era aridă şi populată de „vipere", neavînd nici un fel de altă vieţuitoare, în afară de cîteva „insecte". Găsirăm totuşi cîteva unelte *Swiss-e* din feltspat potasic. Mai fructuoasă şi mai plină de peripeţii fu explorarea noastră din capul de sud al continentului boreal.

Traserăm la mal în zori, într-un mic golf înconjurat de stînci înalte, tăiate în forme fantastice. Coborîrea pe pămînt a automobilului ne dădu mult de lucru şi soarele era sus de tot cînd plecai cu Michel şi cu Smith. Nu fără greutate ajunserăm pe un platou care se întindea cît vedeai

cu ochii la răsărit şi la nord. La sud se înălţau nişte munţi mici. Ne îndreptarăm spre ei, prin savana întretăiată de tufişuri. Ţinutul era extrem de populat cu animale variate: Goliaţi, elefanţi, izolaţi sau în turme. Deranjarăm din somn o pereche de tigrosauri fioroşi, care totuşi nu ne atacară. Din fericire, căci camioneta noastră nu ar fi rezistat la izbitura lor puternică. La ora 3 după masă, pe cînd ne terminam prînzul, o trupă numeroasă apăru în depărtare. Ea se apropie şi recunoscurăm *Swiss-i* din marea rasă roşie, din rasa lui Vzlik. Imi aminteam că el îmi spusese de nenumărate ori că tribul său venea din sud, că ei se despărţiseră de poporul lor cu puţine generaţii înainte pentru motive care îmi rămăseseră necunoscute. Această întîlnire ne necăji, căci ei ne tăiau drumul spre munţi şi cu firea lor războinică gata de harţă, bătălia părea inevitabilă dacă mai înaintam. Dar poate că ei nu ne văzuseră, căci o cîrmiră la stinga şi se pierdură la orizont. Ţinurăm grabnic un consiliu de război. Eu fui de părere să ne întoarcem imediat din drum căci şi aşa eram destul de departe de *Temerarul* şi ne aflam într-un ţinut necunoscut. Dar Smith şi Michel erau de părere să mergem mai departe în interior şi să nu ne întoarcem decît a doua zi. Ne continuarăm deci drumul spre munţi şi la orele patru văzurăm un fel de faleză care se ridica în faţa lanţului muntos. Inaltă de vreo 30 de metri, ea ni se păru crenelată. Cînd furăm mai aproape, văzurăm că ea avea fortificaţii făcute din turnuri aşezate la o distanţă de vreo 20 de paşi unul de altul şi înalte de vreo 10 metri. La picioarele falezei, pe o adîncime de 500 pînă la 600 de metri, nu se vedea nici un arbore, nici un tufiş. Intre turnuri galopau *Swiss-i.* Păreau foarte agitaţi şi prin binoclu îi văzurăm cum ne arătau cu degetul. Ezitînd, încetinii mersul camionetei.

Deodată, din vîrful turnului din faţa noastră, de la 400 de metri, ţîşni ceva lung şi negru, care pluti

pe cer, apoi căzu jos. Cu un şuierat puternic, o gigantică suliţă, care trebuie să fi cîntărit vreo treizeci de kilograme, se înfipse în pămînt, la cîţiva paşi de noi. Frînai, apoi, recăpătîndu-mi sîngele rece, virai şi accelerai.

- In zigzag îmi strigă Michel.

Mă întorsei şi văzui vreo zece dîre pe cer. Ele se înfipseră vîjîind în pămînt, de jur împrejurul nostru, şi trebui să răsucesc brusc volanul, virînd, ca să evit una din ele. Mitraliera noastră trase. Smith era in largul lui! Fusese campion de tir în aviaţia americană. Michel îmi povesti mai tîrziu că într-o nimica toată de timp el şi incendiase şase turnuri. Din această fază a luptei eu nu văzui nimic. Stăteam cramponat de volan, cu piciorul apăsînd pe accelerator, zgîlţîit de pămîntul accidentat, cu capul strîns între umeri, crezînd în fiecare clipă că voi simţi cum o suliţă mi se înfige în spate. Şi, de fapt, nici n-a lipsit mult ca s-o păţim urît. Pe cînd soseam la primii arbori care mărgineau zona dezgolită de vegetaţie, în spatele meu se produse un şoc violent, un zgomot de metal sfîşiat. Cîrmii brusc volanul şi după cîteva minute, cînd trecui volanul lui Michel, văzui că o suliţă străpunsese acoperişul, trecuse printre picioarele lui Smith şi îşi terminase cursa înfigîndu-se cu vîrful într-o cutie mare de conserve, pe care o înţepenise în duşumea. Coada suliţei depăşea camionul cu doi metri. Fără să ne oprim, o tăiarăm cu ferăstrăul şi astfel putui să-i examinez vîrful : era triunghiular, ghimpat şi din oţel!

Noaptea făcurăm un scurt popas şi pe cînd mîncam, discutarăm despre cele întîmplate.

- Este bizar, zisei eu, că aceşti *Swiss-i* cunosc metalul, ba chiar ceva mai mult: oţelul de cea mai bună calitate. Aceştia sînt cu siguranţă poporul din care provine tribul lui Vzlik, ceea ce înseamnă că numai acum cîteva generaţii, ei mai erau încă în epoca de piatră. *Swiss-ii* sînt foarte inteligenţi, de

sigur, dar o asemenea repeziciune, în progresul lor mă uimeşte!

- Poate că acest progres al lor are legătură cu descoperirea noastră de pe insulă? întrebă Michel.

- Poate. Şi au catapulte - sau mai degrabă baliste - care au o bătaie de peste cinci sute de metri!

- In orice caz, zise Smith în englezeşte, le-am dărîmat cel puţin şase turnuri.

- Da. Şi acum să fugim repede. In ţinutul acesta nu sîntem de loc în siguranţă.

Merserăm toată noaptea. Desigur, mai avusesem eu pe lumea aceasta nopţi agitate, dar nici una ca aceasta de aci. Cele trei lune răsăriseră şi toată fauna planetei părea să se fi strîns în acest colţ... Trebuirăm să ne croim drumul trecînd printre turme de elefanţi care veneau atraşi de farurile noastre. Apoi un tigrosaur ce vîna primi încărcătura noastră fără altă păgubire aparentă, în afară de o spaimă zdravănă pe care de altfel o simţirăm şi noi ca şi el.

De trei ori nişte Goliaţi ne siliră să schimbăm drumul şi două din cauciucurile noastre fură distruse de muşcăturile viperelor. Cu toate acestea înainte de a sa face ziuă, noi zăream rachetele lansate de *Temerarul* nostru şi la răsăritul soarelui eram pe bord.

V

PRIMEJDIA

După cîteva zile ajunserăm la gurile Dordogneî fără alte neplăceri decît o pană la motoare care ne obliga să plutim o zi duşi de pînzele vasului. Deoarece înştiinţasem prin radio Cobalt-City de sosirea noastră, nu am fost surprinşi cînd am văzut că sîntem aşteptaţi la confluenţa cu Isle de o barcă în care se aflau Martine, Louis şi Vzlik. Ei se urcară pe bord şi barca fu remorcată la vapor pînă

la Portul Leon. Trecuse mai mult de o lună de cînd plecasem. Nu mai este nevoie să spun cît de fericit am fost s-o revăd pe Martine. Adesea, în cursul acestei călătorii primejdioase, crezusem că nu aveam s-o mai revăd niciodată.

Louis îmi întinse textul ultimului mesaj prin radio primit de la New-Washington. Il citii cu uimire şi îl trecui americanilor. Biraben li-l traduse. Conţinutul putea fi rezumat astfel: New-Washington se scufunda încetul cu încetul în mare, şi dacă ritmul scufundării nu se schimba, în cel mult şase luni insula va dispărea în întregime. Guvernatorul ne lansa deci un apel S,O.S.

Consiliul se întruni în prezenţa americanilor. Jeans luă cuvintul în franţuzeşte:

- Noi avem la New-Washington un crucişător francez, două torpiloare, un cargobot şi un mic petrolier. Mai avem de asemenea şi şaisprezece avioane în stare de zbor, dintre care patru cu elice şi trei elicoptere. Dar nu mai avem nici benzină, nici păcură. Puteţi dumneavoastră să ne vindeţi benzină? Şi să ne-o şi aduceţi?

- Aci nu se mai pune chestiunea de a vinde, răspunse unchiul meu. Este cea mai elementară dintre datorii ca să vă venim în ajutor. Dar marea problemă e transportarea benzinei. Alt vapor în afară de *Temerarul* nu avem, şi el e destul de mic.

- Mai avem şi găoacea *Cuceritorului,* zisei eu, şi mai ales şlepurile remorcate, pe care foarte uşor le putem transforma în petroliere. Ce părere aveţi despre această propunere? întrebai eu pe inginerii noştri.

Estranges făcu socoteala.

- 10 pînă la 12 zile de lucru pentru a construi rezervoarele. Tot atîtea zile, pe puţin, pentru dispozitivele de securitate. Asta face o lună. 2 rezervoare de 10 metri x 3x2 - adică în total 120.000 litri. Jumătate benzină şi jumătate păcura.

- Noi am prefera mai puţină benzină si mai multă păcură.

- Se poate. Care este cifra exactă a rezervoare lor noastre?

- 6.000.000 de litri, zisei eu. Am oprit exploa tarea din lipsă de spaţiu pentru rezerve.

- Ce distanţă este între New-Washington şi Port-Leon?

- Cam vreo 4.500 kilometri.

- Da, zisei eu, dar pe mare, în larg.

- Dacă vă încredinţăm vasul nostru *Temerarul* şi cîţiva oameni de ai noştri, credeţi că veţireuşi? îl întrebă unchiul meu pe Jeans.

- Imi asum această răspundere. Voi reuşi. Micul dumneavoastră vapor este admirabil.

- Fie. Să riscăm şi această ispravă.

După o lună, *Temerarul* pleca, remorcînd şlepul încărcat cu 145.000 litri de carburant. După cum mi-a povestit Michel mai tîrziu, călătoria s-a petrecut fără nici un fel de peripeţii. Ei nu întîlniră nici caracatiţe, nici alt soi de monştri. New-Washington era un ţinut jos, cu două coline presărate cu case. Ei fură primiţi cu salvele tunurilor de pe vapoarele de război. Tot oraşul, care era situat chiar pe malul mării, era pavoazat. Muzica crucişătorului cîntă imnul american după *Marseilleza* şi ofiţerii priviră cu uimire la micul nostru *Temerar* cum se strecura în port. Păcura trecu direct în rezervoarele petrolierului argentinian, care se pregăti pe loc de plecare. Benzina fu trimisă în camioane la formaţia de aviaţie.

Michel fu primit de preşedintele New-Washington-ului, Lincoln Donaldson, apoi pe bordul vasului *Surcouf,* ai cărui ofiţeri şi echipajul fură încîntaţi să afle că vor regăsi o bucată de pămînt din Franţa.

Locuitorii New-Washington-ului începură o muncă tenace, zi şi noapte, demontînd şi

îngrămădind pe vapoare tot ce putea fi salvat.

Apoi *Porfirio Diaz* se întoarse şi cargobotul norvegian împreună cu *Surcouf* si cele două torpiloare plecară încărcate pînă la refuz de materiale şi de oameni.

Michel mă înştiinţa prin radio de plecarea lor.

Iar eu îl informai că obţinusem de la Vzlik, mare şef al Swiss-ilor de la moartea socrului său, ca să cedeze americanilor un teritoriu, care în realitate aparţinea Sswis-ilor negri, dar asupra căruia tribul lui avea drepturi, şi o parte de teritoriu care îi aparţinea lui cu adevărat, şi care se întindea de la Drone pînă la Munţii Necunoscuţi. Mai obţinusem şi pentru noi un coridor de-a lungul Dordognei pînă la gurile ei, lingă care noi voiam să construim un port: portul dinspre Apus.

Nici noi nu stătusem degeaba în acest timp. Construisem case pentru americani în apropierea munţilor, pe porţiunea cu adevărat Swis-ă a teritoriului lor, exact de cealaltă parte a Dronului, în faţa micului nostru post Cromul.

Şi în sfîrşit sosi primul transport. Intr-o dimineaţă, sentinela plasată la gurile Dronului îl zări. *Surcouf* şi cargobotul, fiind prea mari, nu putură să meargă mai departe şi ancorară. Torpiloarele urcară în sus pe Isle. Apoi, cu un şir de mici vase remorcate, emigranţii ajunseră pe noul lor domeniu. Fu hotărât că americanii se vor mulţumi, pentru moment, numai cu teritoriul cu adevărat *Swiss* lăsînd pe mai tîrziu cucerirea, căci avea sa fie nevoie de o cucerire, a părţii *Slwip.*

Michel se întoarse cu avionul cu puţin înainte de cel de al şaptelea şi ultimul convoi. Insula fusese aproape în întregime acoperită de ocean, dar New-America avea deja un oraş şi şapte sate şi primele recolte aveau să fie adunate.

Oraşul New-New-Washington, cum îi ziceau glumind americanii, avea 5.000 de locuitori. Propria noastră populaţie crescuse şi ea, căci i se adăugaseră cei 600 de oameni de pe *Surcouf,* şi cei

60 de argentinieni care preferaseră să trăiască în „ţara latină", şi cei 50 de canadieni francezi cărora le displăcuse la început colectivismul nostru, limitat totuşi numai la instalaţiile industriale, dar îşi dăduseră seama în curînd că nimeni nu-i împiedica de a se duce la liturghie dacă aveau poftă. Norvegienii, în număr de 250 - căci în momentul cataclismului mai salvaseră şi pe supravieţuitorii unui pachebot al naţiunii lor - se stabiliră, la cererea lor, într-o porţiune de pămînt situată pe teritoriul nostru, aproape de gurile Dordognei. Ei creară acolo un port de pescuit, în realitate, separaţia naţiunilor nu fu absolută şi se realizară căsătorii internaţionale. Din fericire, femeile erau mult mai numeroase la americani şi mulţi dintre marinarii de pe *Surcouf* se şi căsătoriseră la Old-New-Washington. La un an de la acest exod, pe cînd tocmai mi se născuse primul meu fiu, Bernard, Michel se căsători cu o frumoasă norvegiană de optsprezece ani, Inge Unset, fiică de comandant de cargobot.

Ii ajutarăm pe americani să-şi clădească uzina de avioane. Drept mulţumire, ei ne cedară maşini-unelte şi patru avioane. Impreună cu doi colegi americani descoperii, pe teritoriul lor, dar pe pămîntul Slwip (Sswis-ii negri), importante zăcăminte de petrol,

Cinci ani mai tîrziu avu loc întemeierea Statelor Unite de pe Tellus. Dar înainte de aceasta a avut loc cucerirea teritoriului Slwip, şi am fost la doi paşi de un război cu americanii!

Slwipsii fură aceia care declanşară bătălia. Intr-o seară, vreo sută dintre ei surprinseră un mic post de pază american şi masacrară zece oameni din doisprezece cît avea această garnizoană. Ultimii doi reuşiră să fugă cu un automobil. De îndată ce vestea fu cunoscută, două avioane îşi luară zborul în căutarea ucigaşilor. Le fu imposibil să-i găsească, căci pădurile acopereau întinderi imense, şi cîmpiile erau pustii. O coloană uşoară, plecată

cu misiunea de a aplica represalii, suferi pierderi destul de grave, fără vreun rezultat pozitiv. Atunci americanii făcură apel la noi - care aveam mai multă experienţă decît ei - şi la aliaţii noştri *Swiss-ii.*

Acesta a fost desigur cel mai straniu război din cîte se pot închipui! Americanii, împreună cu noi, plecaţi în camioane şi avînd şi cîte patru-cinci avioane ce zburau deasupra capetelor noastre, un elicopter ca cercetaş şi înconjuraţi de fiinţe ce păreau că vin de pe altă lume, înarmaţi cu arcuri şi săgeţi!

Campania a fost grea şi avurăm destule înfrîngeri. înţelegînd repede că în lupta deschisă ei vor fi învinşi, *Slwipsii* începură să ne hărţuiască pe neaşteptate la frontiere, ne otrăviră puţurile, izvoarele, pătrunseră în New-America, sau în teritoriile Sswis-ilor, şi chiar peste munţi în Noua-Franţă. In zadar torpiloarele noastre descoperiră şi bombardară două sate de ale lor de lîngă coastă. In zadar avioanele le distrugeau alte sate. Dar cînd am pătruns pe teritoriul inamic, mergînd chiar mai departe de locurile stabilite drept frontieră a New-Americii, *Slwips-i* crezură că pot da asaltul decisiv. In zori o hoardă de mai mult de 50.000 dintre ei se repezi în mare galop asupra taberei noastre, atacîndu-ne din toate părţile deodată. Imediat Jeans, care comanda expediţia ca şef suprem, lansă un apel avioanelor care decolară de la New-Washington şi de la Cobalt-City. Cu l000 de kilometri pe oră ele aveau să fie aici în scurt timp, dar vom putea rezista oare pînă la sosirea lor?

Situaţia era critică: noi eram în total 500 de americani şi 300 de francezi, bine înarmaţi, fireşte; şi 5.000 de *Swiss-i* - împotriva a 50.000 de inamici înarmaţi cu arcuri ce loveau la 400 de metri! Ne fu imposibil să profităm de mobilitatea camioanelor-automobile: inamicul ne încercui pe o adîncime de 30 de rînduri. Aşezarăm în cerc cele 50 de camioane ale noastre, în afară de vechiul nostru

camion blindat şi, cu mitralierele pregătite, aşteptarăm.

De la 600 de metri descinserăm focul. Fusese o greşeală că aşteptasem atîta, şi era cît pe ce să fim înecaţi de numărul lor mare. In zadar armele noastre automate secerau pe *Slwips-i* ca pe spicele de grîu copt, în zadar *Swiss-ii* aruncau săgeţi după săgeţi. Intr-o nimica toată de timp noi avurăm 10 morţi şi peste 80 de răniţi, iar Swiss-ii 100 de morţi şi de două ori pe atîţia răniţi. Vitejia *Slwips*-ilor era uluitoare şi vitalitatea lor fenomenală. Am văzut cum unul din ei, cu umărul smuls de un obuz, alergă pînă muri, prăbuşindu-se la 2 paşi de un american. La cel de al 3-lea asalt al lor, ne sosiră în sfîrşit avioanele. Ele nu putură să intervină, căci lupta corp la corp începuse. In această fază a bătăliei Michel fu rănit de o săgeată la braţul drept, iar eu fui rănit în piciorul stîng, răni fără gravitate de altfel. De îndată ce inamicul fu respins, avioanele începură să secere cu mitralierele lor, aruncînd de asemeni rachete şi bombe. Şi asta provocă deruta Slioips-ilor. Surprinşi în cîmpie, *Slwips-i* o luară la fugă şi camioanele noastre îi urmăriră, în timp ce Vzlik, în fruntea Ssiinsi-lor lui, urmărea şi masacra pe cei izolaţi. Mai avură loc şi alte întoarceri ofensive ale *Slwips-ilor* şi seara găsirăm într-unul din camioanele noastre pe toţi ocupanţii noştri morţi, ciuruiţi de săgeţile *Slwips-ilor.*

Profitînd de întunericul nopţii, supravieţuitorii ne scăpară. Avurăm atunci de luptat cu teribilii tigrosauri, atraşi în număr mare de măcel, care şi ei ne omorîră alţi şase din oamenii noştri. Pierderile noastre totale se ridicau la 22 de morţi americani, 12 francezi, 227 de *Swiss-i* iar răniţi la 145 americani, 87 francezi şi 960 *Swiss-i. Slwips-ii* lăsară pe puţin peste douăzeci de mii dintre ai lor pe cîmpul de luptă.

După această bătălie nimicitoare, americanii construiră o serie de mici forturi; apărarea acestora

era uşurată de faptul că ele erau situate de-alungul unei mari falii ce se întindea de la munte pînă la mare, pe mai mult de 700 de kilometri. Cei doi ani următori se scurseră calmi, cu toţii ocupîndu-ne intens de lucrările noastre. Dar văzurăm cu regret cum americanii se izolau din ce în ce mai mult la ei acasă. Nu ne mai vizitam de loc, în afară de cazuri individuale, cum eram noi, de exemplu, care ne vedeam cu echipajul avionului salvat de noi, sau cînd se făceau schimburi de materii prime sau produse manufacturate. Americanii deschiseseră mine, mai puţin bogate decît ale noastre, dar îndestulătoare pentru nevoile lor. Prea puţini dintre noi vorbeau engleza şi viceversa. Obiceiurile erau diferite. Ei suspectau colectivismul nostru, de altfel destul de parţial, şi acuzau Consiliul de dictatură. Mai aveau de asemenea şi prejudecăţi înrădăcinate împotriva indigenilor, prejudecăţi pe care noi nu le împărtăşeam de loc, căci două sute de copii *Swiss-i* frecventau şcolile noastre.

In schimb aveam relaţii admirabile cu norvegienii. Noi le furnizam materialele necesare la construirea bărcilor şi plaselor de pescuit, şi ei ne aprovizionau din abundenţă cu produse de mare. Cîţiva peşti tereştri supravieţuiseră şi se înmulţiseră în proporţii uimitoare. Unii peşti telurieni erau şi ei delicioşi.

„Perioada eroică" trecuse şi, pentru a preîntâmpina criticile americanilor, modificarăm instituţiile noastre. După lungi discuţii, aşa cum e obiceiul francez, fu hotărît că Noua Franţă se compunea din :

1.Statul Cobalt, populat de 5000 de locuitori, avînd drept capitală *Cobalt-City,* cu 800 de locuitori, şi oraşul Port-Leon cu 324 de locuitori

2.Teritoriul *Portul-dinspre-Apus,* capitala cu acelaşi nume cuprinzînd 680 de locuitori.

3.Teritoriul *Puţurilor de Petrol,* unde nu mai rămăseseră decît 50 de oameni.

4.Teritoriul *Beaulieu-les-Mines,* pe Lacul Magic, cu capitala la *Beaulieu,* avînd 400 de locuitori, şi *Portul de Nord* cu 6000 de locuitori. Astfel că Noua-Franţă avea în total aproape 6000 de locuitori. *Port-Leon, Portul dinspre Apus* şi *Beaulieu* aveau
consiliul lor municipal. Conducerea ţării se compunea dintr-un Parlament, ales prin vot universal, compus din 50 de membri, avînd dreptul de a propune legi, votînd toate deciziile şi numind miniştrii, şi din Consiliul inamovibil, compus din 7 membri care iniţial fură: unchiul meu, Michel, Estranges, Beuvin, Louis, preotul şi cu mine. Acest Consiliu avea dreptul de veto, ce putea suspenda legea pe 6 luni şi mai avea şi dreptul de a propune legi. In caz de stare excepţională, stabilită cu votul majorităţii celor două treimi, Consiliul lua singur puterea pentru o perioadă de 6 luni, perioadă ce putea fi reînnoită. Se constituiră 3 partide politice: Partidul Colectivist al cărui şef fu Louis şi care avea 20 de locuri în Parlament; Partidul Ţărănesc-Conservator, care primea şi el tot 20 de locuri, şi Partidul Liberal, sub direcţia lui Estranges, care obţinu ultimele 10 locuri ce mai rămăseseră, dar din acest partid, în mod obligator, se alegeau miniştri, după buna tradiţie franceză, care vrea ca minoritatea să guverneze.

Schimbarea formei noastre de guvernămînt nu transformă de loc felul nostru de trai. In timp ce uzinele şi maşinile erau, ca şi minele şi flota, proprietate colectivă, pămîntul aparţinuse din toate timpurile ţăranilor, care-1 cultivau. Noi dezvoltarăm reţeaua noastră rutieră şi feroviară. Americanii făcură şi ei la fel. Ei aveau mai multe maşini cu aburi decît noi, dar noi reuşirăm să construim puternice motoare electrice. Cea mai lungă cale mergea de la Cobalt-City la Portul-dinspre-Apus, prin Portul Leon.

Relaţiile noastre cu americanii se răciră încă şi mai mult. Prima ceartă fu aceea relativă la

distrugătorul canadian, construit în cea mai mare parte de canadieni francezi. Aceştia hotărîră să vină să locuiască cu noi şi voiră, evident, să ia cu ei şi vasul lor. Această hotărîre a fost izvorul a numeroase dificultăţi. Pînă la urmă lăsarăm americanilor armamentul şi transformarăm vasul în cargobot rapid. Al doilea punct de fricţiune dintre noi, a fost refuzul nostru de a exploata împreună cu ei zăcămintele de petrol situate la mică adâncime pe teritoriu *Swiss,* lîngă Muntele-Intunecat. Americanii aveau petrol la ei, deşi mai în adîncime, si noi ştiam că *Swiss-ii* nu ar vedea cu ochi buni pe americani pe pămînturile lor. Dar în ziua de 5 iulie al anului al 9-lea din era telurianâ, conflictul deschis era cît pe ce să izbucnească.

In acea zi, vreo doisprezece *Swiss-i* voiră, aşa cum le dădea dreptul tratatul, să treacă pe teritoriul triunghiular, pe care-1 forma partea de est a New-Americei şi care se afla pe propriul lor teritoriu *Swiss.* Ei voiau să meargă la postul nostru de la *Beaulieu-les-Monts* să facă schimb cu noi, ei dîndu-ne vînat pentru vîrfuri de săgeţi din oţel. Pătrunseră deci în New-America şi se apropiau tocmai de postul nostru, situat pe cealaltă parte a Dronului superior, cînd fură opriţi de trei americani înarmaţi cu mitraliere, care le vorbiră pe un ton brutal şi le porunciră să facă bine să se întoarcă de unde au venit, pretenţie total absurdă, căci ei se aflau la o sută de metri în linie dreaptă de Beaulieu şi la depărtare de cincisprezece kilometri de frontieră, în direcţia cealaltă. Adresîndu-li-se în limba franceză, şeful *Swiss-ilor, Awitz,* le atrase atenţia asupra acestui fapt. Furioşi, americanii traseră trei rafale, omorînd doi *Swiss-i* şi rănind alţi doi, printre care şi pe *Awitz;* apoi îi făcură prizonieri. Ceilalţi trecură Dronul sub o grindină de gloanţe. Ei raportară despre cele întîmplate şefului postului nostru, Pierre Lefranc, care, pentru a-şi da mai bine seama de situaţie, veni cu ei pe malul rîului. Şi el o păţi rău, căci rafala

pornită de pe celălalt mal mai omorî încă un *Swiss* si răni pe Lefranc. Turbaţi de furie, oamenii lui Lefranc ripostară, trăgînd vreo zece rachete care dărîmară şi incendiară o fermă situată în partea americană. Intîmplarea a făcut ca eu să trec pe acolo cu Michel, chiar la cîteva minute după cele întîmplate. Urcînd pe Lefranc şi pe *Swiss-ii* răniţi în camionul meu, pornii cu toată viteza spre Cobalt. De cum sosii, mă năpustii la sediul Consiliului, care, întrunit imediat, împreună cu Parlamentul, vota starea excepţională. Lefranc, întins pe o brancardă, îşi făcu depoziţia, care fu coroborată cu aceea a *Swiss-ilor.* Noi ezitam încă asupra măsurii ce trebuia luată, cînd, ne sosiră veşti prin radio de la *Pont-aux-Swiss,* de pe Vezere. Postul nostru ne informa că se auzeau foarte clar tobele de război la *Swiss-i* şi că numeroase coloane de fum se înălţau pe teritoriul lor. Printr-un procedeu necunoscut nouă, Vzlik şi fusese pus la curent cu cele petrecute şi îşi aduna războinicii. Fără îndoială că, într-o atare împrejurare, triburile federale vor merge alături de el, sprijinindu-1. Cunoscînd caracterul răzbunător şi total lipsit de milă al aliaţilor noştri, mă gîndii imediat la fermele americane izolate ce se aflau de-a lungul frontierei şi la masacrele ce s-ar fi putut întîmpla acolo în cîteva ore. Trimisei cu elicopterul un împuternicit la Vzlik cerîndu-i să aştepte o zi, şi înconjurat de Consiliu, mă dusei la postul emiţător pentru a lua contact cu New-Washington. Deja evenimentele se precipitau. Pe cînd noi toţi soseam la postul nostru de radio, radiotelegrafistul îmi întinse o notă informativă: distrugătorul american ne bombarda Portul-dinspre-Apus! *Temerarul şi Surcouf* ripostau! Spre a fi gata pentru orice eventualitate, dădurăm ordinul de mobilizare. Avioanele trebuiau să fie gata să-şi ia zborul, cu armele încărcate şi rezervoarele pline. Prin radio implorarăm guvernul american să-şi suspende ostilităţile şi să aştepte

sosirea plenipotenţiarilor noştri. Ei acceptară şi noi aflarăm că bombardarea portului nostru încetase. Distrugătorul lor, cel care atacase, se găsea de altfel într-o stare proastă, căci pe plaja din faţa lui explodase în plin o rachetă radioghidată de pe *Surcouf*.

Michel, cu unchiul meu şi cu mine, plecarăm imediat cu avionul. După o jumătate de oră eram la New-Washington. Intrevederea fu la început furtunoasă. Americanii erau de o aroganţă atît de revoltătoare, încît Michel trebui să le reamintească faptul că fără noi ei ar fi fost astăzi pradă monştrilor marini, sau ar fi rătăcit, morţi de foame, pe vasele lor lipsite de păcură.

Pînă la urmă o comisie de anchetă fu desemnată, comisie din care făceau parte Jeans, Smith, unchiul meu şi cu mine, cît şi fratele lui Vzlik, Isszi. Aceşti doi americani din comisie fură cinstiţi şi recunoscură vinovăţia oamenilor lor. Aceştia fură condamnaţi la zece ani de închisoare. *Swiss-ii* primiră 10.000 de vîrfuri de suliţi drept despăgubire.

Fapt curios, după această întîmplare, în raporturile dintre noi se produse o destindere. La sfîrşitul anului 10, aceste raporturi erau atît de bune, încît puturăm propune fondarea Statelor Unite de pe Tellus. La 7 ianuarie al anului 11, o conferinţă întruni pe reprezentanţii americani, canadieni, argentinieni, norvegieni şi francezi. O constituţie federală fu adoptată. Ea păstra pentru fiecare stat o largă autonomie, dar stabilea un guvern federal, care avea sediul într-un oraş care fu construit la confluenţa Dronului cu Dordogne, chiar pe locul unde doborîsem noi primul tigrosaur. Oraşul se chemă „Unirea." 200 de kilometri pătraţi fură declaraţi pămîni federal. Ne-a fost foarte greu să-i convingem pe americani să recunoască inviolabilitatea prezentă şi viitoare a teritoriilor Sunss-ilor.

Pînă la urmă, ea fu limitată la teritoriile aliaţilor noştri actuali, sau ale acelera dintre *Swiss-i* care ne vor deveni aliaţi într-un răstimp de 100 de ani. Coloniile care se vor forma în viitor vor fi pămînturi federale, pînă ce populaţia lor va atinge numărul de 50.000 de suflete. Ele vor trece atunci la rangul de state, libere de a-şi vota constituţiile lor interne. La 25 august ale anului 12, Parlamentul federal se întruni pentru prima dată şi unchiul meu fu ales preşedintele Statelor Unite de pe Tellus. Drapelul federal s-a înălţat pentru prima oară. Era albastru închis, cu cele 5 stele albe simbolizînd cele 5 state fondatoare: New-America, Moua-Frariţă, Argentina, Canada de pe Tellus şi Norvegia. Cele două limbi oficiale fură engleza şi franceza. Nu voi intra în detaliile legilor care fură votate, căci ele vă conduc şi astăzi. Guvernul federal fu singurul autorizat să posede o armată, o flotă, o aviaţie şi fabrici de armament. Privind departe în viitor, noi îi rezervarăm de asemenea şi energia atomică, pe care vom ajunge desigur să o posedăm şi pe Tellus într-o bună zi.

V

CALEA TRASATA

Sînt cincizeci de ani de atunci! Şi în acest timp planeta Tellus s-a învîrtit neîncetat. Preşedinţia unchiului meu, care dură şapte ani, fu consacrată în întregime organizării. Noi dezvoltarăm căile noastre ferate mai mult pentru viitor decît pentru prezent, căci populaţia noastră totală nu ajungea la douăzeci şi cinci de mii de suflete. Ea crescu repede, de altfel. Resursele noastre erau mari, recoltele minunate şi familiile fură numeroase. Eu am avut, după cum ştiţi, unsprezece copii şi toţi au trăit. Michel a avut opt. Media pe familie a fost de şase copii la prima generaţie, de şapte la a doua.

Aici nu s-au ivit, contrar temerilor noastre, epidemii noi. Constatarăm o înălţare surprinzătoare a staturii oamenilor. Pe bătrînul nostru Pămînt, statisticile aşezau media oamenilor în jurul lui 1,65 m. Aceasta era, de altfel, în mare majoritate şi media franceză. Or, astăzi, în Noua-Frariţă, ea este de 1,78 m, în New-America de 1,82 m şi în Norvegia de 1,86 m. Numai argentinienii şi descendenţii lor direcţi au rămas în urmă, la 1,71 m înălţime.

Sub preşedinţii următori, americanul Crawford şi norvegianul Hansen, noi făcurăm tot posibilul ca sforţările noastre cele mai de seamă să se îndrepte spre industrie. Construirăm o uzină de avioane în stare nu numai să construiască modele curente, ci să studieze în plus şi altele noi. Inginerul american Stone realiză pe Tellus o idee pe care o avusese pe Pămînt şi avionul său „Cometa" bătu toate recordurile de altitudine.

Noi am fost de asemeni şi exploratori. Tot restul vieţii mele 1-am petrecut ca să desenez hărţi geologice sau topografice, singur sau împreună cu cei doi colegi americani, apoi în curînd cu Bernard, Jacques şi Martin, cei trei fii ai mei mai vîrstnici din cei şapte pe care îi am. Am zburat deasupra întregei planete, am navigat pe multe oceane şi am călcat cu picioarele mele nenumărate insule şi continente. Marile descoperiri! Dar le-am realizat cu un material la care niciodată nici Columb, nici Vasco de Gama n-ar fi îndrăznit să viseze că ar putea exista! M-am sufocat de căldură la Ecuator, sub arşiţa de 50°, am îngheţat de frig la poli, am luptat împotriva Swiss-ilor roşii, negri sau galbeni, sau am făcut alianţă cu ei, am înfruntat caracatiţe gigantice şi hydre de toate mărimile, nu fără a simţi o frică teribilă. Şi întotdeauna, peste tot, Michel m-a însoţit, şi Martine m-a aşteptat, cîteodată timp de luni de zile. Nu vreau să-mi atribui gloria tuturor acestor descoperiri. Ele ar fi fost imposibil de realizat fără curajul şi inteligenţa,

fără devotamentul marinarilor sau al aviatorilor care m-au însoţit. Michel mi-a fost cel mai nepreţuit, şi fără devotamentul soţiei mele n-aş fi scăpat teafăr din teribila boală de friguri de care am zăcut, boală care mă ţinu ţintuit la pat timp de şase luni, la întoarcerea mea din cea de a treia explorare. Martine m-a însoţit şi ea de trei ori, împărţind cu mine, ca întotdeauna, necazurile şi primejdiile, fără să se plîngă.

Şi eu nu am fost singurul explorator. Pasiunea noilor descoperiri pusese stăpînire pe noi toţi. Ce să spun despre faptele vitejeşti ale lui Paul Bringer şi Nathanail Hawthorne, plecaţi în automobil spre sud şi care făcură înconjurul „Vechiului Continent", pierdură maşina la mai mult de şapte mii de kilometri de Noua-Franţă şi se întoarseră pe jos, trecînd printre Goliaţi, tigrosauri şi indigeni ostili? Ce să spunem despre aventurile pline de primejdii ale căpitanului Unset, cumnatul lui Michel, care, împreună cu fiul său Eric şi cu alţi 13 tovarăşi, făcu primul înconjur al lumii noastre noi, pe bordul *Temerarului,* în 7 luni şi 20 de zile?

După douăzeci de ani de la prima noastră vizită, revăzui cu Michel Insula Misterelor; acolo nimic nu se schimbase. Numai pămîntul acoperise puţin mai mult strania epavă. Intrînd din nou în cabina în care se mai afla încă mîna mumificată, văzurăm urmele paşilor noştri păstrate la adăpost de intemperii. La întoarcere, vizitarăm cetatea catapultelor. Luasem cu noi, de data aceasta, pe fiul lui *Vzlik, Ssiu,* care putu intra în legătură cu *Swiss-ii* roşii care cunoşteau oţelul. Şeful lor ne arătă furnalele lor înalte şi rudimentare în care îl fabricau. El consimţi să ne spună legenda.

Acum mai bine de cinci sute de ani telurieni, trei fiinţe stranii sosiseră, într-o barcă *„ce mergea* absolut *singură",* pe plaja situată la sud de cetatea actuală. Atacaţi, străinii se apărară aruncînd „flăcări". „Nu săgeţi scurte, care fac bum, preciza şeful, cum avem şi noi, ci flăcări lungi, albastre."

După cîteva zile, străinii fuseseră surprinşi pe cînd dormeau şi făcuţi prizonieri. La început se iscase în trib, din cauza lor, o ceartă violentă pentru un motiv uitat, şi jumătate din *Swiss-ii* roşii plecaseră spre nord. Din aceia coborau triburile lui Vzlik. Străinii învăţaseră limba localnicilor şi arătaseră Sunss-ilor cum să topească metalul. De două ori ei salvaseră tribul, slăbit de atacul *Slwips-ilor* „aruncînd flăcări". Ei păreau că aşteaptă ceva, sau pe cineva care trebuia să vină pe calea văzduhului. Apoi ei muriseră, nu însă înainte de a fi scris o carte lungă, care a rămas ca un depozit sacru în grota-templu, împreună cu obiectele ce le aparţinuseră. Am încercat să-1 fac să-mi descrie ce înfăţişare aveau acei străini. Şeful nu ştia, clar ne duse la templu. Acolo, un foarte bătrîn *Swiss* ne arătă nişte picturi pe stîncă: ele înfăţişau trei siluete pictate în negru, bipede, cu un cap şi un corp la fel ca ale noastre, dar cu braţe foarte lungi, atîrnîndu-le aproape pînă la pămînt, şi avînd un singur ochi, bine desenat, aşezat drept în mijlocul frunţii. Comparîndu-i cu *Swiss-ii* reprezentaţi tot în desen, alături de ei, am evaluat statura străinilor la doi metri şi jumătate. Cerurăm săi vedem şi obiectele rămase de la ei: ni **se** arătară trei cărţi din metal, asemănătoare ca acelea pe care noi le descoperisem în Insula: Misterelor, câteva unelte mai uşoar de recunoscut şi resturile armelor „care aruncau flăcări". Erau trei tuburi de cîte 70 de centimetri lungime, lărgite la un capăt, şi acoperite în interior cu cîte o placă de platină. Un fir ce se afla la celălalt capăt probabil că se racorda la o porţiune dispărută. Probabil ca acele fiinţe nu vroiseră să lase o arma prea puternică în mâinile unor sălbatici. In sfârşit cercetarăm cartea, făcută din pergament groasă de vreo cinci sute de foi, acoperită cu aceleaşi semne din cărţile de metal. Pe cînd mă văicăream la gîndul că nimeni nu va şti vreodată ce conţinea această carte, bătrînul *Swiss* ne afirmă că era scrisă în limba lor şi că el putea să

o citească. După nenumărate reticenţe, el luă cartea şi, ţinînd-o probabil de-a-ndoaselea, începu să recite pe de rost:

„Tilir, Tilir, Tilir! Acelora care vor veni prea tîrziu, salut!l Noi am sperat mereu, pînâ la capăt. Acum, doi dintre noi au murit. N u vom mai revedea niciodată pe Tilir. Să fiţi buni cu Swiss-ii care s-au purtat bine cu noi...

Şi bătrînul tăcu.

„Nu ştiu să citesc mai departe", adăugă el. Pînă la urmă am reuşit să-1 fac să ne mărturisească că primele rînduri din carte, învăţate pe de rost, se transmiteau din preot în preot şi că expresia „Tilir" trebuia să servească drept parolă, dacă şi alţi musafiri de acelaşi neam cu acei străini ar fi debarcat din nou pe Tellus. El îmi mărturisi de asemenea că această carte era scrisă în două limbi, o parte în limba *Swiss-ă* şi, începînd de la jumătate încolo, în limba străinilor. Oricum ar fi fost, acest fapt ne dădea o cheie preţioasă pentru descifrarea ei şi eu luai o copie foarte îngrijită după ea.

Adeseori, mi-am făurit atîtea visuri în faţa acestei foi înnegrite cu caractere bizare. De atîtea ori am lăsat deoparte munca mea obişnuită pentru a începe să o traduc cu ajutorul lui Vzlik. Dar pînă la urmă n-am avut timp îndeajuns pentru ea niciodată. Abia dacă, descifrînd cu mare greutate cîte o frază de ici, alta de colo, mi-am mărit şi mai mult curiozitatea, fără să mi-o pot satisface. In ea se vorbeşte despre Tilir, despre monştrii, catastrofe, despre gheaţă şi despre spaime... Astăzi cartea se află la Uniune, unde nepotul meu Henri şi Hoii, nepotul lui Vzlic, un *Swiss* care a studiat mult, încearcă amîndoi s-o traducă. Se pare că fiinţele care au scris-o veneau din prima planetă exterioară, care este cea mai apropiată de noi, şi pe care noi o numim *Ares,* prin omologie cu Marte de pe vechiul nostru sistem solar. Poate că voi trăi încă îndeajuns pentru a cunoaşte prin ei cheia

acestei enigme. Dar va trebui ca ei să se grăbească. Şi asta e tot.

Noi v-am trasat calea, vouă nu vă rămîne decît s-o urmaţi. Noi n-am rezolvat nici pe departe toate problemele. Cele două probleme mai importante nici măcar n-au fost abordate. Prima este aceea a coabitaţiei a două specii inteligente pe aceeaşi planetă. Pentru a o rezolva nu există decît trei soluţii: exterminarea noastră care ar fi pentru noi cea mai rea soluţie, exterminarea *Swiss-ilor,* soluţie pe care noi nu voim s-o primim cu nici un preţ, cea de a treia ar fi acceptarea lor printre noi, ca egalii noştri, ceea ce ar implica integrarea lor în Statele Unite de pe Tellus, soluţie despre care americanii nici nu vor să audă pentru moment. Pentru mine, această problemă nici nu se pune măcar. Ei sînt egalii noştri şi, în unele privinţe, poate chiar superiori nouă, dacă iau ca exemplu opera de matematici a lui Hoii, pînă la înălţimea de gîndire a căruia puţini dintre noi se pot ridica spre a o înţelege.

Cea de a doua problemă este aceea a coexistenţei în acelaşi sistem solar, a unei alte specii inteligente, dacă necunoscuţii din Insula Misterelor au venit cu adevărat de pe planeta Ares. Dacă ei vor reveni pe Tellus mai înainte ca noi înşine să fi ajuns stăpînii Spaţiului, noi vom fi probabil fericiţi de a-i avea pe *Swiss-i* ca aliaţi!

EPILOG

Şi iată - asta e tot. Am sfîrşit ce aveam de spus. Chiar acum am terminat de ars caietele mele cu notiţe. Afară Helios străluceşte. Sol a şi apus. Din casa în care locuiesc, situată la marginea oraşului Cobalt-City, văd cîmpiile pe care grîul încă verde se leagănă sub adierea vîntului.

Strănepotul meu Jean tocmai s-a întors de la şcoală.

Un avion zboară pe sus, totul e liniştit împrejur. Cîliva *Swiss-i* trec pe stradă şi vorbesc cu concetăţenii noştri în limba franceză. Cobalt-City are acum 25.000 de locuitori. Pe fereastră văd pe vîrful Muntelui Paris Observatorul în care unchiul meu a avut bucuria de a-şi putea termina studiul său asupra planetei Ares, cu ajutorul marelui telescop pe care noi am pornit să-l aducem aici, la Observator, acum mai bine de 40 de ani.

Chiar acum am văzut-o trecînd pe stradă pe nepoata lui Michel, Martine, care seamănă (ca o replică blondă) cu Martine a mea, atît cît este posibil ca cineva să semene cu ea. A trecut împreună cu nepotul meu Claude... Dar ei sînt viitorul. Viitorul vostru, cetăţeni ai Statelor Unite de pe Tellus...

Table of Contents

Title page

Table of Contents

Title page 1